

št. 116 (21.049) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Zákriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 21. MAJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskoga dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletni trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4 0 5 2 1

1,20 €

Glavni
problem
je Dudu,
ne Evropa

DUŠAN UDOVIČ

Vsakdo je lahko v zadnjih dneh opazil, kako se toni volilne kampanje za evropske volitve v Italiji vse bolj bližajo vrelišču, vzporedno pa strmo pada raven civiliziranega soščanja. Nismo več v okvirih normalne razprave o vsebinah, temveč na ravni žaljivk in obmetavanja z blatom. Najnižjo točko sta v medsebojnem psovjanju dosegla Grillo na eni in Berlusconi na drugi strani. Genovski komik je šel tako daleč, da je Berlusconijevemu kužku Duduju privoščil vivisekcijo.

Na komentar bivšega viteza, da Grillo nastopa kot Hitler, je Grillo pred huronsko ploskojajočo množico odgovoril, da je on »preko Hitlerja«. Če bo v nedeljo zmagal, pravi, bo moral Napolitano oditi in bodo v državi nove volitve, nakar bo (vedno Grillo) seveda zmagal, odprial parlament in vse »gnile« institucije, razpustil stranke, mafijске politike pa spravil v zapor. Zanj je Demokratska stranka z Renzijem na čelu »rdeča kuga«. Berlusconi je včeraj ozmerjal Grilla z ubijalcem in davčnim utajevalcem, nazaj pa je dobil pomilovalno definicijo, da je on sam »ubogi človek«. O Evropi in realnih problemih ljudi ne duha ne sluha.

Renzi se je znal obdržati iznad te žalostne ravni in je med tremi dejanskimi konkurenti edini, ki je ohranil konstruktiven in dialoški ton. Upati je, da bo ta bistvena razlika dovolj odtehtala med nedeljskimi volivci, da ne bodo nagradili vulgarnosti, ki jih imamo vsak dan pred očmi.

REPENTABOR - Priprava

Fernetiči: idejni načrt za ureditev prometa

FERNETIČI - Repentabrska občinska uprava je pripravila idejni načrt za ureditev prometa na območju nekdanjega mejnega prehoda. Pokrajinski svet je za njegovo izvedbo nakazal 550 tisoč evrov, kdaj bo delo opravljeno pa je odvisno od cestnega podjetja Anas.

Na 8. strani

ITALIJA - Berlusconi: Grillo je morilec - Grillo: Ubogi človek

Volilna kampanja z nizkimi udarci

BALKAN - Pomoč poplavljencem

Solidarnost

Pričevanje novinarja Walterja Skerka iz Obrenovca

TRST - Položaj na poplavljenih območjih Bosne in Hercegovine, Srbije in Hrvaške ostaja kritičen, saj se naplavljene vode umikajo zelo počasi. O tamkajšnjem položaju smo se pogovorili z nekaterimi sogovorniki, med katerimi je kolega Wal-

ter Skerk, ki se z Raievo ekipo trenutno nahaja v hudo prizadetem Obrenovcu.

Medtem se na Goriškem in Tržaškem uspešno nadaljujejo solidarnostne nabirke.

Na 3., 8. in 12. strani

TRST - Občina

Obnova škedenjske šole je prioriteta

TRST - Obnova stavbe Osnovne šole Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič v Škedenju je za Občino Trst prioriteta in to misli tržaška občinska uprava sporočiti tudi predsedniku italijanske vlade Matteu Renziju, ki je v prejšnjih dneh na italijanske župane ponovno naslovil pismo s prošnjo, naj vključijo izbrane šole v prednostni seznam. Na tem seznamu se bo znašla tudi škedenjska šola, pri čemer sta veliko zadovoljstvo izrazila tudi slovenska predstavnika v tržaškem občinskem svetu Iztok Furlanič, ki je tudi predsednik občinskega sveta, in Igor Švab.

Na 4. strani

RIM - »Grillo je morilec, na sošču je bil obsojen zaradi večkratnega nenamernega umora«. Tako je včeraj vodja stranke Naprej Italija Silvio Berlusconi napadel prvaka Gibanja petih zvezd. Ta mu seveda ni ostal dolžan: »Ubogi človek, oglaša se iz onostranstva,« je dejal.

Kampanja pred nedeljskimi evropskimi in upravnimi volitvami se je očitno močno segrela in je mestoma tudi degenerirala. »Medtem ko se nekateri pričkajo, jaz skušan reševati konkretni probleme ljudi,« se je oglasil premier Matteo Renzi, ki je v polemiki z Grillom pristavil, da bo v nedeljo »derbi med tistimi, ki grozijo s terorjem, in tistimi, ki skušajo spremeni stvari.« Predsednik republike Giorgio Napolitano pa je posvaril pred populizmom in nacionalizmom.

Na 11. strani

Terpin: zakaj sem kandidat SDS

Na 2. strani

84-letna voznica zbilna fanta in dekle

Na 5. strani

Knjiga kot poklon Slovencem, ki so trpeli pod fašizmom

Na 6. strani

Zaradi tatvine ovadili štiri mlade Goričane

Na 13. strani

RUSIJA-KITAJSKA Putin na obisku v Šanghaju

ŠANGHAJ - Rusija in Kitajska pozivata vse ukrajinske regije in politične skupine, da začnejo pogovore, sta v skupini izjavili po srečanju v Šanghaju včeraj dejala predsednika Rusije in Kitajske, Vladimira Putina in Xi Jinpinga. Zavzela sta se tudi za tesno sodelovanje držav na gospodarskem in vojaškem področju. V času obiska, ki ga bo ruski predsednik zaključil danes, naj bi državi podpisali več kot 40 sporazumov. Nekaj sta jih že, pokrivajo pa različna področja, od širšega gospodarstva do trgovine in energetike.

Na 11. strani

GORICA - Intervju »Izziva padca meje nismo znali izkoristiti«

GORICA - »Vstop Slovenije v EU je bil nedvomno vir priložnosti, ki pa jih na žalost nismo izkoristili.« Tako pravi Robert Frandolič, predsednik Slovenskega goriškega gospodarskega združenja (SGGZ), s katerim smo se pogovorili o spremembah, do katerih je prišlo po padcu meje v goriškem gospodarstvu in njegovem stanju danes. »Največja napaka našega gospodarstva je bila prav v tem, da se nismo prilagodili novim trendom in smo vztrajali v neperspektivnih sektorjih,« meni Frandolič.

Na 13. strani

Delia Cvetje - Fiori

vabi na otvoritev cvetličarne v Bazovici, Ul. I. Gruden 48, danes, 21.5., ob 18. uri

SSO - Izvršni odbor je zasedal v Čedadu

Izrazite posledice krčenja prispevkov iz Slovenije

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je zasedal v sredo, 14. maja, v Čedadu in kot glavno tematiko obravnaval razdelitev sredstev na podlagi razpisa za leto 2014 s strani Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Iz prve analize, ki je bila predstavljena članom izvršnega odbora izhaja, da so krčenja bistveno večja od pričakovanih. Izpostavljeni je sicer bilo hudo finančno in gospodarsko stanje, v katerem se nahaja v tem trenutku Slovenija. Vendar se ni pričakovalo, da bodo posledice tako izrazite, še posebno ker gre za slovensko manjšino in njeno organiziranost.

Več odbornikov je tudi poročalo, da so se organizacije in društva v sklopu SSO-ja že odzvala z veliko zaskrbljenostjo nad prihodnjim delovanjem. Še največ preglavic imajo tam, kjer je zaposleno osebje, ki je že tako ali drugače skrčeno na minimum. Občutno zmanjšanje prispevkov so utrpela tudi društva, ki se ukvarjajo z mladinskimi dejavnostmi, od skavtov do športa. Predsednik Štoka je s tem že seznanil ministra Gorazda Žmavca na srečanju

skupnega predstavnštva, ki je potekalo v petek, 9. maja, na generalnem konzulatu v Trstu.

Izvršni odbor SSO se je seznanil s poročilom predsednika Štoka glede poteka obnove Paritetnega odbora, za kar se upa, da bi se celoten postopek zaključil v čim kajšem času. Vloga tega pomembnega institucionalnega telesa je namreč ključnega pomena za izvajanje zaščitnega zakona. Ista skrb velja tudi za vladno omizje, ki je še brez predsedujočega in še ni nastopilo po zamenjavi italijanske vlade in nastopom novega predsednika ministrskega sveta Mattea Renzija. Dolgotrajnost teh postopkov precej pogojuje reševanje pomembnih problematik, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v FJK.

Izvršni odbor SSO je pohvalno ocenil spominsko slovesnost ob odkritiju obeležja žrtvam fašističnih posebnih sodišč, ki je potekala v Trevisu in katere se je udeležil pokrajinski predsednik SSO za Tržaško Igor Švab. Švab je tudi pozitivno ocenil potek občnega zborna ZŠSDI, kjer se kaže velika pozornost mladim in stalno

prizadevanje za kakovost slovenskega jezika.

Giorgio Banchig, pokrajinski predsednik za Videmsko, je poročal o nedavnem srečanju odbora staršev s predsednico deželnega odbora FJK Debora Serracchiani. Srečanje je bilo namenjeno stavbi dvojezične šole v Špetru. Sestanek pa se je predčasno zaključil zaradi določenih kritičnih posegov. SSO smatra, da bi bilo potrebno prizadevanje za usklajeno rešitev. Nikakor si ne smemo dovoliti, da bi na koncu ostali še brez tistih sredstev, ki so že na razpolago, so poudarili na seji.

Zgoriški del SSO-ja je poročal Albert Devetak in izvršni odbor seznanil s pričetkom izvajanja projekta Živi Kras, ki ga je finančiral LAS Kras. Projekt je naletel na veliko zanimanje in prijavilo se je res lepo število šol, ki si bodo v naslednjih tednih ogledale kraške znamenitosti pri nas. Julian Čavdek pa je poročal o udeležbi na občnem zboru Slorija, kjer je bila poudarjena potreba, da bi bil Slor več prisoten na Goriškem. O tem bo v kratkem sestanek z obema krovnima organizacijama.

JUTRI Zeleni popoldan v Senožečah

SENOŽEČE - Civilna inicativa za postavitev vetrnih elektrarn na Senožeških brdih in Gabrčah prireja v četrtek, 22. maja, med 16. in 19.uro zeleni popoldan, kjer se bodo na stojnicah predstavile s svojimi pogledi in stališči o obnovljivih virih energije nevladne organizacije in energetski svetovalci. Gostili bodo Greenpeace, E-forum, Zens in druge. Udeleženci se bodo lahko testno popeljali z avtomobili na električni in hibridni pogoj. Organizatorji so tudi poskrbeli za pogostitev udeležencev. Vabijo na parkirišče ob avtobusni postaji v Senožeče. V primeru slabega vremena priredeitev odpade. (OK)

LJUBLJANA - Danes ob 19. uri v NUK

Odprtje razstave in filmski portret o Pavletu Merkùju

LJUBLJANA - Danes ob 19. uri bodo v razstavni dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice odprli razstavo z naslovom Pavle Merkuš: Resnica v tonih. To bo tudi pri-

ložnost za ogled filmskega portreta »Ali sijaj, sijaj, sonce« režiserke Loredane Gec. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Barbo, nastopila bo vokalna skupina Gallina.

SLOVENIJA - Damijan Terpin kandidat SDS na evropskih volitvah

»V moji odločitvi ni nič protislovnega«

»O prihodnosti moje tajniške funkcije v Slovenski skupnosti se bomo pogovarjali po volitvah« - Kakšne so realne možnosti za izvolutev?

In kaj vam je odgovorili?

»Določbe ni našel. Vsi se sklicujejo na Direktivo 109/1993, ki pa se izrecno sklicuje izključno na volivce z enim samim državljanstvom, ki želijo glasovati v drugi državi.«

Brali smo, da ste v času volilne kampanje zamrznili tajniško funkcijo v SSK. Kako boste ravnali naprej?

»Kako bo naprej bomo videli po volitvah, ko bodo rezultati znani. Takrat se bomo seznanili s stanjem in se v stranki o tem mirno pogovorili, kot smo se ob ponudbi za kandidaturo.«

Kako odgovarjate na pomislek, da je SSK pri nas sestavni del leve sredine, v Sloveniji pa kandidirate s stranko, ki jo postavljajo v desnosredinski pol?

»Poteza je točno identična tisti, ki jo je v Italiji storila Demokratska stranka, ko je podpisala volilni sporazum z Južnotirolsko Ljudsko stranko.«

V čem je enaka?

»Ko bo poslanec SVP Herbert Dorfmann ponovno izvoljen v evropski parlament, bo, kot doslej, član parlamentarne skupine Ev-

Kandidat SDS Damijan Terpin

ropske ljudske stranke, kjer sedijo tudi poslanci SDS, in ne poslanske skupine socialistov in demokratov, kjer bodo sedeli poslanci. Čudi me torej, da se takšno vprašanje vedno znova postavlja le meni in ne npr. Renziju ali Serracchianiju.«

Vi kandidirate za evropski parlament...

»Sicer pa je moja stranka SSK neideološka in zbirna stranka, ki se ozira predvsem na interes manjšine. V interesu manjšine je, da na redimo vse, da poskušamo dobiti evropskega poslanca.«

Prosim, če bi navedli nekaj točk vašega volilnega programa?

»Evropska unija se ne more še naprej delati, kot da narodne manjšine ne obstajajo. V Evropi živi skoraj 50 milijonov ljudi, ki pripadajo narodnim manjšinam. Gre za skoraj 10 odstotkov celotnega prebivalstva EU. Doslej je bilo na ravni EU parlamenta narejenega premalo, s strani Evropske komisije pa skoraj nič.«

Kakšen je trenutno največji problem EU?

»Brezposelnost, zlasti med mladimi, zato nekateri sedanjo mlado generacijo že označujejo za izgubljeno generacijo. Zaustaviti moramo eksodus najbolj vitalnega dela prebivalstva in izkoristiti njihov delovni potencial doma.«

Kakšne so realne možnosti, da boste izvoljeni?

»SDS računa, da bo ponovno dobila vsaj tri poslancke. Lahko tudi več, v kolikor katera od

TRST, GORICA - Bralna značka

Na slovenskih šolah dvajset srečanj s priznanimi ustvarjalci

TRST, GORICA - Z nastopom znanega animatorja Stena Vilarja na osnovnih šolah v Romjanu, Dobrobo in Sovodnjah se danes začenja bogat niz zaključnih srečanj v okviru pobude Bralna značka. Šlo bo za sklepna dejanja projekta razvijanja bralne literarne pismenosti pri učencih in dijakih slovenskih vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol, ki ga podpirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri njem pa strokovno sodeljujeta Društvo Bralna značka Slovenije in Zavod RS za šolstvo.

Od danes do 4. junija se bo na Tržaškem in Goriškem zvrstilo dvajset srečanj s priznanimi slovenskimi ustvarjalci. Poleg že omenjenega Stena Vilarja, ki se bo danes srečal z osnovnošolci Večstopenjske šole Doberdob v Romjanu (ob 9. uri), Dobrobo (ob 10.30) in Sovodnja (ob 12. uri), bodo nastopili še drugi. Že jutri bo **Primož Suhodolčan** gost Večstopenjske šole Gorica, ko se bo z učenci le-te srečal v Gorici, in sicer najprej ob 10. uri v Kulturnem centru Ložje Bratuz, nato pa ob 12. uri v Višješolskem centru.

V petek bo k nižješolcem Večstopenjske šole Vladimirja Bartola ob Sv. Ivana v Trstu prišel v goste **Matjaž Pikalo**, ki bo ob 9. imel srečanje na sedežu NSŠ Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu, ob 10.30 pa na podružnici na Katinari. Pikalo se bo 29. maja mudil tudi na nižji srednji šoli v Dobrobo, kjer bo srečanje ob 11. uri.

Med ustvarjalci, ki bodo protagonisti zaključnih srečanj Bralne značke, je tudi **Ljuba Jenč**, ki bo 29. maja kot gostja Večstopenjske šole Josipa Pangerca iz Doline dvakrat nastopila v gledališču France Prešeren v Boljuncu: ob 9. uri za osnovnošolce od 1. do 4. razreda, ob 10.30 pa za učence petega letnika osnovne šole in za nižješolce NSŠ Simona Gregorčiča. Jenčeve bo nastopila tudi 3. junija na OŠ Otona Župančiča pri Sv. Ivanu v Trstu kot gostja osnovnošolcev Večstopenjske šole Bartol (ob 9. uri za učence 1. in 2. razreda osnovne šole, ob 10.30 pa za učence od 3. do 5. razreda osnovne šole), 4. junija pa se bo mudila na Večstopenjski šoli Sv. Jakob, kjer bo ob 9. uri srečanje za osnovnošolce od 1. do 4. razreda, ob 10.30 pa za osnovnošolce petega letnika in za nižješolce NSŠ Ivana Cankarja.

Na Večstopenjski šoli Općine bodo 30. maja gostje **Anja Štefan, Nataša Konc Lorenzutti in Andrej Rozman Roza**: Štefanova bo v večnamenski dvorani pri OŠ Franceta Bevka na Općinah ob 9. uri nastopila pred učenci 1. in 2. razreda osnovne šole, ob isti uri pa se bo v openskem Prosvetnem domu z osnovnošolci od 3. do 5. razreda srečala Lorenzutti. Roza pa se bo z nižješolci srečal ob 9. uri na NSŠ Srečka Kosovelja na Općinah in ob 11. uri na NSŠ Frana Levstika na Proseku.

Andrej Rozman Roza bo 4. junija gost tudi Večstopenjske šole Nabrežina. V nabrežinski dvorani Igo Gruden se bo ob 9. srečal z osnovnošolci, ob 11. uri pa z dijaki NSŠ Iga Grudna.

štirih najvidnejših levih stran ne bi dosegal vstopnega 8-odstotnega praga, odvisno pa bo tudi od števila osebnih preferenčnih glasov. Poleg tega pa bodo že julija v Sloveniji parlamentarne volitve.

Kakšno zvezo ima to z evropskimi volitvami?

»Možno je, da bo kdo od vidnejših kandidatov na naši listi prevzel katero pomembno politično funkcijo doma, tako da se bo naknadno sprostilo še kakšno mesto.«

Kako so v Sloveniji sprejeli vašo kandidaturo?

»Z izjemno naklonjenostjo, tako da sem nad volilno kampanjo naravnost navdušen. Kandidatura očitno razpoznavnega zamejskega Slovenca je v naši matici, kot novost, zбудila izjemno zanimanje. Prvi rezultat pa sem že dosegel.«

In kakšen je bil?

»Zavedanje o obstoju Slovencev v Italiji se je v tem času zelo povečalo. Izvolitev je končno odvisna tudi on nas zamejcev, ki imamo tudi slovensko državljanstvo, zato vse - brez strahu - vabim na volitve tudi v Sloveniji.«

S.T.

SARAJEVO / ZAGREB / BEOGRAD - Vode se prepočasi umikajo

Na poplavljenih območjih še kritično

Zaradi stoečih voda prihaja do kontaminacije vode in hrane, s tem pa zvišanega tveganja izbruhu nalezljivih bolezni

ANSA

SARAJEVO / ZAGREB / BEOGRAD - Razmere na poplavljenih območjih v BiH in Srbiji so kljub umikanju rek v struge še vedno kritične. V BiH, kjer je bil včeraj dan žalovanja, so kritične na severu na območju Bosanske Posavine in Semberije. Opozarjajo na nevarnost kužnih bolezni. V Srbiji število žrtev narašča, najhuje je v Obrenovcu in delu Sremna. Na Hrvaskem je najhuje v Županji. V BiH je včeraj veljal dan žalovanja za žrtvami katastrofnih poplav, ki so v srbski entiteti zahtevale 17 življenj, v Federaciji BiH pa sedem.

Reka Sava pri Orašju se je še naprej razlivala, civilna zaščita pa je utrjevala nasipe, ki naj bi preprečili razливanje vode proti središču mesta. Vode so že v ponedeljek poplavile celotno območje Bosanskega Šamca in Domaljevca, pod vodo je tudi tretjina občine Odžak. Vodostaji rek po državi so sicer še naprej upadali, problem pa ostaja voda, ki je poplavila območja in se le počasi umika. Zaradi stoečih voda prihaja do kontaminacije vode in hrane, s tem pa zvišanega tveganja izbruhu nalezljivih bolezni. Zdravstvene oblasti v BiH so posvarile, da prebivalcem poplavljene območje med drugim grozijo vranični prisad in virus Zahodnega Nila.

Obstaja tudi nevarnost, da bo del minskih polj zaradi velike količine blata, mulja in vode zaneslo v naseljena območja. Kot je za STA povedal vodja pisarne Ustanove za krepitev človekove varnosti ITF v BiH Gregor Sančanin, je po ocenah v BiH pod vodo med 20 in 30 odstotkov območij, onesnaženih z minami, kjer je med 20.000 in 30.000 min. Konkretnih informacij v zvezi s premikanjem min sicer nimajo, veden pa, da se to dogaja. Do ugotovitev tudi ne bo mogoče priti, dokler se vode ne bodo vrnille v običajne struge.

Center za odstranjevanje min v BiH je medtem sporočil, da so poplave na območju Prijedora na dvořišče družinske hiše naplavile hladilnik, poln bomb. Najbolj ogrožena so sicer območja nekdanje razmejitve med vojskojicimi se stranmi v zadnjih vojni - Tuzle, Maglaja, Olova, Unsko-sanskega kantona in Bosanske Posavine, ki so jih poplave najhuje prizadele.

V Srbiji so še vedno najtežje razmere v najbolj prizadetem mestu Obrenovac, pa tudi v manjših krajih Krupanj, Sremska Rača in Janežna. V Obrenovcu, kjer so poplave zahtevale skupno 14 življenj, še

vedno poteka popolna evakuacija, ki so jo začeli v ponedeljek. S poplavljenih območij so doslej evakuirali 30.873 ljudi, od tega več kot 13.600 iz Obrenovca. Srbska vlada je zaradi katastrofnih poplav, ki so zahtevale skupno 21 življenj, za sredo razglasila trdnevno žalovanje. Kljub temu vlada pričakuje, da bodo morda v petek odpravili izredne razmere, ki so jih zaradi poplav razglasili prejšnji četrtek.

Po ocenah vlade so poplave samo na državni infrastrukturi povzročile škodo v višini 0,64 BDP države. V kmetijstvu naj bi škoda presegala 500 milijonov evrov. Srbija bo zapisala tudi za pomoč iz solidarnostnega sklada EU. Za pomoč iz drugih virov v okviru EU pa bo zapisala skupaj z Zagrebom in Sarajevom, je po seji vlade povedal premier Aleksandar Vučić.

Pripadniki slovenske civilne zaščite v Obrenovcu v termoelektrarni Nikola Tesla medtem še naprej prečrpavajo vodo, tako da ne ogroža elektrarne in s tem dobave električne energije za polovico Srbije.

Pripadniki slovenske civilne zaščite so tudi v BiH, kjer in Odžaku rešujejo živo živino. Slovenski policijski helikopter pa dovaža pomoč ljudem v okolici Zenice.

V Sloveniji pa še naprej poteka množično zbiranje pomoči za prizadete v poplavah v BiH in Srbiji. V pričazetni državi je odšel tudi prvi konvoj pomoči, ki ga je organizirala Slovenska vojska. Gre za skupno 19 tovornjakov s pitno vodo, prehrambnimi izdelki in odejami, ki so jih za žrtev poplav zbirale humanitarne organizacije v Sloveniji. Premierka, ki

opravlja tekoče posle, Alenka Bratušek se je ob tem zahvalila vsem, ki so sodelovali pri zbirjanju pomoči. Iz BiH so medtem sporočili, da so posiljke humanitarne pomoči odslej podvržene rednim carinskim postopkom in inšpekcijskim kontrolam. Na nujnost nadzora pomoči na meji s Srbijo so opozorili tudi v Beogradu, saj bi nenadzorovan prehod človekoljubne pomoči lahko povzročil dodatne probleme ljudem, katerim je namenjena, želijo pa tudi preprečiti morebitne zlorabe.

Na Hrvaskem se medtem reka Sava na najbolj ogroženih območjih na vzhodu Slavonije počasi umirja. Pri Slavonskem Brodu in Županji je bila za dobrih deset centimetrov nižja kot v ponedeljek zvečer. Razmere so kljub temu bile še vedno najhujše na območju Županje, od koder so v ponedeljek evakuirali še zadnje prebivalce. Območje so zaprli. Policia je preprečila nekaj poskusov tativine v zapuščenih hišah, strojev in živali.

V ponedeljek so na območju Rajevega Sela, kjer je Sava konec prejšnjega tedna prebila nasip in poplavila več naselij pri Županji, našli še drugo žrtev poplav. Eno osebo še pogrešajo. V več naseljih v Posavini so razmere slabe, a pod nadzorom. Stanje na poplavljenih območjih v požeško-slavonski županiji se je normaliziralo.

Sanirali so posledice poplav in ocenjujejo škodo.

Na območjih, s katerih se je voda umaknila, ni nevarnosti epidemije, sicer pa oblasti prebivalce opozarjajo, naj upoštevajo pravila higieje in dezinfekcije. (STA)

SRBIJA, BIH - Novinar, trgovec, nadzornik

Tri pričevanja s poplavljenih območij

OBORENOVAC, BANJA LUKA - V BiH ter Srbiji se iz službenih razlogov mudi več Slovencev. Med njimi je tržaški novinar Walter Skerk, poročalec italijanskega radia in televizije Rai, ki je v nedeljo s snemalno ekipo deželnega sedeža Rai odpotoval v najbolj prizadeto mesto v Srbiji - Obrenovac.

WALTER SKERK

FOTO DAMJ@N

Obrenovac mesto duhov

»Dosej so tu našeli 13 smrtnih žrtev, morda pa jih bo nekoliko več. Ne-kaj ljudi pogrešajo, po evakuaciji mesta pa seznam še niso popolni,« razlagajo Skerk. Mesto ob reki Savi in pritoku Kolubaru, ki še vedno grozita, je docela poplavljeno, hiše so v vodi do prvega ali drugega nadstropja, na samem bregu Save pa voda sega nad strehe. »Pri Šabcu je Sava spet prestopila bregove, na Donavi je udaril nov val. Srbske oblasti so izkoristile priložnost in ponoči prisilno evakuirale Obrenovac. To so storile, da bi preprečile kraje ter iz varnostnih razlogov, saj se nasipi lahko spet sesujejo,« pravi novinar. Pogovor je nekajkrat prekinil nujen klic iz Italije, informativni program RaiNews24 je še posebno »lačen« novic.

V Obrenovcu je vztrajalo veliko prebivalcev, nato je prišlo do prisilne evakuacije, ki omogoča tudi sanacijo in dezinsekcijo območja, saj vzbuja skrbi morebitno širjenje bolezni. Na delu so gasilci, policisti in vojaki ter posebne enote za kemijske in biološke intervencije. Domačini so po naravnemu katastrofni seveda obupani, Skerk pa je pri njih ugotovil, da so z učinkovitim intervencijami srbskih organov zadovoljni. Nov klic iz Italije: Rai kliče, novice ne počivajo in mi se od so-governika poslovimo.

ALEŠ GORJUP

deto prebivalstvo pa glede tega pogreša skupno državo,« je dejal Zanier. Po leg razdrobljenosti naj bi h katastrofalnim razsežnostim ujme pripomogla tudi enadzorovana urbanizacija.

Elektrarna še ne obratuje

Prejšnji četrtek je s sodelavci na vrat na nos odpotoval v Bosno Aleš Gorjup z Iga pri Ljubljani. Operativni vodja podjetja InterEnergo je odgovoren za nadzor nad napravami v raznih tamkajšnjih hidroelektrarnah; tokrat je s sodelavci odpravil težave, ki jih je ujma povzročila pri elektrarni v dolini reke Ugar pod goro Vlaščič, na kateri je zapadlo 80 centimetrov snega. Sneg je hitro kopnel in voda je zalila doline, plaz je med drugim zusul zajetje hidroelektrarne. Kneževu in druga tamkajšnja naselja nimajo električne energije in hidroelektrarna še ne obratuje; napak je odpravljena, vendar elektrike še ni mogče vklopiti. V nedeljo so se Gorjup in sodelavci vrnili v Slovenijo, na cesti pa so jih ovirali plazovi in poplave: »Dalj časa smo bili ujeti, saj cesta za Banja Loko ni bila prevozna.« Zdaj čakajo na ponoven vklop in zagon elektrarne, da bo na območju spet na voljo elektrika. »Tam smo zadevo sanirali, v ponedeljek pa potujemo spet v Bosno, vendar drugam,« je še povedal.

Aloša Fonda

Neprevozna cesta med Kneževim in Banja Luko

ALEŠ GORJUP

OBČINA TRST - Odziv na novo pismo predsednika vlade Renzija

Obnova šolskih stavb: prednost šoli v Škedenju

Zadovoljstvo slovenskih svetnikov Iztoka Furlaniča in Igorja Švaba

Rimska vlada je z odlokom o šolstvu italijanskim občinam sprostila finančna sredstva za obnovo šolskih poslopij, in sicer tistih, ki bodo vključena v prednostni seznam in tako uporaba denarnih sredstev za njihovo obnovo ne bo vezana na stroga merila pakta stabilnosti. Med poslopiji, ki se bodo znala na omenjenem prednostnem seznamu, bo najbrž tudi stavba slovenskega otroškega vrtca in Osnovne šole Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič ter italijanske osnovne šole De Marchi na Rebri De Marchi v Škedenju, za popravilo katere je Občina Trst že pred časom namenila vsoto denarja, ki pa je ostala zamrznjena zaradi pakta stabilnosti, zdaj pa bo verjetno ponovno na voljo.

Tržaška občinska uprava je nareč obnovo šolske stavbe v Škedenju določila kot prioriteto v odgovor na pismo predsednika italijanske vlade Mattea Renzija, ki je v Trst prispelo konec prejšnjega tedna. To je že drugo Renzjevo pismo županom, potem ko je tržaški župan Roberto Cosolini že marca letos na premierov poziv prvič občanom, naj posredujejo potrebe v zvezi s šolskimi stavbami, odgovoril z dopisom, da je za Občino Trst glavna prioriteta obnova stavb šol v Škedenju in Ul. Pascoli. Na drugo pismo predsednika vlade tržaški župan namerava odgovoriti (čas je do petka), da absolutno prednost daje obnovi stavbe v Škedenju, za katero je občinska uprava svojčas že nakazala milijon in 800 tisoč evrov, medtem ko bodo denar za obnovo stavbe v Ul. Pascoli, kjer ima sedež italijanska nižja srednja šola Fonda Savio-Manzoni, črpali najbrž iz deželnih virov.

Na vest o prioriteti, ki je bila dana škedenjski šoli, sta se odzvala obo slovenska predstavnika v tržaškem občin-

skem svetu in sicer predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič (Zveza levic) in svetnik Igor Švab (Slovenska skupnost-Demokratska stranka), ki v tiskovnem sporočilu izražata veliko zadovoljstvo ob potrditvi, da se je občinska uprava odločila za vključitev v prednostni seznam t. i. škedenjskega šolskega pola in še posebno šole Grbec/De

Marchi, »kar dokazuje, da so dolgoletna prizadevanja slovenskih svetnikov končno dosegla zaželeni rezultat, še posebno pa pozornost, ki jo ta uprava namenja problematiki slovenskih šol, saj bodo lahko kmalu stekli vsi postopki za začetek obnovitvenih del in bo lahko šola v letu, letu in pol ponovno odprla vrata v obnovljenih prostorih.«

Stavba škedenjskega vrtca in šole bo najbrž končno obnovljena

ARHIV

POKRAJINA - Sprejem za Mirka Sardoča in Fulvio Premolin

Slovo z zahvalo

Od leve: Fulvia Premolin, Maria T. Bassa Poropat, Maurizio Vidali in Mirko Sardoč

FOTO DAMJ@N

Predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali sta se včeraj uradno zahvalila županoma Zgonika in Doline, Mirku Sardoču in Fulviji Premolin, ki se poslavljata od županske funkcije. Predsednica in predsednik sta izposta-

vila dragoceno delo, ki sta ga odhajajoča župana opravila ne le v korist svojih občin, temveč tudi širše pokrajinske skupnosti. Premolinova je v Dolini županova deset let, njen zgoniško kolega pa petnajst. Po zakonu oba ne moreta več kandidirati.

POGOVOR Z ŽUPANSKIMI KANDIDATI

Sandy Klun, županski kandidat levosredinske koalicije v dolinski občini, ima dolg svetniški rodovnik. V občinskem svetu je bil svetnik in odbornik več kot 16 let, za časa županov Marina Pečenika, Borisa Pangerca in (kako poldrugoto leto) županje Fulvie Premolin. Sedaj, kaže, prihaja njegov županski čas.

Zakaj ste se odločili za županski kandidat?

»To je bila že pred leti moja skritna želja. Iz raznih razlogov, tudi političnih

DOLINA - Sandy Klun (levosredinska koalicija)

»Ricmanje, Boršt in srenje«

Trije prioritetni cilji bodočega župana - Pomen stvarnega sodelovanja z občinskim uslužbeni-

problemov - pred desetimi leti me nareč moja stranka ni podprla ne na krajnji ne, na pokrajinski ravni - pa sem bil prisiljen to željo opustiti.«

Nikoli ni prepozno ...

»Tako kaže. A tudi tokrat nisem nikomur izrazil želje po kandidaturi. Pravvi, na časopisu pa ste po novem letu zapisali, da bi lahko postal bodoči županski kandidat. Takrat nisem novice potrdil, a je tudi nisem zanikal. Počakal sem, kajti izkušnje so me mnogo naučile. Najčas dozori, sem si takrat rekel.«

Kakšen je bil odziv koaličnih partnerjev na vašo kandidaturo?

»Zelo dober. Moram se zahvaliti vsem strankam, ker niso postavile v dvom moje kandidature. Sprejeli so odločitev, da bo Demokratska stranka izrazila svojega kandidata, in ko sem bil izbran, so me vsi podprli.«

Kakšen pa je bil odziv dolinskih občanov?

»Ko ste vi prvič napovedali možnost moje kandidature, me je mnogo ljudi ustavilo. Pravili so: Glej, lepo bi bilo, da bi bil ti, saj imas že mnogo upraviteljskih izkušenj. Skratka: kandidaturo so

dobro sprejeli.«

Vi ste pokrajinski svetnik, a ste obenem sledili dogajanjem v občini. Kako ocenjujete delovanje dosedanje uprave?

»Uprave, ki končuje svoje delo, ne bi rad kritiziral. Županja jo je vodila deset let. Prvo poldrugo leto sem bil tudi sam v upravi. Oddaljil sem se, ker se nisem strinjal z določenimi cilji. Posredno sem, seveda, sledil njenemu delovanju, pet let sem bil predsednik Brega, kar mi je tudi pomagalo, da sem spoznal ta resor. V tem času smo obnovili pogodbo z občini. Vem, da so bili in so še problemi. Mogoče je prav, da se po desetih letih uprava zamenja. Da se dobijo novi ljudje, zastavijo novi cilji.«

Komu boste posvetili največ pozornosti, če boste postali župan?

»Najprej se bom zahvalil vsem. Začel bi v sami strukturi občine. Nekatere stvari je treba spremeniti. Sklical bom srečanje z uslužbeni, da si pogledamo v obraz in zadamo cilje, ki jih je treba s skupnimi močmi uresničiti za dobro življenje v občini. Z osebjem hočem ustvariti človeški odnos, saj potrebujem

nihovo sodelovanje, če hočemo skupno uspeti.«

Ali ste že pripravili svojo upravno ekipo?

»Ne. Zasledil sem sicer nekaj oseb, ki bi bile - po mojem mnenju - primerne za upravno delo. Seveda je sestava odbora odvisna od koaličnih partnerjev.«

Ali ste evidentirane osebe že obvestili?

»Nekateri verjetno na skrito upajo, da bodo stopili v odbor.«

Med volilno kampanjo ste imeli veliko stikov z občani. Kaj si želite?

»Zavedajo se ekonomske krize, in vedo, da ni mogoče v tem času izvesti mnogo velikih del.«

Kateri bodo vaši prioritetni cilji?

»Prvič: cesta skozi Ricmanje. Drugič: obnova starega jedra v Borštu. Tretjič: vprašanje srenj. Mogoče ga bo rešiti s pomočjo vseh županov, ki se srečujejo s tem vprašanjem, in s pomočjo deželne začrtanjem smernic za dokončno rešitev vprašanja, ki se vlecе že leta.«

M.K.

Pobuda demokratov o evropskih skladih

Demokratska stranka prireja danes ob 17. uri na Borznem trgu soočenje o evropskih skladih v sklopu znanstvenega raziskovanja. Govorila bosta deželni svetnik Franco Codega in znanstvenik Roberto Gotter, sicer občinski svetnik v Devinu-Nabrežini.

Bandelli in njegovo gibanje podpirata Dipiazza

Gibanje L'Altra Trieste (Drugi Trst) je na včerajšnji novinarski konferenci (foto Damj@n) pozvalo svoje pristaše, da na nedeljskih evropskih volitvah glasujejo za Roberta Dipiazza. Nekdanji župan Trsta kandidira na listi NCD-Nova desna sredina, ki jo vodi notranji minister Angelino Alfano. Vodja gibanja L'Altra Trieste Franco Bandelli in Dipiazza sta se pred časom politično sprla, sedaj pa sta se očitno pobotala.

Rossana Pettirocco (DS) o zvočnem onesnaževanju

Kandidatka Demokratske stranke za dolinski občinski svet Rossana Pettirocco se je sestala z deželno odbornico Saro Vito kot podpredsednica občinske komisije za zvočno onesnaževanje avtoceste v bližini naselij Lacotische, Domjo, Log, Ricmanje in Boljunc. Odbornici je poročala o srečanju članov komisije - navzoč so bili tudi Bibalo, Gombač, Rudini - s funkcionarji ANAS, ki so se zavzel za ponovni fonometrični posnetek v ključnih točkah avtocestnega hrupa in izvedbo zvočnoabsorbcijskega asfaltiranja, nimajo pa denarne razpoložljivosti za postavitev protihrupnih pregrad. »Na moje vprašanje, če nam Dežela lahko finančno pomaga s konvencijo z ANAS, je odbornica VITO izkazala naklonjenost in se obvezala, da bo z deželno odbornico Mariagrazio Santoro preverila možnost deželnega financiranja pri postavitev protihrupnih pregrad na odsek avtoceste ob soli I.T.Zamejski in vrtcu Palčica v Ricmanjih,« je v sporocilu napisala Pettirocco.

ZDRAVSTVO - S projektom D.namica na poti do prilagojenega zdravljenja

Prototip kliničnega kartona z genskimi podatki pacienta

V bolnišnici na Katinari se je z včerajnjim posvetom Na poti do prilagojenega zdravljenja v Furlaniji Julijski kraji zaključil projekt D.namica, ki odpira pot do uvajanja t.i. prilagojenega zdravljenja, do katerega bi lahko prišli upoštevajoč ne samo običajne zdravstvene, ampak tudi genske podatke posameznika. Tridesetih mesecev dela, pri katerem je bilo soudeleženih devet partnerjev, ki delujejo na ozemlju Furlanije Julijske krajine, je obrodilo sad - prototip posebne vrste kliničnega kartona, bolje rečeno platforme, kjer so običajni podatki o zdravstvenem stanju pacienta dopolnjeni s podatki o njegovih genskih značilnostih. Take vrste karton bo v prihodnosti zdravniku omogočil pridobitev popolnejše slike pacienta in posledično tudi izbiro primerne terapije, ki bo prilagojena posameznemu pacientu, saj bolnika z isto patologijo imata lahko čisto drugačne genske značilnosti in ni rečeno, da se njun organizem enako odziva na zdravljenje. Od tod potreba po razvijanju prilagojenega zdravljenja.

Rezultate in pomen novih dosežkov na področju te veje medicine so med včerajnjim posvetom orisali Daniele Scano

iz službe za izobraževanje, visoko šolstvo in raziskovanje Dežele FJK, projektna menedžerja družb Insiel Mercato in Nuvon Italia Lorenzo Giollo in Michele De Monte, Renata Lonigro z Univerze v Vidmu, zdravnik katinarske bolnišnice Sandro Centonzi in predstavnica družbe IGA Techology Services iz Vidma Fe-

derica Cattonaro. Pri projektu, vrednem okoli dva milijona evrov, večino katerih je prispevala Dežela FJK iz skладa POR FESR 2007-2013 za razvijanje kompetitivnosti in zaposlovanja, so sodelovali družba Insiel Mercato kot nosilec, dalje tržaško bolnišnično podjetje, družbi Friuli Innovazione in Nuvon Italia, trža-

ška Visoka šola za napredne študije Sissa, Univerza v Vidmu, italijanska fundacija Fegato Onlus, Inštitut za uporabno genomiko in družba IGA Technology Services iz Vidma. Pri projektu so se osredotočili na raziskave pri 22 bolnikih s spinalno mišično atrofijo (SMA), katerim so dodali podatke drugih sto bolnikov iz Španije, dalje na raziskave pri 25 bolnikih z rakom na jetrih ter na raziskave pri 46 osebah, ki jih pestijo bolezni srca in ožilja. Prvi rezultat je kot že rečeno oblikovanje prototipa integriranega kliničnega kartona, pobudnik in izvajalci pa upajo v nadaljevanje tovrstnih projektov. Po njihovem mnenju je namreč pomembno vrednotiti področje biomedicine, ki predstavlja velik potencial za FJK in številne tukajšnje kakovostne zdravstvene, znanstvene in raziskovalne javne in zasebne ustanove, ki morajo po drugi strani čim bolj tesno sodelovati in ustvarjati sinergije, kot se je zgodilo v primeru projekta D.namica. Potrebno pa tudi okrepliti finančne dotacije za raziskovanje na področju te veje medicine: vlade drugih držav v to precej vlagajo, v Italiji pa morajo pobudniki za skrbeti sami. (iž)

OBČINA TRST Prvi obrok davka TASI bomo plačali septembra

Občina Trst je včeraj sporočila, da količnika davka TASI na nepremičnine ne bo odobrila do 23. maja. Tržaški občani zato ne bodo primorani plačati prvi obrok davka v mesecu juniju, ampak v septembru, kot to določa okrožnica ministrstva za gospodarstvo in finance. Septembrski rok velja za nepremičnine, ki niso lastnikovo prvo stanovanje. Za prvo stanovanje namreč ni predvideno plačilo predujima, temveč eno samo saldo plačilo, za katerega je rok do 16. decembra. Za davek za prevoz odpadkov TARI bodo obveznici prejeli na dom že izpolnjene položnice do konca septembra.

Podrobnejša pojasnila bodo v kratkem objavili na spletnih straneh občine in družbe Esatto.

Koliko skupščin Svobodnega Trsta?

V rubriki Obvestila smo objavili sporočilo o sklicu skupščine gibanja Svobodni Trst. »Sporočilo so vam poslale osebe, ki niso pooblaščene, da uporablajo ime gibanja (zato so pod kazenskim preiskovalnim postopkom), tista skupščina ni legitimna skupščina gibanja Svobodni Trst,« piše v sporocilu predsednik Roberto Giurastante. Gibanje obvešča bralce, da je sklic skupščine 31. maja nelegitim. »Legitimni sklic skupščine gibanja Svobodni Trst je 21. junija 2014, ko se bo diskutiralo o bilancah ter ostalih zadevah,« je še zapisal Giurastante.

Dve srečanji o Ukrajini

Tržaški komunisti, pristaši SIK in SKP, prirejajo danes od 17 do 20 ure v Ul. delle Torri v Trstu simbolično demonstracijo solidarnosti z ukrajinskimi antifašisti. Delili bodo informativno gradivo o dogajanju v tej državi. V dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5) bo sta ob 17.45 na povabilo krožka Che Guevara na temo Putina Rusija in ukrajinska kriza govorila docent politične ekonomije Gian Paolo Caselli in novinar Sergij Canciani.

Check-in za »barvni tek«

V soboto pričakujejo v Trstu kar 8 tisoč udeležencev na teku Colour run. Na Borzem trgu bodo postavili pult, kjer bodo prijavljeni lahko dvignili tekmovalni kit danes med 15. in 19. uro, jutri in v petek pa med 10. in 19. Več informacij na www.thecolourrun.it.

Dan srca v Naselju Sv. Mavra

Skupina prostovoljcev Devin-Nabrežina in Križ prireja v soboto, 24. maja od 8. do 12. ure v Sesljanu (Naselje Sv. Mavra 124-sedež socialnega skrbstva) Dan srca, kjer bodo brezplačno izmerili krvni tlak in opravili izvid krv. Obvezna je predhodna prijava na tel. 040-299616 med 9. in 11. uro danes in jutri.

Obletnica pokola v Capaciju

Vsakega 23. maja prireja avtonomni policijski sindikat SAP že dvajset let spominsko svečanost ob obletnici pokola v Capaci, v katerem so umrli sodnik Giovanni Falcone, njegova žena in trije policisti. Memorial Day je posvečen vsem žrtvam terorizma, mafije in kriminala, predvsem pa obrambi zakonitosti. V okviru te pobude so včeraj v veči kvesture položili venec in se tako poklonili padlim policistom.

UL. BAIAMONTI - Na prehodu za pešce, nista v življenski nevarnosti

Avto zbil fanta in dekle

Včeraj malo po 13. uri je v Ul. Baiamonti avtomobil na prehodu za pešce zbil 16-letnega fanta in 14-letni dekle. Oba sta bila ranjena, fanta so odpeljali v bolnišnico Burlo Garofalo, dekle v bolnišnico na Katinari; nista v življenski nevarnosti.

Nesreča se je pripetila približno sredi Ul. Baiamonti, v višini hišne številke 56. Približno ob 13.10 je po ulici navzgor, v smeri proti Trgu Baiamonti, pripeljal fiat panda drap barve, ki ga je upravljala 84-letna M.P. iz Trsta. Po izvidih mestnih redarjev je avtomobil v bližini avtobusnega postajališča, tik pred prehodom za pešce, zavozil proti sredini cestička, da bi prehitel na postajališču ustavljeni mestni avtobus. Voznica pa med tem manevrom očitno ni opazila dekleta in fanta, ki sta takrat na prehodu za pešce prečkal celo. Fiat panda je s prednjim delom udaril v oba, o čemer je pričal ukrivljen prednji del pokrova. Najstnik je vrglo na pokrov in udarila sta (z glavo, rameni ali kakim drugim delom telesa, to bo znano, ko bo preiskava na nesreči končana) tako močno v vetrobran, da je na dveh mestih potčil ter se upognil navznoter. Tudi rob strehe je bil na levi strani rahlo vbočen, zaradi česar so mestni redarji včeraj sklepali, da naj bi eden od pešcev udaril vanj.

Mlada ponesrečenca so kmalu prepeljali v bolnišnici. 14-letno N.F. na Katinaru, 16-letnega V.T.-ja v Burlo Garofolo. Po izjavah časnika mestnih redarjev, ki je koordiniral preiskavo, nujno zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče. Možno je, da sta utrpela kake kostne poškodbe, a do večernih ur na sedežu mestne policije niso prejeli prognoze obeh ponesrečencev.

Na kraju nesrečo so mestni redarji temeljito pregledali avtomobil. Med vetrobranom, na katerem sta udarca zarisala dve beli pajčolanasti podobi, in brisalcem se je zagozdil dolg temen las. Sledov krvi ni bilo opaziti. Pritelna voznica je vsa prestršena iz vozila potegnila torbo z živili; očitno se je vračala iz trgovine. Mestnim redarjem je izjavila, da mladih ni opazila. Misliла je, da je v avto trčilo motorno kolo ...

Mestna redarja sta pregledala avtomobil, ki je povzročil nesrečo

FOTODAMJ@N

TRŽAŠKO NABREŽJE - V nekem apartmaju Prostitutke namesto turistov

Na tržaškem mestnem nabrežju so policisti mobilnega oddelka v ponedeljek odkrili apartma za turiste, v katerem so bile v resnici dejavne prostitutke. Trojica ukrajinskih državljanov je v enem od apartmajev tamkajšnjega poslopja ponujala strankam različne spolne usluge, tudi skupinske, ena od treh je upravljala z denarjem. Policist je z njo vzpostavil stik po telefonu, predstavil se je kot nadavna stranka. Ko je prispel v stanovanje na nabrežju, se je najprej dogovoril za spolni odnos z dekletom, zatem pa potegnil na dan policijsko izkaznico.

Ženske iz omenjenega apartmaja nimajo dovoljenja za prebi-

vanje v Italiji. Policisti so jih pospremili na kvesturo in jih v skladu s zakonskimi predpisi o prileganju kazensko ovadili, eno je doletela tudi ovadba zaradi spodbujanja prostitucije. Policija je prijavila sodstvu tudi upraviteljico sklopa turističnih apartmajev. Kvesture ni seznanila s prisotnostjo ukrajinskih gostij, kot predvideva zakon. Prijavili so jo zaradi spodbujanja nezakonitega priseljevanja in prostitucije.

Z zadevo se ukvarja državni tožilec Pietro Montrone, preiskava pa se še ni zaključila, saj ni izključeno, da se kaj podobnega dogaja še v drugih tamkajšnjih apartmajih.

Kraja podatkov

Agencija za prihodke opozarja na pogoste poskuse kraje osebnih podatkov (phishinga). Več občanov je prejelo po elektronski pošti lažna sporočila o vračilu davkov, in sicer z elektronskega naslova »AgenziadelleEntrate@finanza.it«. V sporočilu je logotip agencije, besedilo pa poziva prejemnika, na za nadaljnje informacije klikne na spletno povezavo. Povezava vodi na lažno stran Agencije za prihodke, na kateri naj bi vtipkali svoje osebne podatke in tudi številko kreditne kartice. Taka sporočila nimajo kaj opraviti z Agencijo za prihodke in nikar ne smemo vnašati podatkov, saj gre za poskus goljufije. Agencija nikoli ne zahteva številke kreditne kartice in podobnih obvestil ne pošilja po elektronski pošti. Informacije o vratilih so na spletni strani www.agenziaentrata.gov.it.

DSI - Marija Stanonik o knjigi Slovenska pesem v tujem škornju

Poklon Slovencem, ki so trpeli pod fašizmom

Knjiga je zaradi bogatega gradiva nastajala dobroih petnajst let

»Hotela sem se pokloniti Slovencem, ki so trpeli pod fašizmom; to je bil moj globlji namen, zato sem res hvaležna založbi Mladika, da je znala prisluhniti moji želji. Rada bi, da bi se ljudje zavedali teže naše slovenske identitete.« Tako je o svoji knjigi z naslovom Slovenska pesem v tujem škornju. Slovensko odporniško pesnjenje pod italijanskim fašizmom (1920-1943) in v Severni Afriki (1943-1945) na predsičnočnjem ponedeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobražencev spregovorila slavistka in etnologinja dr. Marija Stanonik, doma iz Ljubljane. Knjiga je zaradi bogatega gradiva nastajala dobroih petnajst let, smisel slednje pa je dopolnjevanje, odkrivanje novih raziskav, spoznanj in poglobitev.

Dr. Stanonik je bila docentka na ljubljanski in mariborski univerzi, kjer je poučevala slovensko književnost. Od leta 1974 do 2012 je bila zaposlena na Inštitutu za slovensko narodopisje pri Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU-ja. Izdala je številne monografike publikacije in strokovne članke; s pomočjo njenih študentov se je arhiv slovenske slovstvene folklore obogatil za štirideset tisoč enot. Ko je bila še sama študentka, ji je prof. Paternu predlagal, da bi raziskovala slovstveno folkloro in je na to pristala. Ob zaključenem projektu je postala Paternujeva asistentka. Na podlagi analize tistega gradiva je sestavila knjigo Iz kaosa kozmos, kateri so sledile še druge. Prva je bila posvečena srečevanju z avtorji teh pesmi, ki so jih največkrat pisali v sneg ali s krvjo na stene celic. Cilj njenega prizadevanja je, da bi lahko preko vse-

Marija Stanonik (stoje) z drugimi sogovorniki na predstavitvi FOTODAM@J

ga njenega zbranega gradiva spoznavali zgodovino iz več plati, ne pa enostransko.

Urednica Nadia Roncelli je zbranim dejala, da predstavlja pričajoča knjiga pesnjenje slovenskih vojakov v italijanski vojski in tistih, ki so se po prvi svetovni vojni prav s pesnjenjem uprili fašističnemu režimu. Vsebuje šest večjih poglavij, ki so še dodatno razčlenjena. Prvo pripoveduje o dobi od nastanka fašizma do leta 1943, drugo od leta 1944, ko je potekala stota obletnica rojstva Simona Gregorčiča, tretje o slovenskem pesniku Andreju Persiču v afriški puščavi, četrto o slovenskem pesniku Danilu Florjančiču ob Rdečem in Jonskem morju, peto o Antonu Novačanu v Jeruzalemu in Kairu, šesto o prestopanju k italijanskim zavezniškim

antifašističnim enotam na Srednjem vzhodu 1943-1945. Na koncu je še avtoričina sklepna misel in priloga z izvirnimi pesnitvami.

V Društvu slovenskih izobražencev sta ob predstavitvi nove knjige spregovorila tudi publicistka Bogomila Kravos, ki je posredno vključena v knjigo zaradi svojega očeta Josipa Kravosa in časnikar Saša Rudolf, ki je nanizal dogodek povojnega tržaškega obdobja: o slovenskih volitvah leta 1955 in o letaku z verzi o Stalinu in Titu, ki ga je izdal Slovenska demokratska zveza ter so ga izobesili po Trstu. Bogomila Kravos se je preko očetovih zapiskov posvetila »stampiharjem«, ki so delovali v Trstu v tridesetih letih in pesnili, v glavnem prigodnice, v prepovedanem društvu. (met)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 21. maja 2014

FELIKS

Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 20.36 - Dolžina dneva 15.09 - Luna vzide ob 1.23 in zatone ob 12.35.

Jutri, ČETRTEK, 22. maja 2014

MILAN

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 20,5 stopinje C, zračni tlak 1018,2 mb raste, vlaga 57-odstotna, veter 5 km na uro severozahodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,9 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 19., do sobote, 24. maja 2014:

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor San Piero 2 - 040 421040, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Tor San Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Božje polje - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Goldoni 8 - 040 634144.

www.farmacistetrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-

praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

glasbena
matica

**ZAKLJUČNI
AKADEMIJI**

**UČENCEV
GLASBENE MATICE**

bazilika Sv. Silvestra v Trstu

petek, 23. maja 2014, ob 20.30 in

sreda, 28. maja 2014, ob 20.30

Vljudno vabljeni!

Večera sta omogočila: Urad vlade RS za Slovene v zamejstvu in po svetu, ZKB

RESNA GOSPA išče delo kot negovalka starejših oseb ali za čiščenje stanovanj, po možnosti v središčnih predelih Trsta. Tel. št.: 333-3346530.

V GABROVCU dajemo v najem stanovanje, 60 kv. m., spalna soba, dnevna soba, kuhinja in kopalnica. Tel.: 347-6259771.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot negovalka starejših oseb, tudi 24 ur dnevno ali kot hišna pomočnica, tudi za likanje. Tel.: 347-8601614.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 25. maja.

Tel. 040-229439

Osmice

DARIO IN JELKA vabita na osmico v Ricmanje št. 155.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-299442.

IGOR CACOVICH ima odprto osmico v društvih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni.

NA KONTOVELU pri Kndletovih so odprli osmico. Jasna in Vasilij vabita.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO je odprla Sidonja Radetič v Medji vasi št. 10. Tel.: 040-208987.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Doljak, Samatorca 22. Tel.: 040-229180.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico v Gabrovcu št. 27. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-2511947.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Tel. št.: 349-3857943.

Loterija 20. maja 2014

Bari	54	44	33	59	86
Cagliari	37	83	76	59	56
Firence	73	15	29	82	03
Genova	37	32	71	05	58
Milan	58	47	65	61	39
Neapelj	25	26	73	50	41
Palermo	38	10	69	25	79
Rim	20	59	57	08	15
Turin	19	08	24	46	15
Benetke	82	42	69	07	32
Nazionale	41	26	09	90	80

Super Enalotto Št. 60

10	17	41	45	69	78	jolly 2
Nagradsni sklad						21.066.703,66 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
7 dobitnikov s 5 točkami						31.297,94 €
790 dobitnikov s 4 točkami						279,29 €
26.949 dobitnikov s 3 točkami						16,31 €

Superstar 32

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
4 dobitnikov s 5 točkami	27.929,00 €
125 dobitnikov s 3 točkami	1.631,00 €
1.795 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
11.582 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
24.417 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

Pri noni MARIJI smo vedno dobrošli vsi, iz njenih nagajivih oči toplina do nas žari. Danes se bomo veselo okoli nje zbrali in slovesno častiljivi 102. rojstni dan praznovati. Iz srca ji čestitajo vsi domači.

Danes praznuje draga teta SONČKA častiljivi 102 leti. Vse najboljše ji želite Anica in Albert.

Tudi če je vaja za evakvacio že mimo, bo danes šolski zvonec na Proseku kar 50 krat pozvonil. Naši CARMEN iskreno čestitamo vsi, ki z dneva v dan obiskujemo osnovno šolo Avgust Černigoj.

Šolske vesti

OBČINA DOLINA obvešča, da je do petka, 30. maja, potreben predložiti, za š.l. 2014/15, prošnjo za koristenje šolskih kosil. Zainteresirani morajo tudi predložiti prijavo za koristenje storitev občinskega šolskega prevoza. Obrazci in ostale info na www.sandorligo-dolina.it, ali na Uradu za izobrazbo in šolske storitve, tel. št. 040-8329281/239 ali scole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL prireja predšolski program »Šolski zvonec že zvonči« od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom za utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na šolsko leto. Predvidene razne delavnice (športna, gledališka, jezikovna). Info in vpis na tel. št.: 040-573141 ali urad@dijaski.it.

Izleti

OPMZ F. BARAGA vabi na Brezje v soboto, 24. maja, ob praznovanju 200-letnice milostne podobe Marije Pomagaj. Ob 10. uri bo slovesna sv. maša. V Žirovnici bomo po kosilu obiskali muzej v rojstni hiši Matije Čoppa. Potem se bomo podali še v Kranj. Prijave najkasneje do danes, 21. maja. Za vpis in ostale info pokličite na tel. št.: 347-9322123 ali 340-1395070.

KRU.T obvešča člane, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških toplicah, od 15. do 24. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

CELODNEVNI IZLET V GARDALAND, v organizaciji SKD Primorec in MTK, bo v soboto, 21. junija. Zbirališče ob 6. uri v Trebčah (možne druge štartne točke na Opčinah - parkirišče bližu krožiču proti Banim, na Proseku pri trgovinah Centro Lanza in v Devinu v parkirišču na avtocesti - auto-grill). Povratek je predviden v poznih večernih urah. Info in vpisi na tel. št.: 348-3288130.

KRU.T obvešča člane, da je še nekaj dvo-poletljnih sob na razpolago za skupinsko obmorsko letovanje v Petičnih blizu Zadra, od 21. do 28. junija. Informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA organizira izlet v Lurd, Carcassone in na Azurino obalo od 20. do 24. avgusta. Vabljeni, da se nam pridružite. Info: 00386-31479882 (Boža).

Obvestila

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: info in vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15 v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@dijaski.it.

prej do novice
www.primorski.eu

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 12. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@dijaski.it.

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel. Info in vpisi za š.l. 2014/15 v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@dijaski.it.

SKD TABOR OPĆINE: za pripravo razstave ob 1. svetovni vojni na Opčinah in v bližnjih okolicah nujno iščemo fotografije, pošto iz fronte, dnevnische zapise ali katerikoli drugi dokument. Tel. 040-211936 (Nori) ali 040-213945 (društvena knjižnica, od 16. do 19. ure).

LITERARNI NATEČAJ za mlade do 25. leta, ki sta ga razpisala Slovenski kulturni klub in MOŠP in je posvečen pisanju Alojzu Rebuli ob njegovih bližajočih 90-letnicah, je bil podaljšan do 22. maja. Tema in oblika literarnih prispevkov sta prosta. Delavnica kreativnega pisanja, ki jo bo vodila prof. Marija Kostnapfel, bo na sporednu v torek, 20. maja, ob 18. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Predavanje o liku in delu Alojza Rebuli bo imela prof. Jadranka Cergol. Slovesno nagrajevanje pa bo 6. junija po simpoziju Slavističnega društva.

SKUPINA PROSTOVOLJEV Devin-Nabrežina in Križ prireja v soboto, 24. maja, od 8. do 12. ure v Sesljanu (Naselje Sv. Mavra 124-sedež socialnega skrbstva) »Dan srca«. Na pobudi bodo izmerili krvni tlak in opravili izvid krv. Obvezna je predhodna telefonska prijava na tel. št: 040-299616 med 9. in 11. uro danes, 21. maja, in v četrtek, 22. maja.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA bo v četrtek, 22. maja, ob 20.30 nastopalo v Slinjem. Vabljeni vsi vaščani in prijatelji veselih polk in valčkov!

JUS NABREŽINA vabi vse svoje člane, da se udeležijo rednega volilnega občnega zabora, ki se bo vršil v petek, 23. maja, ob 20. uri v župnijski dvorani v Nabrežini. Zaradi pomembnosti občnega zabora računamo na polnoštivalno prisotnost članov.

ŽUPNIJA NA KATINARI sporoča, da bo nadškof Gianpaolo Crepaldi podaril zakrament sv. birme šestim dekletom in fantom v nedeljo, 25. maja, ob 9. uri v župnijski cerkvi sv. Trojice na Katinari.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA prireja v nedeljo, 25. maja, zgodovinski voden sprehod »Brestovica - severni greben Grmada« v sodelovanju z Odsekom za raziskovanje prve sestavne vojne društva Alpina delle Giulie - CAI Trst. Sprehod je srednje zahuten in bo trajal približno 4 ure. Zbiranje je predvideno ob 8.45 pred nekdanim mejnim prehodom Šempolaj/Gorjansko na italijanski strani. Za info in prijave na tel. št: 040-630464 ali segreteria@caisag.ts.it (od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00).

OBČINA DEVIN - NABREŽINA prireja v sodelovanju z WWF Zaščitenim morskim območjem v Miramaru v nedeljo, 25. maja, voden ogled »Pionirji botanike«. Sprehod ni zahteven in bo trajal približno 3 ure, namenjen je odraslim in družinam. Udeležba je brezplačna. Za info in rezervacije vodenega ogleda s slovenskim vodičem klicati na tel. št: 040-2017374, od torka do petka od 09.00 do 12.00. Ogled z italijanskim vodičem klicati na tel. št: 366-9571118, od torka do petka od 14.00 do 17.00.

V BARKOVLJAH, v nedeljo, 25. maja, v cerkvi sv. Jerneja, bo nadškof Gianpaolo Crepaldi podelil zakrament sv. birme trinajsttim dekletom in fantom iz Barkovlj in Sv. Ivana, med mašo od 11. ure. Pel bo domači zbor, pod vodstvom Aleksandre Pertot, pri orglah m. Zudini.

CENTER OTROK IN ODRASLICH HARMONIJA sklicuje letni občni zbor v ponedeljek, 26. maja, ob 18.35 v Ul. Ca-

nova 15. Toplo vabljeni vsi člani društva. Obenem obveščamo, da kdor hoče postati nov član društva se lahko prijavi na licu mesta ob 18.20. Za dodatne info: center.harmonija@gmail.com ali 335-7747578.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 26. maja, ob 14.00 v prvem in v torek, 27. maja, ob 18.30 v drugem sklicu na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72.

PRAVLJIČNE URICE v Oddelku za mlade bralce NŠK, Ul. Filzi 14 (www.knjiznica.it), v sredo, 28. maja, ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred). Priprouve knjižnica Alenka Hrovatin.

DRUŠTVENA GOSTILNA PROSEK organizira v soboto, 31. maja, enodnevni (približno 10-urni) pohod od Grljana do Nanosa. Zbirališče ob 6.00 pri Grljanskem portiku. Informacije na tel. 040-229404 (Miloš, po 20. uri).

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 31. maja, od 14.00 do 18.00 v sesljanskem zalivu, na sedežu društva. Obiskovalcem bomo predstavili jadrnice razreda Optimist in se obenem spustili v morje z večjo jadrnico FIV555. Ne pozabite na kopalke, brisačo, primerno obutev in seveda dobro voljo! Toplo vabljeni!

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kočičku »Palček« v naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16.00 do 18.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Za mesec maj so predvidene iznajdljive ustvarjalne dejavnosti, snovanja in zasnovanja. Info: 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 13.00.

ŠD BREG organizira v soboto, 31. maja, v športnem centru Silvana Klabinha v Dolini, srečanje nogometnika Brega vseh časov (Revival). Zbor bo ob 15.00. Tekme se bodo začele ob 16.00. Sledila bo družabnost. Info na tel. št.: 348-8833730 ali 329-1258112.

ŠD ZARJA IN VAŠKE ORGANIZACIJE

IZ BAZOVICE vabijo na nogometno tekmo Gurnce - Dulnce, ki bo v športnem centru Zarje v Bazovici v soboto, 31. maja, ob 18.00. Nastopila bo tudi plesno-navijaška skupina Cheerdance Millennium, tekmo pa bo komentiral Omar Marucelli. Po tekmi bo družabnost in žurka.

NK KRAS REPEN, v sodelovanju z ZSŠDI, organizira »Športni poletni kamp« za dečke in deklice letnikov 2001-2008 od 16. do 21. junija, na športnem igrišču v Repnju. Urnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka, 6. junija. Za prijave in informacije: tajništvo 040-2171044, Roberta 333-2939977.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA za otroke od 3 do 10 let. Vpis do 12. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (pon. 15.00-19.00; sreda 14.00-18.00; čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein.org ali na info@melanieklein.org. Omejeno število mest.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ pri Trstu organizira pod pokroviteljstvom MIBAC - Nadnadzorništva Dežele FJK v bivših kuhinjah Miramarskega gradu glasbene poletne centre od 16. junija do 4. julija, kjer bomo pelji in se igrali! V idiličnemu okolju Miramarskega parka je predviden veliko dejavnosti vezanih na svet glasba in gledališča. Poletni center je namenjen otrokom od 6 do 14 let. Informacije in vpis na info@academialiricasantacroce.com, 349-7730364 (Desire) in 347-1621659 (Mojca).

SLORI razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in treteje bolonjske stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magisterije in doktorate. Rok oddaje je 16. junija. Razpisne pogoje in prijavnico dobite na www.slori.org

NOGOMETNI KAMP in veliko drugih dejavnosti za deklice in dečke od 6 do 13 let! Od 23. junija do 4. julija prirejata A.s.d. Zarja in Š.C. Melanie Klein. Vpisovanja na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (pon. 15.00-19.00, sreda 14.00-18.00, čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein.org ali info@melanieklein.org. Število mest omejeno.

SPDT organizira od 23. do 28. junija, planinsko šolo na Planini pri jezeru, ki je namenjena dijakom osnovnih in nižjih srednjih šol. Vpisovanje na e-pošto: mladinski@spdt.org. Za informacije: 338-4913458 (Franc).

POLETNI CENTER HARMONIJA PRI MORIU: organizira v sodelovanju s centrom potapljačev Trst, poletni center v Grljanu od 14. julija do 8. avgusta za otroke od 8. do 14. let starosti. Število mest je zelo omejeno (maksimum 20 otrok na teden).

Poleg številnih laboratoriјev je mogoč vpis tudi na tečaj potapljanja. Za dodatne info in prijave na tel. št: 335-7747578 ali center.harmonija@gmail.com.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji ZSKD bodo od torka, 26., do sobote, 30. avgusta, v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti - Dom Kavka na Livku pri Kobaridu. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 040-635626 (TS) ali 0481-531495 (GO).

Prireditve

POTOPISNO PREDAVANJE BRUNA KRIŽMANA »No hay falta de cobre en Chile« (V Čilu nam bakra ne manjka) v organizaciji SKD Primorec bo danes, 21. maja, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD VIGRED v sodelovanju s slovenskim Tv programom RAI vabi danes, 21. maja, ob 20.30 v Štalco v Šempolju na predstavitev in ogled dokumentarnega filma »Spomin - Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah«. Na večeru bodo sodelovali avtor filma Aleksi Jercog, odgovornica slovenskega programa RAI Martina Repinc, pedagog in glasbenik Zoran Lupinc in ansambel Domaci Zvoki.

GLASBENA MATICA vabi na zaključno akademijo v petek, 23. maja, (solisti in komorne skupine) in v sredo, 28. maja, (solisti in komorne skupine s poklonom nagrajencem) ob 20.30 v baziliki Sv. Silvestra v Trstu.

<

REPENTABRSKA OBČINA - Prometno vprašanje se vleče že več kot deset let

Fernetiči: občina pripravila idejni načrt za ureditev prometa

Idejni načrt je zarisan, denarna sredstva nakazana, kdaj bo promet na Fernetičih resnično urejen, pa ostaja tajnost, skrita v praznih glah krajenvih voditeljev cestnega podjetja Anas. 1. januarja letos je minilo deset let, odkar se je - po odstranitvi mejnega prehoda s Slovenijo - promet skozi Fernetiče sprostil, postal bolj tekoč in s tem bolj nevaren. Ta-kratna in poznejše repentabrske občinske uprave so nič koliko krat opozorile oblasti na prometno godljo, na tisoče to-vornjakov, ki z avtocestnega priljubčka zapeljejo na slovensko stran, in tiste, ki s slovenske strani pripeljejo na italijansko. Občinski upravitelji so protestirali, pisali so odgovornim - deželi, pokrajini, cestnemu podjetju Anas - zahtevali so poseg tržaške prefekture. Do vrste srečanj je sicer prišlo, rezultat vseh pa je bil doslej razoča-joč: ničen.

Niti številne prometne nesreče, ki so se med tem časom pripetile na tem odseku, niso zdramile odgovornih. Promet na Fernetičih ostaja za nekatere tabu tema.

Občinski upravitelji si v tej zvezi nima kaj očitatiti. Na občinskih sejah so

Idejni načrt za prometno ureditev Fernetičev

večkrat razpravljali o Fernetičih, posegali so pri deželnih oblasteh. Septembra 2009 so »izsilili« srečanje med dežel-nimi upravitelji (odbornikom za javna dela Riccardom Riccardijem in odbornico

za finance Sandro Savino) in tržaškim prefektom Giovannijem Balsamom. Ugotovili so, da se na območju križajo pristojnosti deželne cestne družbe in vsedržavne Anas. Zadevo bo treba ure-

diti, je bilo sklenjeno, a ostalo je le pri besedah.

Slabo leto pozneje je družba Anas namestila na območju cementne pre-grade. Tako se je vidljivost zmanjšala. Sledi

doli so protesti, ki pa so bili kot bob ob steno. V tistih dneh je preko Fernetičev vozilo po 1.500 (!) tovornjakov dnevno ...

Tržaška pokrajina si je zadavo-ven darle vzelka k srcu. Maja 2012 si je pokrajinska komisija za promet ogledala območje. Svetniki so ugotovili, da je promet res nevaren.

Repentabrska občinska uprava se je - sita neizpolnjenih oblub - odločila, da si bo sama pomagal. Dala je izdelati idejni načrt za preureditev prometa na Fer-nečih. Na zadnjem seji v lanskem letu je pokrajinski svet namenil 550 tisoč evrov za njegovo uresničitev.

Načrt bo spremenil sedanje obličje nekdanjega mejnega prehoda. Predvideva odstranitev sedanje opekaste stavbe sredi območja, na njenem mestu naj bi uredili veliko krožišče z dvojnim voznim pasom. Na ta način bo postal dovoz z avtocestnega priljubčka in pred-vsem z Opčin na Fernetiče mnogo bolj varen kot doslej in predvsem bolj pre-gleden, saj bo cementna obcestna pre-grada odstranjena.

Podobno varna bo tudi vožnja v smeri s slovenske strani proti Opčinam s posameznimi odcepi s krožišča za hi-tro cesto in za Opčine ter za Repentabor. Nadalje bodo s krožišča urejeni odcepi za trgovine in druge trgovske dejavnosti ob nekdanji meji, in sicer na obeh straneh (na primer do Bara G na desni strani v smeri proti Sloveniji, in do poslo-pja ob nekdanji meji na nasprotni strani).

Repentabrska občina je naredila svoje (idejni načrt), tržaška pokrajina tudi (550 tisoč evrov za njegovo iz-vedbo). Kdaj bo opravilo svojo dolžnost (zagotovitev varne vožnje) cestno podjetje Anas?

Upati je le, da ne bo treba začeti tel del počakati na uresničitev turbo-napovedi, ki jo je bil januarja 2009 iz-rekel občinski svetnik Slovenske skupnosti Angelo Barani: »Prima o poi ci scappa il morto!«

M.K.

POMOČ POPLAVLJENCEM - Na pobudo RMV, srbske skupnosti in drugih prostovoljcev

Mnogi pripravljeni pomagati

Zbiranje pomoči v Prosvetnem domu

FOTODAMJ@

BOSNA - V petek v Trstu zanimivo srečanje in solidarnostna večerja

Film in večerja z Zijom, prvim Romom, ki je tožil srbske paravojaške enote

Zijo Ribić danes živi v Tuzli

Za nekatere zgodbе se ti zdi, da lahko obstajajo samo v filmih ali dokumentarcih. Da je v njih preveč groze, da bi jo lahko na lastni koži doživel en sam človek - temnolasi fant, ki stoji ob tebi. A realnost je včasih strahotnejša od fikcije ...

Zijo Ribić je muslimanski Rom iz vasi Skočić pri Zvorniku. Zijo je sirota, odkar je leta 1992 čudežno preživel pokol svoje družine. Srbske paravojaške enote so pobile starša, širi brate in sestre, sosedje. Zijove rane pa niso bile dovolj globoke. Od takrat je živel po bolnicah, sirotišnicah ... danes ima trideset let in živi v Tuzli, v hotelu, v katerem je zaposlen kot kuhan in kjer že več mesecev ne prejema plače. Zijo večja za prvega člena romske skupnosti, ki je tožil člane srbskih paravojaških enot; lani je beograjsko sodišče obsodilo morilice njegove družine na skupno 73 let zapora.

Zijo v teh dneh potuje po Italiji, da bripovedoval svojo neverjetno življjenjsko zgodbo in zaslužil nekaj denarja s so-

V pritličnih prostorih srbsko-pravoslavne skupnosti v Ul. Genova 12 je včeraj popoldne mrzolelo na desetine kartonastih škatel. Na vsako so pridne roke zapisale zaporedno številko, besedo Trst in opis vsebine: igrače, obleke, čistila, konzerve, posteljnina, plenice, plastični kozarci ...

»Ne, nisem pričakoval tako velikega odziva,« je na naše vprašanje odgovoril duhovni oče tržaške srbske skupnosti Raško Radović. »Ljudje kažejo res veliko občutljivost. To so v glavnem člani srbske skupnosti, a tudi Italijani, Slovenci in pri-padniki drugih mestnih skupnosti, mladi, stari, prijatelji, neznanci.« Oče Raško pravi, da bodo pomoči zbirali dokler bo potrebno, prvo pošiljko pa bo avtoprevoznik Milšped najbrž že v petek odpeljal v zbir-

ni center v Beogradu. Pomoč zbirajo vsak dan med 9. in 19. uro, »a tudi kasneje, jaz itak živim tu,« pravi srbski duhovnik. De-narne prispevke pa je mogoče nakazati na tekoči račun srbske skupnosti (IBAN: IT 66 E 05336 02207 000040496346).

Včeraj so pomoč začeli zbirati tudi taborniki in tabornice Rodu Modregava-la. Njihov poziv je kot kaže naletel na plodna tla, saj so na vseh zbirnih mestih nabrali veliko vreč hrane, higieničnih priporočkov, vode, čistil, pelerin. Pomoč bodo zbirali še danes in sicer v Prosvetnem domu na Opčinah od 18.30 do 20.30, v zgornjih prostorih Kulturnega doma na Proseku od 19. do 21. ure, v KD Rdeča zvezda v Saležu od 18. do 20. ure in pred trgovino Tedesco v Dolini od 17. do 19. ure. Nabrani material bodo izročili sežanskemu Rdečemu križu, kjer si želijo predvsem hrane in čistil oz-roma higieničnih priporočkov.

Pri solidarnostni akciji aktivno so-deluje tudi Zveza slovenskih kulturnih društev: na sedežu ZSKD (Ul. san Francesco 20) se je včeraj že oglasilo kar nekaj radodarnih ljudi, tako Slovencev kot Italjanov. Zbiranje bodo nadaljevali tudi danes od 9. do 16. ure.

Mnogi prijatelji Bosne pa so začeli zbirati hrano in ostalo pomoč v Ulici Pascoli 45 med 17. in 20. uro; za vse informacije lahko pokličete na številki 340 7272406 (Sefik) ali 389 1165108 (Jasmin). (pd)

TVOJ GLAS BO NAŠ GLAS, TVOJA PRIČAKOVANJA, NAŠI CILJI

25. maja prispevaj k uveljavljanju spoštovanja do človeka in okolja

Majda CANZIANI - KOČJANČIĆ
Kandidatka za županjo
Občine Dolina

www.dolinaforum.eu

Commitente responsabile - Odgovorni narečnik
MAJDA CANZIANI C.F.: CN2MJD44B45D324Y

Med njimi je tudi Tenda per la pace e i diritti (Šotor miru in pravici) iz Štarancana, ki Zija redno srečuje med študijskimi potovanji po Bosni in Hercegovini. Teh se udeležujejo številni dijaki in profesorji višjih šol iz Trsta in širše dežele FJK, a tudi univerzitetni študentje in drugi.

Tržaško srečanje z Zijom bo v petek, 23. maja, ob 18.30 v oratoriju v Ul. Franca 5/1. Prisotnim bodo uvodoma predstavili projekt, skozi katerega mladi spoznavajo bolečo zgodovino Bosne in Hercegovine (in ga gmotno podpira Pokrajina Trst). Svoje vtise in pridobljene izkušnje bodo predstavili tudi mladi, Zijo pa bo spregovoril o svoji boleči življenjski zgodbi, o kateri pripoveduje tudi krajski dokumentarni film Zijo Story. Sledila bo bosanska večerja in druženje ob ciganski glasbi.

Za prijave in informacije pišite na tendapace@gmail.com ali pokličite 347 8081578 (Leila). (pd)

O NAŠEM TRENUTKU

Expò, škandali in priložnosti

ACE MERMOLJA

Milanski Expò 2015 je pomemben kulturni, politični in gospodarski trenutek za Italijo. Tematika prireditve je za svet bistvena: prehrana ljudi in planeta. Tažko je najti aktualnejši argument. Neizvedba Expòja bi bila za Italijo, ob ogromni gospodarski škodi, blamaža pred svetom, ki si je država ne more privočiti. Grillovi poziv, naj se zaradi škandalov Expò ukine, je eden izmed najbolj destruktivnih predvolilnih predlogov.

Kaj pomeni danes prehrana, bi lahko sintetizirali v nekaj besedah oz. nasprotijih: obilje in lakota, domaća proizvodnja in živilska industrija, ki ponuja tržišču in našim ustom in želodcu kopico odvečnih in škodljivih proizvodov, rafinirana kuhinja mojstrov in poučna hrana, zaradi katere so ljudje debeli in ki povzroča kilerške bolezni, kot so iktus, rak, sladkorna bolezen, povišan krvni tlak itd. Bogati svet umira zaradi preobilne in slabe prehrane. V predelih Afrike in Azije ljudje umirajo od lakote. Ko bi bilo mogočno pravilno deliti, bi mi bili bolj združni, ostali pa bi živelji daje, ker bi imeli zase dovolj kalorij. Žal je povsem obratno. Skratka, danes je prehranjevanje bistveno merilo pri ocenjevanju kakovosti življenja in nevarnih razlik. Expò lahko v državi z bogato prehrambeno tradicijo ponudi celotnemu planetu pomembne razmislike, vprašanja in odgovore. Že zaradi vsebine mora Expò nadaljevati in prihodnje leta odpreti vrata milijonom obiskovalcem. To tezo bi moral sprejeti vsak zdravorazumski človek.

Danes je Expò v središču medijskih pozornosti zaradi škandalov, podupravnih in malverzacij. Očitno so se na deluoče telo, ki potrebuje za rast milijardne naložbe, na stotine podjetij in na tisoče delavcev, kot klopi prisesali običajni prekupevalci s podkupninkami, z malverzacijami, s svojimi spletiskami, ki naj bi navrgle »umazane« dobičke temu ali onemu, določenemu podjetju in ne drugemu itd. Telesu, ki raste se je prisesala korupcija. Zadeve ne bi poglabljali, ker se o tem obširno

razpisujejo številni moji kolegi. Pridal bi le nekaj misli.

Odklanjam tezo o neki posebnosti Italije. V državah s šibkimi protistrupi je korupcija protagonist političnega, gospodarskega in javnega življenja nasploh. O njej obširno pišejo v Sloveniji, ošibila je Grčijo, Španijo in marsikatero evropsko državo, ki se je nato znašla pod hudimi pritiski evropske skupnosti. Kot smrtni greh je korupcijo označil papež Frančišek.

Italijanska posebnost je mafija v njenih različicah. V boju proti njej ne pomagajo ne policija ne sodišča. Preveč je razvijena, ima preveč denarja in je gotovo najbolj »likvidno« podjetje v Italiji s svojimi filialkami na jugu in severu, v Evropi in v svetu. Pronicanje mafije v svet poslov in financ je trajno in težko opazno. Učinkovit boj proti mafiji bi lahko bil po načelu »s klinom se izbjiga klin«, kar pomeni izobrazbo, delo, denar, skratka, dober in pošten kruh, ki pa ga danes v Italiji ni dovolj. Mafija je v Expòju, v kmetijstvu in v prehrabeni industriji. Del juga živi od mafije, je torej podjetje in delodajalec. V medijih trenutno kraljujejo drugi novi in predvsem starci »delavci« korupcije, mafija pa itak je: tako ali drugače.

Name so imena ljudi, ki se pojavljajo v zvezi z nečistimi posli v Milenu, povzročila pred zgrajanjem smeh. Kar nekaj je starih znancev izpred dvajsetih let, ko je prav tako v Milenu izbruhnila »tangentopoli«. Ko danes sreča iste protagonisti, ki bi morali že sedeti za zapečkom ali pa loviti ribe ob Gardskem jezeru, si nekoliko zmeden. Je vse to res ali gre za privid? So milanski sodniki resnično izkopali temno žilo kriminala ali pa so že skoraj pozbavljeni meštarji našli ob novih in izdatnih investicijah zadnjo priložnost za slavo kot kak star pokeraš pred zadnjem partijom? Ne znam najti pravega odgovora in bom počakal. Konec concev je milanska podkupninska afera eksplodirala kot mina, raznesla klasične stranke, spravila le nekaj ljudi in zapori in nato so zgroženi Italijani izvolili za premiera prav Berlusconija, ki je bil kot

podjetnik in politik sin miljeja, kjer so se bohotila nezdrava razmerja med politiko, financami in gospodarstvom.

Nikakor ne dvomim v trdoživost korupcije. Bauman je ob začetkih svoje slave lucidno napisal, da je v globaliziranem in nadnacionalnem svetu poslov in financ težko zarasati jasno črto med tem, kar je legalno in tem, kar je nezakonito. Isti posel je lahko nekje prepovedan, drugje pa povsem legitimen ali vsaj toleriran. Tej ugotovitvi je prav kriza dodala neverjetne razlike med eno odstotno (ali kaj več) elito in številnimi ljudmi, ki komaj preživijo.

Oprijemanje z denarjem sredi sveta, kjer množice okušajo trdo krizo in kjer je srednji sloj zdrknil v proletarizacijo, bogatin pa ne ve, kam bi z denarjem, so določene meje še tanjše. V določenih okoljih se par sto tisoč evrov ne zdi niti korupcija, saj skupina ljudi obrača milijone in milijarde. Na Everestu kapitala se zdi 15.000 evrov prej napitnina ali miloščina kot pa koruptivno dejanje.

Navajam torej za Expò o prehrani, ker se bo argument nujno moral soočati tudi s planetarnimi neravnovesji, s pomanjkanjem skupnih pravil in nadzorov, z neizmerno aroganco najbogatejših in nenazadnje z blazno kratkovidnostjo sodobnega sveta, ki ob vsej znanosti in tehniki ni sposoben skrbeti za dobro izobrazbo ljudi, za dobro delo in za dober kruh. Kar je v krožniku, ogromno pove o nas. Nikamor ne bomo šli med skrajnostmi kot so lahko nerazumno draga večerja s šampanjcem in pest riža, domače jabolko in transgenska soja za milijone ljudi, ki jih mora družba nasiliti. Če v teh blodnjah uspeva tudi korupcija in če so se stari žeparji ponovno spravili v akcijo, ne vidim nič čudnega. Bistvo je najti etiko ravnovesa in razumnosti in ne klecniti pred posli la-komnikov in besedami populistov, ki bi naredili še večjo škodo kot banda zmkavtov. Vprašanje hrane in vprašanje korupcije si nista tako oddaljeni, kot bi se zdedo in ne gre le za to, kdo bo kaj gradil na Expòju.

PISMA UREDNIŠTVU

Odperto pismo SPD Mačkolje

Poletni vaški prazniki in šagre so od vedno predstavljali in še danes predstavljajo za našo narodno skupnost v Italiji eno od tipičnih oblik združevanja naših ljudi, saj izražajo njihovo aktivnost, imajo tako razvedrili kot tudi kulturni značaj, obenem pa s finančne plati pomagajo našim društvom pri izpeljavi svojih ciljev in načrtov.

Vsaka vas v Bregu je že v predvojnem času organizirala ob točno določenih datumih svojo vaško šagro. Ta dejavnost pa se je še posebno v zadnjih petdesetih letih še bolj razvila in vsakdo ve kdaj bo v posamezni vasi poletna veselica.

Že ustaljena praksa je, da je na začetku meseca maja Majenca v Dolini, zadnjo nedeljo pa Praznik česenj v Mačkoljah. Prvi konec tedna v juniju je na sporednu Praznik vina v Zabrežcu, sledi šagro na Krmenki, nato vaški praznik v Boljuncu in tako naprej do začetka septembra, ko je v Gročani kmetijski praznik z razstavo domačih pridelkov.

V zadnjih letih je datum šager kot tudi ostalih prireditve v posameznih vseh urejeval kolektor, ki ga je vodilo odborništvo za kulturo Občine Dolina in je bil izdelan na skupnem sestanku vseh društev in organizacij na začetku vsake sezone in to predvsem z namenom, da ne bi bilo na isti dan v občini več sorodnih prireditev. Letos pristojno odborništvo ni sklicalo nobenega sestanka in tako tudi zadnji koledar ni bil sezavljien.

Na žalost pa smo po spletih straneh komaj pred desetimi dnevi izvedeli, da namerava SPD Mačkolje prirediti letos Praznik česenj tako zadnji teden maja kot tudi na začetku junija, ko bo v parku Hribenca, kot po že ustaljeni tradiciji, 44. Praznik vina. Že res, da je SPD Mačkolje poslalo na Občino Dolino ustrezno sporočilo že v mesecu januarju, a je to žal ostalo v predalu Urada za kulturo, a tudi korektno bi bilo, da bi svoje namene pravočasno sporočilo tudi ostalim društvom v Bregu in pa predvsem

SKD Slovenec, organizatorju Prazniku vina. Tako bi se gotovo izognili neizbežnim polemikam in morda preprečili, da bi imeli v Bregu v istih dneh dve šagri, kar je še posebno v času sedanje gospodarske krize še namanj priporočljivo. Bolj pošteno in koristno bi bilo, ko bi SPD Mačkolje za podaljšanje Praznika česenj izbralo datume, ki ne sovpadajo z nobeno drugo šagro v dolinski občini.

Podpisana društva in organizacije imamo, tako kot jih ima tudi vaše društvo, enake cilje: ohraniti in razvijati našo kulturo, na vade in običaje. Teh ciljev ne smejo prerasti ekonomski, saj nam je beseda dobiček tuja. Pobude ekonomskoga značaja morajo biti sekundarnega pomena, saj to jasno predvidevajo tako naši statuti kot celotna zadevna civilna in fiskalna zakonadaja. Prav tako nam zveni tuje zaključek vašega pisma, s katerim ste sporočili, da vas na sestanek, ki ga je sklical odbornica za kulturo, ne bo. Med društvom moramo iskati sodelovanje in sinergijo, ne pa, da bomo »z zakonitimi sredstvi branili svoje interese«. Delovati moramo enotno, v medsebojnem spoštljivem in konstruktivnem duhu, tudi brez sprejetja občinskega koledarja. Dovolite pa nam, da v demokratični družbi izrazimo svoje mnenje in nesoglasje z vašo izbiro.

Dragi člani SPD Mačkolje, še enkrat vas vabimo, da premislite svojo odločitev. Rade volje bomo pozabili na ta dogodek. Obilo kulturnega uspeha vam želijo:

**SKD Slovenec, ŠD Breg,
SKD Primorsko, SKD Jože Rapotec,
KD Valentijn Vodnik, Majenca,
Mladinski krožek Dolina,
ZKU Josip Pangerc,
SKD France Prešeren,
KD Fran Venturini,
SKD Krasno polje, SKD Slavec,
Pihački orkester Ricmanje**

SEŽANA - Podpisali pogodbo

Dve novi vozili proti »rdečemu petelinu«

SEŽANA - Sežanski župan Davorin Terčon ter predsednika sežanskega in lokavskega prostovoljnega gasilskega društva Simon Hlačar in Jani Stolar so podpisali pogodbo za dobavo dveh novih gasilskih vozil GCGP-1 z dobaviteljem vozil Gasilska vozila Pušnik iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici.

Sredstva za nakup novih vozil v višini 460 tisoč evrov bo zagotovila Občina Sežana, ki je del sredstev (28.650 evrov za vsako vozilo) pridobila na razpisu Uprave RS za zaščito in reševanje iz naslova sredstev za sofinanciranje nabave gasilskih vozil za gašenje požarov v naravnem okolju. Vozili bosta dobavljeni v oktobru in novembru letos.

Glede na to, da je območje sežanske občine zaradi specifičnih klimatskih in vegetacijskih pogojev posebej izpostavljeno požarom v naravi, bosta novi gasilski vozili prvenstveno namenjeni gašenju te vrste požarov. V vozilih bo nameščena vsa potrebna oprema za gašenje požarov v urbanem okolju, industrijskih obratih ter na prometnih sredstvih in bosta primerni za posredovanje tudi v ostalih tehničnih intervencijah. Rezervoar za vodo zmogljivosti tri tisoč litrov se bo lahko uporabljal tudi za prevoz pitne vode. Vozili bosta opremljeni z električnim agregatom in svetlobnim stolpom, ki omogoča osvetlitev neposredne okolice vozila tudi ponoči, izolirnimi dihalnimi aparati ter številnimi orodji in pripomočki, ki jih gasilci potrebujejo pri svojem delu. Težji gasilski vozili bosta posebej prilagojeni za vožnjo tudi na slabše prevoznih terenih.

»Čeprav trenutne razmere niso najbolj naklonjene investicijskim vlaganjem, se zavedamo, da je za uspešno zmanjševanje posledic požarov in drugih nesreč poleg strokovno usposobljenega kadra pomembno zagotoviti tudi sodobno gasilsko reševalno in zaščitno opremo,« pravi sežanski župan Davorin Terčon.

Olga Knez

JEZIK NA OBROJU

Glagolov, ki izražajo začetek dejanja, je od prejšnji teden omejenih še nekaj, med njimi tudi začlesati. Prvi par je že začlesati, pomeni, da je prvi par začel plesati, kar pomeni, da se je ples začel.

Precej manj je pri nas glagolov, ki nam povedo, da smo zadovoljili kako svojo potrebo po čem, da smo se pri čem skorajda utrdili in česa naveličali. Če bodo prvi pari spočeti in sproščeni začlesati (t.j. začeli plesati), bodo zelo verjetno na koncu plesa utrujeni ugativili, da so se nocoj res naplesali.

Glagolov, s katerimi izražamo zadovoljitev kakšne svoje potrebe, je precej več, kakor tistih, ki izražajo začetek česa. Začenjajo se vedno s predpono na- kar pomeni, da so bolj prepoznavni in jih torej brez večjih težav tudi razumemo.

Na začetku in koncu dogajanja so dovršniki, med njimi pa nedovršniki, s katerimi izražamo trajnost, dolgoročnost dogajanja.

Če se ustavimo pri prejšnji teden omenjenih glagolov, bomo ugativili, da sledi dovršniku spregovoriti, nedovršnik govoriti in na koncu spet dovršnik nagovoriti

se. Tako tudi: shoditi - hoditi - nahoditi se; splavati - plavati - naplavati se; vzleteti - leteti - zadnji naleteti se ima drugačen pomen, pove nam, da je z letenjem prišlo kam več ljudi ali predmetov. Poznamo pa tudi nedovršnik naleteti se (v pomeni natekati se), s čimer zadovoljimo potrebo po tekanju.

Poleg zgoraj navedenih glagolov in morda še katerega, ki sem ga izpustila, imamo v slovenščini še dolgo vrsto drugih, ki nam povedo, da smo zadovoljili potrebo po omenjeni dejavnosti; izpeljani so iz nedovršnikov z enakim pomenom.

Taki glagoli so: spati - naspati se, ležati - naležati se, smejeti se - nasmejeti se, tekati - natekati se, sončiti se - nasončiti se, veseliti se - naveseliti se, klepetati - naklepeljati se,igrati - naigrati se, jesti - najestiti se, piti - napiti se; jeziti se - najeziti se, mučiti se - namučiti se, trpeti - natrpeti se.

Nedovršniki se s predpono naspremenijo in dovršnike, ki izražajo konec dogajanja.

Oglejmo si nekaj praktičnih zgledov v povedih:
Otroti so bili ves dan zelo živahni, prav zares so se naigrali, na-

skakali in natekali. Sinoč je šel zgodaj spat, zato se je res lahko napospal. Smeh je večkrat zanesljiv, tokrat ne bodo mogli reči, da se niso nasmejali. Letos so imeli lepo vreme, na morju so se nakopali in nasončili. Utrjeni so prišli do izvira, kjer so se napili mrzle studenčnice, in si z njo pogasili žejo. Kadar se srečajo vse tri sosedje, se pošteno naklepeta. Na sinovi poroki je bilo vsega dovolj in celo preveč, vsi svatje so se zares najedli. Sosedovim se je pokvaril traktor, z ročnim okapovanjem so se na njivi pošteno namučili. V taborišču je med vojno zelo trpela, lahko rečemo, da se je tam natrpela.

Ustavila sem se dlje pri glagolih, s katerimi izražamo zadovoljitev svojih potreb, ker jih pri nas, razen nekaterih med njimi, skorajda ne uporabljamo.
Lejla Rehar Sancin

TANTADRUJ 2014 - Primorske gledališke nagrade

Izbirajo med petnajstimi novimi produkijami

Podelitev 29. maja v Trstu - Antonu Petjetu nagrada za življenjsko delo

Član žirije Marij Čuk, Martina Mrhar (SNG NG), Katja Pegan (Gledališče Koper), Breda Pahor, Diana Koloini, Rossana Paliaga (vse SSG)

FOTODAMJ@N

Dramski umetnik Anton Petje, ki je skoraj štiri desetletja ustvarjal na odru Slovenskega stalnega gledališča, je prejemnik letošnje primorske gledališke nagrade Tantadruj za življenjsko delo. Novico je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil Marij Čuk, ki je bil z Dušanom Mlakarjem in Majdo Sušo član strokovne komisije za življenjsko delo. Utemeljitev objavljamo posebej, Čuk pa je izpostavil zlasti Petjetov svojevrstni slog igranja, izredno tehnično dovršenost, vseživljenjsko zavezanost tekstu in slovenski besedi.

Nagrado bodo Petjetu podelili v četrtek, 29. maja, ko bo druga komisija, ki jo ob predsednici Mileni Zupančič sestavlja Gregor Butala in Ana Perne, razglasila prejemnike nagrad za umetniške dosežke. Za te nagrade se potegujejo igralci in produkcije, ki so jih tri primorske gledališke hiše - Gledališče Koper, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica in Slo-

vensko stalno gledališče Trst - ustvarile v iztekači se sezoni.

Nagrado Tantadruj so omenjena gledališča ustanovila leta 2010, da bi aktivneje pristopila k sooblikovanju enotnega kulturnega prostora. Kot je spominila Katja Pegan iz Gledališča Koper, ki je bila s Primožem Beblerjem in Iro Ratej pobudnica nagrade, so že zeli z njo izpostaviti po meni vlogo primorskih gledališč ter z ngradami za življenjsko delo tudi počasti tiste igralce, ki so v dolgih desetletjih omogočili njihov kakovostni razvoj. Letošnja podelitev, ki jo bo 29. maja ob 20. uri na velikem odru tržaškega Kulturnega doma vodil Danijel Malalan, bo posvečena Beblerjevemu spominu, kateremu se bo SSG oddolžilo z uprizoritvijo predstave Zlati zmaj Rolanda Schimmelpfenniga (v režiji Janusza Kice), ki je nastala ravno pod Beblerjevim umetniškim vodstvom in s katero je tržaški ansambel tudi osvojil prvo nagrado Tantadruj.

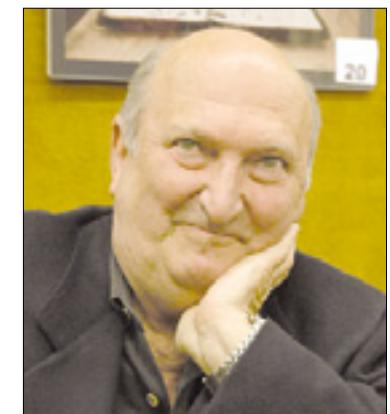
Diana Koloini je spomnila, da se SSG letos poteguje za nagrade s štirimi domaćimi produkcijami, katerih tematska nit je bila ljubezen: Plemenine Nine Raine v režiji Matjaža Latina, enodejanke Spira Scimoneja Dvorisce in Koli (režiser Marko Sosič), Striček Vanja po motivih A. P. Čehova in v režiji Ivice Buljana ter Moderne No drame Yukia Mishime in v režiji Mateje Koležnik. Tudi Gledališče Koper konkurira s štirimi premierami za odrašle (Carlo Goldoni - Sluga dveh gospodarjev, Miro Gavran - Noč bogov, Mare Bulc Vse o Ivanu in Edward Albee - Kdo se boji Virginie Wool?).

Največja gledališka hiša na Primorskem - SNG Nova Gorica - ima tudi največjo produkcijo in se za nagrado poteguje s sedmimi produkcijami (Shakespeare-Middleton: Timon atenski, Ionesco: Morilec, Mitrović: Srečanje, Chappell: Kraja, Postani obcestna svetilka (Srečko Kosovel), Briški: Križ, Stoppard: Po Magrittu). (pd)

ANTON PETJE - Utemeljitev nagrade

Instinktiven raziskovalec, predan besedi in gledališču

»Instinktiven, raziskovalec človekove duševnosti in odrške skrivnosti, do skrajnosti predan besedi in gledališki izraznosti, intelektualec, ki dramatikovo sporočilo in tekstovno predlogo spoštuje in ne zapušča njenih temeljnih okvirov in mej, jo pa umetniško razgradi in tolmači ter z osebno noto in videnjem posreduje vse tiste odtenke, ki sestavijo in oblikujejo enkraten lik. Tako sebe in svoje dolgoletno ustvarjalno delo vidi dramski umetnik Anton Petje.

Svojo igralsko pot na profesionalnem odru je po študiju na ljubljanski akademiji in po treh letnih medicinskih fakultete začel v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju v vlogi v Kranjskih komedijantih Bratka Krefta. Bilo je leta 1959. Od takrat je Anton Petje odigral na desetine vlog, dahnil svojim likom svojske razsežnosti, jih približal občinstvu najprej v Mariboru, potem pa v Trstu. V Slovenskem stalnem gledališču je deloval od leta 1970 z debutom v Amfittruu v režiji Jožeta Babiča pa vse do upokojitve. Polnih 36 let je Petje posredoval svoje mojstrstvo zamejski publiku, celotnemu primorskemu in slovenskemu prostoru. Bil je eden ključnih stebrov takrat znamenitega in številnega tržaškega ansambla, z galerijo vlog je dokazal, da je virtuož detajla in da zna prepoznavati tudi najbolj tenkočutne osebnostne poudarke. Anton Petje je oblikoval povsem sebi lasten slogan igre, kar sta Dušan Moravec in Vasilj Predan takole definirala: V Petjetovih vlogah, resnobnih ali komedijskih, se skriva posebna, petjetovska izraznost - nagnjenost in tudi ljubezen do raznovrstnih ostrin, tudi grotesknih izrisov, v katerih je bil v tržaškem gledališkem ansamblu zmeraj prvi med enakimi.

Zaradi izjemnega ustvarjalnega opusa, umetniške prepoznavnosti in kakovosti, neizbrisnih sledov, ki jih pušča v igralski zgodovini slovenskega gledališča - dobi Anton Petje nagrado Tantadruj za leto 2014.«

Res je, Petje je oblikoval tudi najbolj zapletene, psihološko nena-

JEZIK IN RAČUNALNIŠTVO

Spoznavanje slovenščine s spletno igro besed

Zavod za uporabno slovenistiko Trojina je v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki za računalništvo razvila spletno aplikacijo Igra besed. Gre za didaktično igro, ki ponuja možnost na zabaven in sodoben način utrjevati in nadgrajevati znanje slovenščine. Igra besed, ki se nahaja na spletnem naslovu <http://www.igra-besed.si/>, prinaša preizkus v poznavanju besednih zvez, sestavljenih iz pridavnika in samostalnika, kot npr. rdeča jagoda.

Računalnik ponudi začetek ali konec besedne zvez, igralec pa mora napisati besede, ki se najpogosteje pojavljajo na manjkajočem položaju. Vpisane besede se točkujejo glede na mesto na seznamu pogostosti, ki temelji na pojavitvah besednih zvez v časopisih, revijah, internetu ipd. »Dejstvo je, da se razvijalcji iger v Sloveniji redko odločajo za izdelavo didaktičnih iger z jezikovno vsebino, po eni strani zato, ker v tovrstnih ighrah ne vidijo potenciala za dobiček, po drugi strani pa zato, ker nimajo dostopa do podatkov oziroma znanja za pravno ustreznih podatkov,« je povedal direktor Trojine Iztok Kosem.

Nekaj didaktičnih iger, povezanih z rabo jezikov, je sicer najti na interaktivnem izobraževalnem portalu Lilibi, ki pa je namenjen zgolj otrokom do konca prvega triletja osnovne šole in je plačljiva storitev. Po drugi strani so mladim v

Sloveniji primerljive besedne igre za tuto jezik - predvsem za angleščino - na voljo v večjem obsegu, nekatere med njimi so tudi precej priljubljene, še pojasnjuje Kosem.

Z igro besed tako želijo »narediti prvi korak k zapolnitvi tega manjka in ponuditi mladim možnost, da na zabaven in sodoben način spoznavajo tudi slovenščino oziroma utrjevajo in nadgrajevajo svoje znanje slovenščine«. Podatki v igri temeljijo na zbirkah besedil oz. korpusih, izdelanih v zadnjih letih. Brez teh novih jezikovnih virov izdelava takih aplikacij ne bi bila mogoča. Aplikacijo so zagnali konec novembra lani, nato so opravili testiranja z manjšim krogom uporabnikov, da so izpopolnili uporabniško prijaznost igre in ji dodali določene funkcionalnosti. Pred kratkim so jo nato tudi uradno zagnali za širšo javnost. Igra nameravajo v prihodnosti nadgrajevati z novimi podatki - npr. drugimi besednimi zvezzami in kombinacijami - in novimi načini igranja, če bodo to uspeli pridobiti ustrezna sredstva.

Obenem upajo, da bodo njeni didaktično vrednost prepoznali tudi učitelji slovenščine in ustanove, kot je zavod za šolstvo, in mogoče našli mesto za novo poučevanje slovenščine, tako kot maternegata tujega jezika. Odprtosti so tudi za različna sodelovanja za izboljšavo iger. (STA)

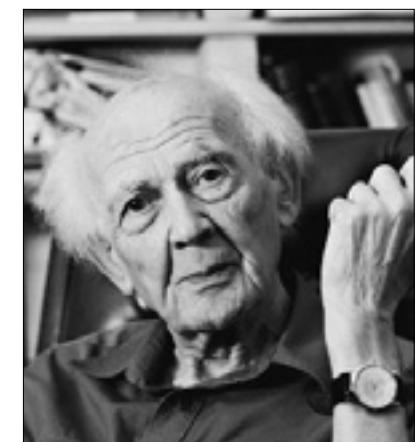
LIGNANO - Znani dobitniki 30. izvedbe nagrade Hemingway

Bauman in Yehoshua

Ob velikem mislencu in pisatelju sta med nagrajenci še novinarka Alice Albinia in fotograf Guido Guidi

Abraham Yehoshua

Zygmunt Bauman

Guido Guidi

Alice Albinia

ITALIJA - Tudi nizki udarci in psovke v kampanji pred nedeljskimi volitvami

Berlusconi: Grillo je morilec Grillo: Besede iz onostranstva

Renzi: Medtem ko se nekateri pričkajo, skušam reševati konkretne probleme ljudi

RIM - »Beppe Grillo je morilec. Na sodišču je bil pravnomočno obsojen, ker je z avtomobilom zapeljal na cesto, ki je bila zaprta zaradi ledu. On se je rešil iz avtomobila, njegovi trije prijatelji pa so umrli. Zaradi tega je bil Grillo obsojen na 14 mescev zapora.« Tako je dejal bivši premier Silvio Berlusconi, ko je včeraj dopoldne sodeloval v televizijski oddaji »L'aria che tira« na mreži La sette. Vodja stranke Naprej Italija je pristavil, da je prvak Gibanja petih zvezd povrh davčni utajevalec. Imam priče, po katerih je Grillo zahteval plačilo na črno za svoje spektakle,« je dejal bivši premier. »Ne prenašam, da takšni ljudje solijo pamet drugim in da se grejo moraliste,« je še povedal.

Berlusconijeve besede nazorno dokazujojo, kako se je temperatura volilne kampanje pred nedeljskimi evropskimi in upravnimi volitvami močno dvignila in da so nizki udarci postali vsaj za nekatere njene protagonistes nekaj rutinskega. Priznati je treba, da pri tem Grillo nič ne zaostaja za Ber-

SILVIO BERLUSCONI
ANSAMATTEO RENZI
ANSABEPPE GRILLO
ANSA

lusconijem, prej nasprotno. Včeraj se ni hotel zapletati v polemiko z bivšim premierjem. »Ubogi človek, govoriti iz onostranstva,« je dejal. Na volilnem shodu pred vladno palačo v Rimu pa je napadel premierja Mattea Renzija, češ da so mu dnevi šteti. »Kmalu ga bomo pozabili, tako kot smo že pozabili Enrica Letto in mnoge druge,« je še povedal. Vodja Gibanja petih zvezd je potrdil svoje prepričanje, da bo na evropskih volitvah premočno zmagal. »Tako je zmagali sprejeti tudi v prid upokojencem z nižjimi dohodki. Sicer pa je Renzi dejal, da medtem ko se drugi pri-

časnih državnih volitev, in to z obstoječim volilnim zakonom,« je napovedal.

Premier Renzi je v svojem odzivu dejal, da bo v nedeljo »derbi med tistiimi, ki grozijo s terorjem, in tistiimi, ki skušamo spremeniti stvari«. Kot konkreten plod reformnih naporov je premier omenil 80 tisoč evrov, ki jih bodo z majske plačo prejeli odvisni delavci z letnimi dohodki do 25 tisoč evrov, in pristavil, da bo vlada podoben ukrep skušala sprejeti tudi v prid upokojencem z nižjimi dohodki. Sicer pa je Renzi dejal, da medtem ko se drugi pri-

čajo, on vlada in rešuje konkretne probleme. Pristavil je, da bodo v nedeljo evropske in upravne volitve, ki same po sebi ne morejo vplivati na usodo vlade.

Na Grillove izjave se je odzval tudi predsednik republike Giorgio Napolitano. »V Italiji velja pravica izražanja,« je ugotovil. Sicer pa je opozoril, da sta populizem in nacionalizem skregana s samo idejo evropskega združevanja. Predsednik je pozval k reševanju konkretnih problemov, začenši na gospodarskem področju, saj kriza še vedno ni premagana.

ŠANGAJ - Medtem ko so odnosi Zahoda z Rusijo na najnižji ravni

Rusija in Kitajska poglabljata gospodarsko sodelovanje

ŠANGHAJ - Rusija in Kitajska, vse bolj pomembni svetovni velesili in strateški zavezniči, bosta v prihodnjih letih še poglobili gospodarsko sodelovanje, tudi v energetiki. Ruski predsednik Vladimir Putin, ki se mudi na dvodnevnom obisku v Šanghaju, ocenjuje, da bi lahko trgovinska menjava med državama do leta 2015 dosegla 100 milijard dolarjev.

»Kitajska se je odločno uveljavila kot naša glavna trgovinska partnerica,« je po srečanju s kitajskim predsednikom Xi Jinpingom po poročanju ruske tiskovne agencije Itar-Tass včeraj povedal Putin. Spomnil je, da se je trgovinska menjava med državama lani povečala za dva odstotka na skoraj 90 milijard dolarjev.

Pozitiven trend se je nadaljeval tudi v prvem letosnjem četrtletju, ko se je okrepila za več kot dva odstotka. »Če ohranimo takšen tempo, bo trgovinska menjava med državama do leta 2015 vredna 100 milijard dolarjev,« je optimističen predsednik največje države na svetu, ki se na Kitajskem mudi prvič, potem ko je Xi lani prevzel položaj.

Putin se je ob tem zavzel tudi za krepitev investicijskega sodelovanja med državama. Strani nameravata vzpostaviti skupni odbor za investicijsko sodelovanje na ravni namestnikov premierov in skupino za nadzor strateških projektov, poroča ruska tiskovna agencija Ria Novosti.

Rusija in Kitajska sta v minulih letih občutno okrepili sodelovanje. Kitajska je postala glavna trgovinska partnerica Rusije, medtem ko se Moskva uvršča med deset najpomembnejših trgovinskih partneric Pekinga.

Med letoma 2002 in 2013 je obseg trgovinske menjave med državama narasel z 12 milijard dolarjev na 89,2 milijarde dolarjev, Moskva in Peking pa imata še velike načrte. Do leta 2015 naj bi menjava dosegla 100 milijard dolarjev, do leta 2020 pa 200 milijard dolarjev, poroča Itar-Tass.

V času obiska, ki ga bo ruski predsednik zaključil danes, naj bi državi podpisali več kot 40 sporazumov. Nekaj sta jih že, pokrivajo pa različna področja, od širšega gospodarstva, trgovine, energeti-

Ruski predsednik Vladimir Putin se rukuje s svojim kitajskim kolegom Xi Jinpingom med obiskom v Šangaju
ANSA

ke do humanitarnih vprašanj.

Veliko podrobnosti o podpisanih sporazumih po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sicer ni znanih. Za zdaj so razkrili, da so podpisali sporazum o gradnji mostu čez reko Amur, ki bo povezal severozuhod Kitajske in Sibirijo, vreden pa naj bi bil 400 milijonov dolarjev.

Tesneje bodo sodelovali tudi na področju železniškega prometa. Na nekaterih čezmejnih točkah bodo posodobili infrastrukturo, s pomočjo katere bodo po poročanju Itar-Tassa olajšali promet in povečali pretovorne zmogljivosti.

Ruski in kitajski proizvajalci letal nameravajo sestaviti tudi širokotrupno letalo na dolge linije, ki bo imelo 400 sedežev, s čimer se želijo zoperstaviti evropskemu proizvajalcu letal Airbus in ameriškemu Boeingu.

V središču pozornosti je tudi sodelovanje na področju energetike, saj se Rusija in Kitajska že več let pogajata o sklenitvi novega sporazuma o dobavi ruskega plina. Putin je v ponedeljek nakazal, da je dogovor tik pred vrati. Najbolj kočljivo

vo vprašanje je cena plina, ki je glavna ovira na poti do podpisa sporazuma.

Putin in Xi sta se včeraj sicer dogovorila, da bosta Rusija in Kitajska, ki sota v skupino hitro rastočih držav, a imata v zadnjem času v gospodarstvu kar nekaj težav, sodelovanje okrepili tudi v naftnem sektorju ter na področju dobave premoga in električne.

Do Putinovega obiska na Kitajskem prihaja v času hude krize v Ukrajini, zato katere so odnosi med Rusijo ter EU in ZDA dosegli najnižjo točko po hladni vojni. Obisk ruskega predsednika, ki velja za najvplivnejšega politika na svetu, je tako tudi znak Zahodu, da je največja država na svetu okrepila iskanje novih partnerjev.

Kitajska je zaradi morskih ozemeljskih sporov po drugi strani v napetih odnosih z Vietnamom, Japonsko in Filipini. Xi, ki je Putina označil za »starega prijatelja«, je ob tem dejal, da je gradnja strateškega partnerstva med državama nujna izbira za razvoj multi-polarnega sveta. (STA)

Delno odloženo plačilo davka na nedeljive storitve TASI

RIM - Kot je bilo pričakovati, je napoled prišlo do odložitve plačila prvega obroka davka na nedeljive storitve TASI, in sicer na september. Vendar bo ta odločitev veljala le za tiste občine, ki do 23. maja niso določile količnika, po katerem se davek izračuna. V občinah, ki so to storile, pa bo prvi obrok treba slej ko prej poravnati do 16. junija. Gre bližno za desetino vseh občin v državi. Združenje potrošnikov Codacons pa je že protestiralo. Po njegovem sklep vladade krši temeljno načelo enakopravnosti državljanov oz. davkopalčevcev.

Italijanska mornarica rešila dva čolna s 133 otroki

RIM - Italijanska mornarica je včeraj rešila dva nabito polna čolna, na katerih se je gnetlo več kot 500 prebežnikov. Med njimi je bilo tudi 133 otrok in 64 žensk. V letosnjem letu je italijanska mornarica zabeležila že več kot 36.000 prebežnikov, ki so se preko Sredozemskega morja skušali prebiti na italijanske obale. Tokrat je oba čolna s prebežniki pred obalo Sicilije opazil mornariški helikopter. En čoln je vlekel drugega, ki se je očitno med plovbo pokvaril. Čolna naj bi se na pot podala iz severa Libije. Na njunih krovih pa naj bi bili tako Libijci kot državljanji Eritreje, Somalije in Sirije.

Na Tajskem vojno stanje

BANGKOK - Tajska vojska je po večmesečni politični krizi, ki so jo spremjali množični protesti, včeraj razglasila vojno stanje, ki tajskim silam daje precejšnja pooblastila. Na ulicah so oboroženi vojaki in oklepni, medijih so cenzurirani. Vendar pa vlada ostaja na oblasti, zato vojska poudarja, da ne gre za vojaški udar.

Načelnik generalštaba tajske vojske Prayuth Chan-O-cha je pojasnil, da želi vojska preprečiti nove smrtne žrtve na protestih. V času vojnega stanja lahko vojska proteste zatrez orojem, ljudi pa aretira in pridrži brez priporavnega naloge. Lahko cenzurira medije, prepove zborovanja in izvaja preiskave.

Vsi bolj negotovo je tudi v prestolnici Tripoli. Tamkajšnji parlament so v nedeljo, dva dni po protislamski ofenzivi paravojaške enote generala Haftarja v Bengaziju, vdrli libijski oboroženci. Libijska vlada je na svoji spletni strani v ponedeljek objavila odprto pismo, v katerem predlagala parlamentu, naj si za izhod iz krize »vzame počitnice«.

V zadnjih tednih so se spopadi med različnimi strujami upornikov proti nekdanjem diktatorju Moamarju Gadafiju okrepili in v nedeljo so spopadi potekali sredi prestolnice. Po navedbah ministra za pravosodje Salaha al-Marghanija sta bila v nedeljskih spopadih med rivalskimi milicami na jugu Tripolija ubita dva človeka, 55 pa je bilo ranjenih. Ob tem je pojasnil, da nasilje ni bilo povezano s protislamsko ofenzivo v Bengaziju.

Upokojenemu vojaškemu polkovniku Halifi Haftaru se medtem pridružujejo novi vojaki. V ponedeljek se mu je pridružila elitna enota libijskih sil, včeraj pa še obmejne enote v mestu Tobruk na vzhodu Libije in drugi bataljon na jugu države.

Savdska Arabija je zaradi zastrovanja razmer v Libiji v nedeljo zaprla veleposlanstvo v Tripoli in evakuiral diplome. Na evakuacijo so pripravljene tudi ZDA, čeprav se še niso odločile zanj. Administracija predsednika Baracka Obama ne želi, da bi se ponovil 11. september 2012, ko je bilo uničeno poslopje konzulata v Bengaziju in ubit veleposlanik Christopher Stevens.

Ameriški marinci imajo v italijanskem oporišču Sigonella v pripravljenost osem letal osprey V-22. (STA)

ZLATO
(999,99 %) za kg

30.358,82

+42,22

SOD NAFTE
(159 litrov)

109,65 \$

+0,26

EVRO

1,3702 \$

+0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

20. maja 2014

valute	evro (popvrečni tečaj) 20. 5.	19. 5.
ameriški dolar	1,3702	1,3715
japonski jen	138,88	138,79
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,479	27,474
danska korona	7,4646	7,4645
britanski funt	0,81400	0,81460
madžarski forint	305,46	305,38
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1893	4,1868
romunski lev	4,4330	4,4319
švedska korona	9,0294	9,0461
švicarski frank	1,2223	1,2228
norveška korona	8,1360	8,1355
hrvaška kuna	7,6175	7,6100
ruski rubel	47,3166	47,3682
turska lira	2,8934	2,8791
avstralski dolar	1,4921	1,4654
brazilski real	3,0362	3,0395
kanadski dolar	1,4921	1,4904
kitajski juan	8,5470	8,5545
mehiški peso	17,7229	17,7151
južnoafriški rand	14,3419	14,2635

GORICA - Robert Frandolič (SGGZ) o stiski krajevnih podjetij

Kljub padcu meje poslovali kot obmejno gospodarstvo

Za nami je desetletnica vstopa Slovenije v EU. Ta dogodek je goriški prostor doživeljal in praznoval kot simbolno prelomnico, za goriško gospodarstvo pa je bil padec meje predvsem velik iziv. O tem, ali so ga goriška podjetja znala izkoristiti, smo se pogovorili z Robertom Frandoličem, predsednikom Slovenskega goriškega gospodarskega združenja (SGGZ).

Lakšno je danes stanje goriškega gospodarstva?

Stanje goriškega gospodarstva ni dobro; dovolj je, da se sprehodite po mestnem središču in ugotovite, koliko trgovin je zaprtih, ali se pelje proti Trstu in pri letališču pogledate, koliko poslovnih hal je naprodaj. Gospodarska kriza nudi podjetnikom iziv, poudarjam, iziv, da se prestrukturirajo in spremenijo svoj način poslovanja, svojo dejavnost oz. trge, na katerih nastopajo: na Goriškem se je začelo dogajati še v zadnjih letih, in prav zaradi tega smo priča tako hudim gospodarskim težavam. Preveč smo bili vezani na trge oz. na sisteme, ki ne obstajajo več.

Je bil po vašem mnenju vstop Slovenije v EU prej vir priložnosti ali vir težav za goriško gospodarstvo?

Vstop Slovenije v EU je bil nedvomno vir priložnosti, ki pa jih na žalost nismo izkoristili. Resnici na ljubo si moramo priznati, da smo v prejšnjih desetletjih na račun Jugoslavije in kasneje Slovenije živeli preveč dobro, v novih okoliščinah pa nismo znali spremeniti smeri delovanja. Poslovali smo kot obmejno gospodarstvo, tudi ko meje ni bilo več. Največja napaka našega gospodarstva je bila prav v tem, da se nismo prilagodili novim trendom in smo vztrajali v neperspektivnih sektorjih, kot so uvozno-izvozna podjetja, špedicije, itd. Ob tem nismo spodbudili razvoja proizvodnih podjetij, tako da smo še danes vezani na trgovino in storitveni sektor, kar pa ne ustvarja dovolj delovnih mest in dovolj dodane vrednosti.

Katere goriške gospodarske panege so v zadnjem desetletju doživele največje pretrese?

Vsa podjetja, ki so bila povezana z mejo. Celo tradicionalne trgovine so čakale na kupce iz Slovenije, medtem ko so se v Sloveniji na veliko gradili trgovski centri z ogromno ponudbo raznovrstnega blaga.

Robert Frandolič in prazna hala BUMBACA

slovne niše, ki nam bodo dovolile vstopiti v novo obdobje. Problem je ravno v razumevanju tega, kaj moramo sploh narediti, da bomo lahko ostali na trgu. S problemom, kako uvajati inovacijsko kulturo v podjetja in kako inovirati poslovne modele, se bomo ukvarjali še kar nekaj mescev, vsaj toliko, kolikor bo trajala kriza.

Kaj pa mladinsko podjetništvo? So mlađi bolje pripravljeni na nove razmere?

Mladi so gotovo bolje pripravljeni na nove izzive, ker so bolj fleksibilni in, predvsem na določenih področjih, bolj spretni.

So se slovenski podjetniki na Goriškem v primerjavi z italijanskimi morda kaj bolje znaši v spremenjenih okoliščinah in krizi?

V glavnem imajo naši podjetniki iste težave kot italijanski »kolegi«. Menim pa, da imamo kar nekaj uspešnih članov, ki se z vztrajnostjo prilagajo novim časom in investirajo v nove pobude oz. nastopajo na novih trigh. V spremenjenih okoliščinah moramo podjetniki reorganizirati naše delovanje, upam si trditi, da moramo spremeniti našo »poslovno vizijo«. Primorani smo iskati in razumeti, katere so tiste po-

Misljam predvsem na rabe instrumentov, ki jih nudijo medmrežje in socialna omrežja. Po drugi strani pa niso tako pripravljeni prevzemati rizika in se neradi podajajo v podjetniške vode.

Koliko članov ima danes SGGZ? Katere so glavne težave, s katerimi se spopadajo?

Naša organizacija šteje okrog 100 članov, čeprav smo jih v zadnjih letih kar nekaj izgubili zaradi gospodarske krize. Kar se težav tiče, je vsako podjetje zgodba zase, lahko pa s ponosom rečem, da so naši

podjetniki zelo delavni in da skrbijo za razvoj lastnih podjetij in njihovih sodelavcev.

Kako jim SGGZ pomaga? Katere pobude načrtujete?

Ob predpostavki avtonomije posameznega podjetnika oz. podjetja je naložna združevanja prav v tem, da skuša ustvarjati pogoje za razvoj dejavnosti svojih članov, da jim kratkomalo pomaga pri premagovanju ovir, ki nastajajo v teh burnih časih. Cilji, ki smo si zastavili že pred nekaj leti, so nudjenje pomoči pri internacionalizaciji naših podjetij, podpora in spodbujanje k večji inovativnosti in kreativnosti naših podjetnikov ter sodelovanje s podpornimi institucijami, ki delujejo v deželi FJK in izven nje.

Iz ust nekaterih upraviteljev in predstavnikov ustanov smo večkrat slišali, da izvaja Slovenija z nižjo obdavčitvijo podjetij nelojalno konkurenco ...

Osebno se s tem ne strinjam. V Sloveniji poslujem že od 1994 in poglobljeno poznam vse dobre in slabe plati slovenskega davčnega sistema. Morda bi bilo potrebno kaj spremeni v Italiji, ne pa v Sloveniji.

NOVA GORICA
Rektor Zavrtanik na občini o selitvi

Jutri bodo novogoriški mestni svetniki med drugim prisluhnili tudi rednemu letnemu poročilu zavodov, ki izvajajo oziroma organizirajo dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje na območju občine in ki so financirani iz občinskega proračuna. Svetniki so na prejšnji seji izrazili željo, da prednje stopi tudi rektor Univerze v Novi Gorici, Danilo Zavrtanik, in jim odgovoril na vprašanja v zvezi z nameravano selitvijo univerze v Vipavo. V ponedeljek nam je rektor povedal, da na sejo sploh ni še bil povabljen, včeraj pa so iz njegovega kabinka sporočili, da je vabilo prejel in da se bo seje udeležil. Ali bo tudi odgovarjal na vprašanja svetnikov, pa bo jasno v četrtek. (km)

NOVA GORICA

Komunala: spor zaradi odlagališča se poglablja

»Niti za trenutek ni bilo odlagališče v Stari Gori brez nadzora in ni predstavljalo nobene nevarnosti, ohranili smo daljinski nadzor nad stanjem naprav, od petka pa izvajamo monitoring tudi na licu mesta,« zagotavlja direktor Komunale Andrej Miška. Na novogoriški občini trdijo obratno, in sicer da je direktor z enostransko odpovedjo najema odlagališča konec aprila obenem odpovedal tudi vse nujne potrebe monitoringe izcednih voda in zraka, kot tudi pogodbo z najemodajalcem čistilne naprave na odlagališču in druge vzdrževalne pogodbe ter da je odlagališče brez nadzora pustil pet dni. Spor glede odlagališča v Stari Gori med novogoriško Komunalno in šestimi goriškimi občinami se poglablja.

Na občini opozarjajo, da takšna enostranska dejanja lahko resno ogrozijo zdravje in življenje občanov, saj v takem primeru grozi nevarnost eksplozije metana, če se bakla na odlagališču ustrezno ne nadzoruje. »Z vidika lovjenja izcednih voda pa to pomeni naslednje: gre za vodotok, ki gre preko sosednje Italije v Adriatik,« opozarja Gregor Hrvatin, pooblaščeni odvetnik novogoriške mestne občine. Ker je prepričanju županov šestih občin direktor Komunale enostransko prekinil najemno pogodbo, je novogoriška občina na okrožnem sodišču zahtevala in tudi dosegla začasno odredbo, s katero sodišče Komunali nalaga ponovno vzdrževanje odlagališča. Direktor Miška je že napovedal, da se bo Komunala na to prioritizira, novogoriški župan Matej Arčon pa da bo občina na to v roku 30 dni vložila tožbo. Poleg tega na občini opozarjajo, da Komunala kljub enostranski prekinivti najema odlagališča uporabnikom še vedno zaračunava odlaganje odpadkov, poleg tega naj bi že pred leti preveč zaračunali takso za obremenjevanje okolja. Arčon je tudi napovedal sklic izredne skupščine delničarjev Komunale, na kateri bi zamenjali člane nadzornega sveta. Župani goriških občin bi v prihodnosti želeli doseči, da bi Komunala ponovno postala javno podjetje v izključni lasti občin.

Izvorni greh spora je dejstvo, da Komunala, ki ima v najemu odlagališče v Stari Gori, nima okoljevarstvenega dovoljenja, zato pa ne more več odlagati odpadkov. Konec aprila je odlagališče vrnila občini. Miška zatrjuje, da je župane pred tem večkrat pozval k rešitvi problema, a da odziva ni bilo, župani pa odgovarjajo, da so bili kooperativni in odzivni. (km)

GORICA - Taborniki in združenje Dom

Zbirajo pomoč za poplavljence

Poplave v Bosni in Hercegovini, Srbi in Hrvaški so že terjale okrog 40 žrtev, evakuirali so skoraj milijon ljudi, voda pa je znila približno 23.000 kv. kilometrov površine. Najbolj prizadeta je Bosna, kjer milijon prebivalcev primanjkuje pitne vode. Prebivalstvo poplavljenega območja lahko računa na številne solidarnostne akcije. Med prvimi, ki so se organizirali, so taborniki Rodu Modrega vala. Materialno pomoč zbirajo danes od 19. do 21. ure v društvu Jezero v Dobrobu, med 17.30 in 19.30 pa v domu Budal v Štandrežu.

Pomoč zbira tudi ŠZ Dom, in sicer v soboto, 24. maja, od 15. do 18. ure v goriškem Kulturnem domu (Ul. Brass

20). »Pobudi se je pridružilo že devet športnih klubov iz Slovenije, verjamemo pa, da se bo seznam še dopolnil. Poleg materialne pomoči je zaželeno, da o akciji obvestite prijatelje, sorodnike, znanke in ostala društva,« pravijo pri športnem združenju Dom.

Rdeči Križ je posredoval sledič seznam nujnih potrebsčin: spalne vreče, posteljnina, ležalne podlage, dežna oblačila, gumijasti škornji, plenice, ustekleničena voda, konzervirana hrana, žepne svetilke, sveče, odee, toaletni papir, hrana za živali, higienski pripomočki, povoji, razkužila, hrana za otroke (mleko v prahu, čokolada) in čistila.

GORICA - Tatvina na višji srednji šoli Cossar

Ovadili mladoletnike

Četverica je iz avtomatov s hrano in pijačo ukradla 250 evrov - Pred kratkim so jih zalotili pri kraju v centru Tiare

Šola na Drevoredu Virgilij BUMBACA

Iz avtomatov jim je uspelo ukrasti okrog 250 evrov, denar pa so moralni kmalu vrniti. Karabinjerji so v minulih dneh ovadili štiri mladoletne Goričane, ki so vlomilni v eno izmed goriških višjih srednjih šol ter tam poškodovali dva avtomata s hrano in pijačo.

Karabinjerje je poklical občan. Leta je v soboto pozno popoldne opazil četverico mladih, ki so preskočili ograjo poklicnega zavoda Cossar na Drevoredu Virgilij v Goriči. Patrulja karabinjerjev je bila nekaj minut kasneje že na kraju, kjer je ugotovila, da so neznanci s ilo odprli dva avtomata in si prilastili za okrog 250 evrov drobiža, ki je bil v napravah. Karabinjerji so še istega dne

izsledili odgovorne za krajo. Zalotili so jih v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu. Izkazalo se je, da gre za štiri mladoletne Goričane, stare od 15 do 17 let. Tatice so karabinjerji odpeljali na svoje polovljstvo, nakar so jih zaradi krajev v obtežilnih okoliščinah ovadili tržaškemu tožilstvu za mladoletne in jih po končanem postopku izročili staršem.

15-letna B.A. in T.G., 16-letnega M.A. in 17-letnega B.N. so karabinjerji že obravnavali pred dvajsetimi dnevi, ko so tatinsko tolpo zasačili pri kraju oblačil v nakupovalnem središču Tiare v Vilešu. Tudi v tem primeru so jih ovadili zaradi sodelovanja pri kraju v obtežilnih okoliščinah.

èSTORIA - Na festivalu tudi slovenska izkušnja

Padli slovenski vojaki so do osemdesetih let ostali v senci javnega spomina

Petra Svoljšak (zgoraj), ostanki fronte na Kolovratu (levo) in pogled na Gorico z vrha opustošenega Škabrijela (desno)

Dr. Petra Svoljšak

Letošnji mednarodni festival zgodovine èStoria »Trincee« (Strelski jarki), ki bo v Gorici potekal do 25. maja, je v celoti posvečen prvi svetovni vojni in njenim številnim kulturnim, družbenim, diplomatskim, gospodarskim odsevom ter daljnosežnim vplivom za prihodnost (in sedanost) širšega evropskega prostora. V štiridnevnom zgoščenem dogajanju na različnih goričkih lokacijah bodo ugledni italijanski in mednarodni strokovnjaki, zgodovinarji, sociologi, politologi in drugi poznavalci svojo pozornost usmerjali na čas pred stotimi leti, poseben mednarodni odbor, ki ga sestavljajo Mustafa Aksakal, Gerhard Hirschfeld, Boris Kolonicki, Mile Bjelajac, Petra Svoljšak, Virgilio Ilari, Erwin Schmidl, Nicolas Offenstadt, Graydon A. Tunstall in Hew Strachan, pa se bo jutri, 22. maja, na posebnem posvetu vgoričkem Kulturnem domu posvetil prav stoti obletnici začetka prve svetovne vojne. Tako je tudi slovenska vojna izkušnja našla prostor med uglednimi mednarodnimi strokovnjaki, kar je za slovensko zgodovinopisje odlična priložnost, da predstavi slovensko vojno izkušnjo in spomin nanjo tudi mednarodni strokovni in širši zainteresirani javnosti.

Slovenski spomin na prvo svetovno vojno je v naslovu predstavitev na konferenci postavljen kot vprašanje, ali gre za pozabljeno poraženih. Čar ali zagonetka prve svetovne vojne je njena moč, da je oblikovala in vplivala na kolektivno spominjanje celotnih skupnosti, ki so bile podvržene neposredni izkušnji vojne in njihovih pri-

hodnjih generacij vse do današnjih dni, ko s stoletno odmaknjenostjo premišljamo o vojni kot prostoru zgodovinskega spominjanja, kot je most med spominom in zgodovino definiral Jay Winter. Ob izjemno raznovrstni vojni izkušnji prebivalstva slovenskih dežel, tako na vojaškem kot tudi v civilnem polju, bi verjetno pričakovali raznovrstne in številne spominske odseve, vendar so nekatere okoliščine vendarle takoj odločilno vplivale nanje, da se je dolga desetletja upravljeno vpraševalo, ali gre za dejansko pozabljivo ali vsaj odrinjenost na rob kolektivnega spomina. Že konec prve svetovne vojne, ki je spodbikal temelje večstoletnega patronata habsburške monarhije ter pomenil začetek t.i. jugoslovenskega 20. stoletja slovenske zgodovine, je zaradi svoje prelomnosti opredelil prihodnji odnos do slovenske vojne izkušnje. Podoben prelom sta predstavljala tudi druga svetovna vojna in socialna revolucija, ki je v kulturo zgodovinskega spominjanja na prvo svetovno vojno prinesla nove zahteve, vendar je tudi v jugoslovanskem kontekstu prva svetovna vojna izgubila vlogo državotvornega spomina. Ves čas obstoja Kraljevine SHS / Jugoslavije je bilo zgodovinsko spominjanje podvrženo težkim in nepremostljivim preizkušnjam, predvsem zaradi razdvajajočega razmerja med zmagovalci in poraženci, saj je bilo nemogoče slaviti zmago in poraz obenem. Poudariti je potreben, da slednje ni toliko vplivalo na samo slovensko spominjanje temveč na položaj slovenskega spomina v t.i. državotvornem, jugoslovanskem spomenu na veliko vojno. Slednji se je napajal predvsem

iz bojne izkušnje, ki je sooblikovala novo južnoslovensko državno skupnost, skupaj z vojnim napori Kraljevine Srbije v 1. svetovni vojni. Naslanjala se je na dobrovoljsko tradicijo in tako naslavljala zgorj manjšinski del Slovencev, to je slovenske dobrovoljce v srbski oziroma v antantnih vojskah, ki so se bojevali za novo jugoslovensko državo. Tako je slovensko zgodovinsko spominjanje več desetletij temeljilo predvsem na spominski literaturi, ki je v času med obema vojnoma odsevala jugoslovensko spominsko stvarnost, kar pomeni, da je bila večina spominov posvečena prav slovenski dobrovoljski izkušnji. Po letu 1945 se je dobrovoljska tematika, tako kot vse ostale tematike prve svetovne vojne, skoraj povsem umaknila iz javnega spomina. Podobnemu razvoju lahko sledimo tudi pri tematiki slovenskih vojaških uporov, katerih osrednji cilj je bilo končanje vojne, ideja, ki so jo med izčrpane in vojne naveličane vojake zanesli povratniku iz ruskega vojnega ujetništva in so v daljni Rusiji doživel oktobrsko revolucijo in z njo ruski koncu vojne. V prvi Jugoslaviji so bili upori interpretirani predvsem kot gibanje za zrušenje Avstro-Ogrske, po letu 1945 pa so bile poudarjene predvsem domnevna revolucionarna obeležja vojaških uporov. V 20ih in 30ih letih 20. stoletja je izšla tudi vrsta slovenskih spominov na vojno ujetništvo v Rusiji, ki so predvsem izjemne pripovedi o izkušnji vojnega ujetništva, z zanimivimi etnografskimi in potopisnimi opisi poti v oddaljeno domovino. V desetletjih med obema vojnoma so bili ujetniški spomini eden najbolj učinkovitih dejavnikov slovenske-

ga spominjanja na prvo svetovno vojno.

V obdobju kraljevine SHS / Jugoslavije je bila na področju utrjevanja javnega spomina in spoštovanja neprecenljivega žrtvovanja in vojnega napora slovenskih vojakov najbolj dejavnava Zveza bojevnikov vojne. Veteranska organizacija je združevala vojne veterane vseh svetovnih nazorov in vojnih izkušenj, poleg skrbni za socialno stisko veteranov in vojnih vdov, so svojim padlim tovarišem postavili več kot 160 spomenikov in spominskih plošč, niso pa uspeli postaviti osrednjega državnega pomnika, ki so ga načrtovali na Žalah v Ljubljani po načrtih Jožeta Plečnika, oziroma na Brezjah, kamor so slovenski vojni veterani romali vsako leto na veliki šmaren in želeni postaviti spominski park. Medtem je na Avali, na beograjskem obrobju, zrasel Metštrovičev spomenik neznanemu vojaku, kar je bil tudi zadnji poskus jugoslovenskih oblasti, da bi potrdile jugoslovansko edinstvo in identitet.

Zelo zanimiv je bil predvsem v času po prvi svetovni vojni položaj zgodovinskega spominjanja na dogajanja na soški fronti. Ceprav je v tem času izšlo nekaj izvrstnih spominskih zapisov in knjig o vojni na Soci, pa ta zaradi političnih okoliščin, ni zbudila interesa tedanje države, po vsej verjetnosti zaradi ne-jugoslovenskega značaja vojne na soški fronti ter dogajanja tik po koncu vojne. Povojne okoliščine - italijanska zasedba in kasnejša priključitev po Londonskem paktu pridobljenih ozemelj, so odločilno vplivale na ohranjanje spomina na prvo svetovno vojno na Primorskem. Italijanski pritisik, raznarodovalna politika in vsakdanji boj za narodno preživetje, so spomin na vojno potisnile v polje intimnega in družinskega. Javni spomin na padle slovenske vojake v času med obema vojnoma na Primorskem ni dobil domovinske pravice in se je v obliki spomenika udejanil zgorj v redkih primerih. Po drugi strani pa je zmagoviti italijanski spomin svoje padle vojake slavil in spomin na nji-

hovo žrtev obeležil z velikimi kostnicami, tudi na slovenskem etničnem ozemlju. Navkljub temu ostaja ne povsem pojasnjeno vprašanje, zakaj slovenski vojni veterani niso svojih spominov na soško bojevanje zapisali v spominih in so ti našli pot med slovensko javnost še od 80ih let 20. stoletja dalje. Odtlej beležimo izreden vzpon izdajanja spominov slovenskih vojakov na prvo svetovno vojno.

Konec druge svetovne vojne in oblikovanje socialistične Jugoslavije sta v slovensko in jugoslovansko naracijo o prvi svetovni vojni prinesla nove zorne kote, v tematike so bili vnešeni revolucionarni elementi, toda, kar je še bolj pomembno, je dejstvo, da je prva svetovna vojna postala drugorazredna tematika v senci javnega spomina ali zgodovinskega obravnavanja. Redki so bili poskusi, da bi se to obdobje slovenske zgodovine, ali soška fronta kot »prvovrstno« dogajanje na slovenskih tleh, predstavila javnosti pred 80mi leti 20. stoletja; dotele je izšlo zgorj nekaj zgodovinskih del in neuspešno je poskušal Goriški muzej proti koncu 60ih let prejšnjega stoletja postaviti muzejsko zbirkko prve svetovne vojne na Sveti Gori.

V zadnjih dveh desetletjih in pol končno lahko govorimo o sistematičnem znanstvenem in muzealskem delu, številnih delih izpod peres ljubiteljskih zgodovinarjev in zasebnih zbirkah zanesenjakov, kar vse je pripomoglo h gradnji podobe o dogajanjem na soškem bojišču in na slovensko vojno izkušnjo na sploh ter k utrjevanju slovenskega zgodovinskega spominjanja na dobo pred stotimi leti. Ne nazadnje je Republika Slovenija z ustanovitvijo Nacionalnega odbora za obeleževanje 100-letnice prve svetovne vojne, ki deluje pod geslom »Večen bo na vas spomin«, prepoznala pomembnost prve svetovne vojne ne zgorj kot prelomnega procesa v zgodovini Slovenk in Slovencev, temveč tudi njenega obeleževanja in spominjanja tako na lokalni kot državni ravni.

ZAČENJA SE ÈSTORIA

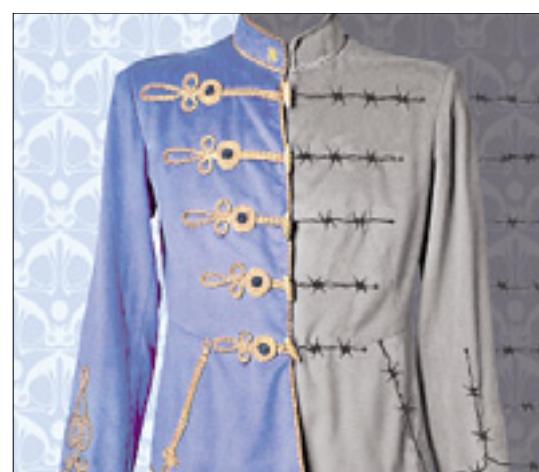
Koncert in posvet

Uvod v mednarodni festival zgodovine èStoria bo nočojnji koncert »Di passi d'ombre memorii«, ki ga drevi ob 21. uri prirejajo v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Polifonski zbor iz Rude bo ob spremljavi pianista, kvarteta godal in harmonikarja izvedel skladbo »I canti rocciosi« Giovannija Sollime. V ozadju se bo vrteli posnetki Gorice v letih prve svetovne vojne, večera se bo udeležil John Hemingway, pisateljev vnuk. V živo bo festival stopil jutri z mednarodnim posvetom »Globalna vojna: mit in izvor prve svetovne vojne«, ki bo potekal v Kulturnem domu: po pozdravih bo ob 9.30 za uvod poskrbel Paolo Mieli, nato bodo za mikrofon stopili številni drugi izvedenci iz različnih držav. Program je objavljen na strani www.estoria.it.

GORICA - Ob zgodovinskem festivalu tudi razstava v muzeju Sv. Klare

Iz »Belle Époque« v vojno

Na ogled bodo uniforme, razglednice, zemljevidi, satirične ilustracije ter naslovne strani italijanskih in tujih časopisov

V muzeju Sv. Klare v Gorici bodo jutri, 22. maja, odprtli razstavo »1914: L'Europa alla guerra - Dal colore delle uniformi al fango delle trincee« (1924: Evropa v vojno - Od pisanih uniform do blatinj jarkov), ki jo s pokroviteljstvom goriške pokrajine in dežele priepla goriška občina v sodelovanju z združenjem Isonzo in Prologo. »Gre za tretjo izmed štirih razstav, s katerimi se je želeta Gorica ob stoletnici izbruha prve svetovne vojne predstaviti kot simbol, saj je bila eno izmed njenih pomembnih prizorišč,« je povedal župan Ettore Romoli in spomnil, da so v aprilu v dvorcu Coronini Cronberg odprli razstavo avstro-ogrskih uniform, nakar je pokrajina Gorica odprla razstavo uniform tridesetih evropskih vojsk v grajskem naselju, septembra pa bo prvi svetovni vojni posvetila razstavo tudi Fundacija Goriške hranišnice.

Kot je povedal predsednik združenja Isonzo Bruno Pascoli in kot učinkovito prikazuje tudi podoba na plakatu, ki

ga je izdelalo združenje Prologo, bo razstava v muzeju Sv. Klare osredotočena na prehod iz časa »Belle Époque« v prvo svetovno vojno ter prve mesec spopada. Na ogled bodo pisane avstro-ogrške uniforme, predvsem pa fotografije, razglednice, satirične ilustracije in zemljevidi. Dogajanje v prvih mesecih vojne bo mogoče razbrati tudi iz naslovnih strani časopisne priloge Domenica del Corriere in drugih evropskih časnikov. »Začetek vojne smo že zeleli prikazati iz različnih zornih kotov,« je povedal Pascoli, predsednik združenja Prologo Franco Spanò pa je napovedal, da bodo na ogled razstave povabili tudi sodobne umetnike, ki bodo na podlagi načrtnih vtičov ustvarjali nova umetniška dela. Na ogled bo tudi »najdaljša fotografija Gorice« oz. pogled z Vrha na soško fronto, ki so jo natisnili na 18 metrov dolgo platno. Odprtje razstave bo ob 18.30: muzej bo med festivalom èStoria mogoče obiskati med 10.30 in 19.30, od 27. maja dalje pa od torčka do nedelje med 10.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

ŠTEVERJAN - Franca Padovan (Slovenska skupnost)

**POGOVOR
Z ŽUPANSKIMI
KANDIDATI**

Rojena sem: 30. julija 1966 v Gorici
Živim: v Števerjanu
Poklic: veroučiteljica
Knjiga: »Léonie« (Sveva Casati Modignani)
Film: »Zoran, moj nečak idiot«
Živiljenjski moto: Živi in pusti živeti
Hobi: branje, vsakdanja hoja in petje v zboru
Sportnik / športnica: Jernej Terpin
Pevec / pevka: Andrej Šifler
Spletne strani: nimam
Profil Facebook: ne
Profil Twitter: ne

Zakaj ponovno kandidirate?

Prepričana sem, da lahko storim še veliko za naš teritorij in v prid briškega človeka. Začutila sem tudi veliko toplino s strani Števerjancev in Jazbincev, kar me je napolnilo z novimi energijami.

Kaj vas je naučil prvi županski mandat?

Izraz veliko ni dovolj, da opišem, kar sem se vsega naučila. Brez dvoma pa je, da je županska izkušnja naporna in zahteva precej energij. Človek se vedno nauči nečesa novega in tudi mene je prvi mandat izredno oblikoval in obogatil.

Kateri so najbolj pereči problemi in glavne potrebe občine?

Naj naštejem: izvesti razširitev pokopališča v Števerjanu; spodbuditi uporabo obnovljivih virov energije in okolju prijaznejših tehnologij (fotonapetosnih ter termičnih kolektorjev, geotermičnih energijskih sistemov, napredne uporabe lesne biomase, fitodepuracijo ipd.); nuditi širokopasovno internetno povezano (ADSL) za vse domove in dobro omrežje za mobilno telefonijo; pozorno spremljati postopek upravljanja bivših vojašnic, ki so trenutno v državnih lasti in ki predstavljajo zanimiv turistični izvir za razvoj te teritorija.

Čemu boste v primeru izvolitve posvečali posebno pozornost?

Ohraniti občinske samostojnosti. Dežela Furianijska krajina ima pristojnost in nalogu urejati delovanje občin na svojem teritoriju. Pričakujemo

Občina mora ostati samostojna

pa, da bo deželna uprava pomagala malim občinam, kakor je Števerjan, pri razvoju in ohranitvi njihove samostojnosti. Ne pristajamo pa, da jih bo dan za dnem odvzemala kompetence in jih silila v nesmiselna združevanja. Obenem mora dežela ovrednotiti poseben status in zadovoljiti specifične potrebe občin, kjer je prisotnost slovenske narodne skupnosti priznana in zaščitenata.

Kateri so razvojne perspektive občine?

Brda se geografsko raztezačjo čez dve krasni deželi in čez dve državi, kjer drug ob drugem živimo ljudje, ki nas veže skupna preteklost, a se za ohranjanje te dragocene prednosti naravnega sožitja premaločrat snidemo. Sosedi na »oni strani meje« se načrtujevate ne poznamo. Danes moramo skrbeti za boljši skupen jutri, povezovati se moramo na vseh področjih, od kulturne do gospodarstva, skušati si moramo zastaviti enotne programe in cilje ter jih uresničiti v sozvočju in v korist vseh prebivalcev Brd.

Kateri sektor ima največji potencial?

Spodbujati moramo razvoj turizma in pripraviti primeren razvojni program za ovrednotenje celotnega briškega okoliša. Tako bomo ovrednotili obrtniške in gostinske dejavnosti ter skrbeli za razvoj vinogradništva, oljkarstva in sadjarstva. Turizem ima torej izjemni potencial.

Kaj boste storili za povečanje turistične privlačnosti občine?

Občinske uprave nimajo posebnih pristojnosti pri obravnavanju gospodarstva, toda težki gospodarski položaj v deželnem, državnem, evropskem in svetovnem okviru zahteva tudi od lokalnih uprav posebno pozornost: spodbuda k razvoju turizma in pripravi primerenega razvojnega celostnega programa za ovrednotenje celotnega briškega okoliša; ovrednotenje obrtniške in gostinske dejavnosti; pomoč pri pridobitvi finančnih sredstev, ki jih na podlagi programov za razvoj podeželja, obrti in kmetijstva ponuja Evropska unija za razvoj podeželja, obrti in kmetijstva; skrb za razvoj vinogradništva, oljkarstva in sadjarstva; nadaljnji razvoj kolesarskih stez in konjeniških stez; ustavovitev Lokalne akcijske skupine LAS.

Se učinkni krize poznajo tudi v vaši občini?

Brez dvoma se poznajo tudi med nam, potrebo na jih je kljubovati in vztrajati po začrtani poti. Briški človek je trmast in vztrajen ter počasi bo le šlo na bolje.

V primeru izvolitve koga boste imenovali v občinski odbor?

Tega vprašanja se bomo lotili, ko in če bomo na volitvah zmagali skupaj seveda z lokalno sekcijo stranke Slovenske skupnosti.

ŠTEVERJAN - Joško Terpin (Občinska enotnost)

**POGOVOR
Z ŽUPANSKIMI
KANDIDATI**

»Stavili bomo na turizem«

tve ali gostilne.
Čemu boste v primeru izvolitve posvečali posebno pozornost?

Vedno več turistov obiše Števerjan in Brda. Turizem je ena od poglavitnih gospodarskih dejavnosti, okoli katere se lahko vrtijo vse ostale dejavnosti v vasi, od kmečkih do tržnih, od storitev do kulturnega utripa, ki ga naš teritorij ponuja. Podpirali bomo kakovostne kmečke pridelke in valorizirali gricevnat svet z ureditvijo naravnih poti Po sledih kmečkih izdelkov. Aktivno bomo sodelovali pri promociji teritorija z vključitvijo v vse tiste realnosti, ki vrednotijo naše tipične eno-gastronomiske izdelke. Druga naša velika skrb bo združiti vrtec in osnovno šolo v skupni šolski strani, v katerem bo našla novo vsebino tudi občinska knjižnica.

Kateri so razvojne perspektive občine?

Naš teritorij bomo okrepili tako, da združimo konsolidirane izkušnje z novimi realnostmi. Naša sicer majhna občina je iz gospodarskega vidika zelo bogata, saj se še tako majhne obrtniške realnosti od vedno odlično spajajo s primarnim sektorjem - kmetijstvom. Potrebno je delati na sinergiji med gospodarskimi realnostmi in podjetniki, ki jih ustvarjajo. Stavili bomo posebnej na turizem, ki nam lahko prinese novega kisika.

Kaj boste storili za povečanje turistične privlačnosti?

Z ureditvijo info točke bomo turistom nudili prve informacije o raznih dejavnosti, ki jih najdejo v vasi: razvoj turizma gre povezati tudi s kulturno ponudbo. Z urejenimi kolesarskimi stezami, s parkirnimi prostori za avtodore, z izposojo električnih kolles, z otroškimi igrišči, z ureditvijo peš poti ter ogledom števerjanskega gradu, muzeja kmečke kulture, galerije, cerkve najdejo obiskovalci pri nas veliko možnosti za sprostitev in užitek.

Se učinkni krize poznajo tudi v vaši občini?

Ohraniti in ojačati socialno kohezijo je primarna dolžnost občinske uprave. Zato želimo postaviti prav vsakega občana v središče pozornosti našega delovanja. Na področju javnih storitev se učinkni krize poznajo v tem, da so bile domala vse storitve, ki so jih do pred kakim letom direktno upravljale občine, centralizirane: center odločanja je torej daleč od lokalne realnosti. Zato je potrebno, da občina ohrani možnosti soodločanja glede investicij in upravljanja storitev. Občan mora v lokalni upravi imeti pravega sogovernika in referenčno točko.

V primeru izvolitve koga boste imenovali v občinski odbor?

Na nekatera imena sem že pomisli.

DOBERDOB - Lista Forza Doberdò

»Nudimo profesionalnost«

Županski kandidat Marino Ferfolja: »Naša glavna prioriteta je ustvarjanje delovnih mest«

»Občina ni igračka in je ni mogoče voditi amatersko. Ravnost profesionalnosti in izkušnja naših kandidatov sta značilnosti, po katerih se naša lista razlikuje od ostalih.« Tako pravi Marino Ferfolja, županski kandidat liste Forza Doberdò na nedeljskih županskih volitvah v Doberdalu, ki se je v ponedeljek srečal s somišljeniki v svojem lokalnu Vecia cantina v Trstu. »Bolj kot za prijateljsko srečanje,« je povedal Ferfolja, ki mu je svojo podporo prisel izrazil tudi pokrajinski koordinator stranke Forza Italia in deželnih svetnik FJK Rodolfo Ziberno.

Kandidati za občinski svet na listi Forza Doberdò so Paolo Lazzari, Sara Martellani, Claudio Perco, Livio Tacchino, Marialuisa Tacchino, Giulio Severo Tavella, Graziella Zavadlav in Pierina Zulian. Večina izmed njih ne živi v doberdolski občini, po mnemu Ziberna in Ferfolja pa je to lahko tudi dodana vrednost. »Vsaka občina potrebuje tudi zamenjava v upravi. Ta lista omogoča Doberdobcem, da glasujejo za nove obraze in za ljudi, ki

Kandidat Marino Ferfolja z deželnim svetnikom Rodolfovom Ziberno

VOLITVE 2014

Zaključni shod na Valeriju

Zaključni volilni shod za kandidate Občinske enotnosti Števerjan bo nočjo ob 20.45 na kmetiji Štekar na Valeriju.

Še dva shoda z Vizintinom

Kandidat za župana Občinske enotnosti v Doberdalu Fabio Vizintin »objavljuje, da ni prišlo do javnega soočenja med županskimi kandidati. To je izgubljena priložnost za občane, ki bi bili dobili popolnješko sliko o njihovih sposobnostih in prioriteta, na tej podlagi pa bi se bolje odločali, komu oddati svoj glas. Občinska enotnost vabi občane na volilno srečanje, ki bo nočjo ob 20. uri na sedežu društva Kras Dol-Poljane, in hkrati sporoča, da bo zaključni volilni shod v petek ob 20. uri na Gradini; poskrbljeno bo tudi za glasbo in pogostitev z golažem.«

Mara Černic s kandidati SSK

Stranka Slovenska skupnost prireja volilni shod drevi ob 20.30 v Vasi (Sovodenje ob Soči), na prvem razcepju med ulicama Vilfan in XXIV. maja. Predstavili se bodo županski kandidat Julian Čavdek in kandidati za občinski svet, predstavljeni bo tudi volilni program. Gostja bo podpredsednica pokrajine Mara Černic, ki bo

spregorila o ovrednotenju reke in bregov Soče ter upravljanju z vodnimi viri.

OE in poslanca v Gabrijah

Občinska enotnost bo drevi ob 20.30 predstavila svoj program občanom iz Gabrij, in sicer na sedežu društva Skala. Srečanja s kandidatkom in dosedanjem županju Alenko Florenin se bo udeležila tudi poslanka Tamara Blažina, ki bo spregorila o reformi krajevnih uprav in perspektivah za slovenske občine; napovedan je tudi poseg poslanca Giorgia Brandolina.

V Moraru srečanje Zelenih

Na turistični kmetiji Al Dialu v Moraru, nasproti vaške cerkve, bo nočjo ob 20.30 javno volilno srečanje s predstavniki federacije Zelenih in svetniške skupine Zelenih iz Morara; posege bo koordiniral pokrajinski predsednik federacije Renato Fiorelli.

Ciprasova kandidatka v Gorici

Pred gledališčem Verdi v Garibaldijevi ulici v Gorici bo danes ob 18. uri srečanje z Annaliso Comuzzii, videško kandidatko liste L'altra Europa con Tsipras, in Fabiom Sestijem iz goriskega odbora, ki podpira Ciprasovo listo.

ŠTEVERJAN - Shoda Slovenske skupnosti

Glas manjšin naj bo odločilen tudi za EU

Števerjanski shod stranke Slovenske skupnosti

Upravna avtonomija, javna dela in samostojno politično nastopanje so bili glavne teme sobotnega v nedeljskem volilnem shodu števerjanske sekcije stranke Slovenske skupnosti (SSk). Na Jazbinih se je županski kandidatki in dosenjanji županji Franci Padovan ter ostalim kandidatom in somišljenikom pridružil deželnih svetnikov Ssk Igor Gabrovec. Občane Števerjana pa so ob Padovanovi navorili še tajnik sekcije Marjan Drušnik, pokrajinski tajnik Ssk Julian Čavdek ter kandidat za evropske volitve v Sloveniji na listi Slovenske demokratske stranke Damijan Terpin.

Izpostavili so »dobro petletno delo sedanja števerjanske uprave, ki je bilo še posebno uspešno pri pridobivanju deželnih sredstev. Ohranitev občinske avtonomije je odvisno od tega, če bomo Slovenci v FJK sposobni imeti lastno politiko in o sebi odločati samostojno. Ssk

si prizadava za politično združitev slovenske manjšine že od svojega nastanka pred skoraj 40 leti, kar ji daje tudi zvidljivi status najstarejše politične stranke v FJK. Poleg občinskega pa so pomembne tudi evropske volitve, na katerih se Ssk predstavlja na listi južnotiolske stranke SVP s svojo kandidatko in edino slovensko predstavnico Tanjo Peric. To je utemeljen razlog za skupno vsemanjšinsko podporo. Nosilec liste SVP pa je sedanji evropski poslanec Herbert Dorfmann. Potretna je torej množična udeležba na nedeljskih volitvah, na katerih se skupaj z drugimi manjšinami moramo izreci za dejavno in evropsko vlogo narodnih in jezikovnih skupnosti v EU. Zaradi Terpinove kandidature v Sloveniji je torej možnost, da bosta v Evropskem parlamentu sedela kar dva pripadnika narodnih manjšin v Italiji, kar bi bil izjemni uspeh,« sporočajo iz Ssk.

SOVODNJE - Alenka Florenin v Zgoniku

Doprinos kmetijstva k promociji teritorija

Alenka Florenin z Debora Serracchiani in Isabellu De Monte

Sovodenjska županja Alenka Florenin je na srečanju kandidatov Demokratske stranke s predsednico dežele Debora Serracchiani in deželnim kandidatkom za evropski parlament Isabellu De Monte v Zgoniku izpostavila problematike in potenciale manjših občin. Ker je bila osrednja tematika srečanja kmetijstvo oz. razvojne perspektive na tem področju, je Floreninova najprej opozorila na geografsko lego občine, ki jo obremenjuje strelivne infrastrukture, ne nazadnje pa ima veliko zaščitenih travnatih površin, ki trenutno ne dovoljujejo obširnejšega obdelovanja zemlje v kmetijske namene. Kvalitetna proizvodnja lahko postane privlačna tudi v povezavi s turističnim ovrednotenjem teritorija, je poudarila dosedanja sovodenjska županja.

De Montejeva, ki je obenem županja občine Tablja, je Floreninovi pri-

trdila, da so prav manjše občine tkivo in bogastvo našega prostora, nujno pa je sodelovanje in povezovanje s sosednjimi upravami. Zelo pomembni bodo v tem vidiku evropski projekti. Serracchianijeva je povedala, da deželna uprava skrbno dela na premostitvi vseh finančnih zank oz. dogovorov Tondo-Tremonti pri deželnih prihodkih iz Rima v našo deželjo in posledično tudi na vsaj delni premostitvi pakta stabilnosti, ki pesti v večji meri prav manjše občine. Pomembne spremembe se obetajo na turističnem področju, kjer novi deželni plan predvideva ovrednotenje potencialov, ki jih ponuja prav kraško območje. Dežela pozorno sledi posegom na teritoriju in odbrava izbire na poti sodelovanja Sovodenj z Doberdobom in Zagajem, navezi, ki bo obrestovala zanimive sadove tudi na področju promocije teritorija in spominov na prvo svetovno vojno.

Ob kavi s knjigo Mire Cencic

Ob 110. obljetnici rojstva Srečka Kosovelova je kulturno društvo Tomaj izdalo knjižico Mire Cencic z naslovom »Kosovelovi v Tomaju«. S tem delom, ki obsegajo 85 strani in vključuje 20 fotografij in dokumentov, želijo Tomajci ohraniti spomini na Kosovelovo rodbino, ki je preživelu v Tomaju le dve generaciji, a je pomembno vplivala na življence vasi in Krasa skoraj celo dvajseto stoletje ter ustvarila ogromno kulturno bogastvo. Knjiga Mire Cencic bo predstavljena jutri ob 10. uri v Katoliški knjigarni na goriškem Travniku. Srečanja s knjigo ob kavi se bo udeležila avtorica, kavo pa bo ponudilo podjetje Primo Aroma iz Trsta.

Zmaga je šla v San Donà

Gledališka skupina Teatro dei Pazzi iz kraja San Donà di Piave je letosnjega zmagovalka niza »Un castello di ...Musical e risate«, ki ga je združenje Terzo Teatro priredilo v goriškem Kulturnem domu. Nagrada občinstva je osvojila s komedijo »Le Betoneghe«.

Priložnosti za študente

Na sedežu Videmske univerze v nekdanjem samostanu Sv. Klare v Gorici bo danes popoldne »Opportunity day«. Obiskovalcem študijske smeri za stike z javnostmi bodo predstavili priložnosti za delovno prakso v infotočki goriške pokrajine Kras 2014+, pri ustanovi Area Science park v Trstu, na deželnem sedežu RAI in pri zvezi Confcommercio v Gorici.

V Tržiču vina iz Romansa

V kavarni Carducci v Tržiču se bo jutri zaključil niz pokušen posoških vin, ki ga prireja slaščarna Maritani v sodelovanju s konzorcijem Tutela vini Friuli Isonzo. Ob 18.30 se bo predstavilo podjetje I feudi di Romans.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU

MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIIA

KRIŽ pri Trstu ob zaključku 4. izvedbe letnega projekta za šole »Mlad... na Oder! - Ragazzi... all'Opera!« vabi na ogled Donizettijeve opere buffe »Don Pasquale«, ki bo v občinskem gledališču v Krminu v petek, 23. maja, ob 20. uri; vstop prost.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG)

v Gorici ob 20.30: 26. maja v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Koležnik; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA:

21., 22. in 23. maja ob 20. uri »Norci iz Valencije« (Lope de Vega); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Godzilla«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.10 - 22.00 »Grace di Monaco«.

Dvorana 3: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Solo gli amanti sopravvivono«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Godzilla«.

Dvorana 2: 17.15 - 21.30 »Godzilla« (digital 3D); 20.00 »Il giardino delle parole«.

Dvorana 3: 17.15 - 20.10 - 22.00 »Grace di Monaco«.

Dvorana 4: 18.15 »Sexi Shop«; 16.45 - 20.20 - 22.10 »Ghost Movie - Questa volta è guerra«.

Dvorana 5: 17.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il potere di Electro«; 20.00 - 21.45 »Sexi Shop«.

Razstave

V RUBIJSKEM GRADU bo v sklopu festivala eStorya na ogled zgodovinsko-fotografska razstava od 23. do 25. maja med 10. in 16. uro. Na razpolago bo tudi knjiga »Castello di Rubbia - Rubijski Grad« Paole Predolin. Za ljubitelje vin bo v parku gradu Rubije potekala degustacija krasnih vin.

Koncerti

SNOVANJA 2014 v organizaciji SCGV Emil Komel: v petek, 23. maja, ob 17. uri bo glasbeno-gledališka predstava v topniški kaverni na Brezovcu na Vrhu v sodelovanju z združenjem aArtisti associati in s Festivalom eStorya. Uprizorili bodo »Poti prve svetovne vojne« z izvirno glasbo udeležencev tečaja avtorske scenske glasbe za gledališke predstave, izvajal bo trio godal SCGV Emil Komel.

Šolske vesti

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA DOMA za otroke od 4. do 6. leta bo potekalo od 30. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 5. septembra. Program: angleške igralne

urice, ekskurzije in izleti, ustvarjalne dejavnosti, pravljicne urice, družabne igre in zabava, priprava na vstop v šolo. Urnik: od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA DOMA

za osnovnošolske učence bo potekalo od 16. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 5. septembra. Program: raziskovalna in filmska delavnica (priprave na snevanje filma o Gorici, Trstu in Krasu), športne in rekreativne dejavnosti, izleti in ekskurzije, ples in glasba, kopanje v Sesljanu in novogoriškem bazenu. Urnik: od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

11. ŠPORTNA ŠOLA DIJAŠKEGA DOMA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 16. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 16. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 5. septembra. Program: raziskovalna in filmska delavnica (priprave na snevanje filma o Gorici, Trstu in Krasu), športne in rekreativne dejavnosti, izleti in ekskurzije, ples in glasba, kopanje v Sesljanu in novogoriškem bazenu. Urnik: od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

11. ŠPORTNA ŠOLA DIJAŠKEGA DOMA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekalo od 16. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 5. septembra. Program: raziskovalna in filmska delavnica (priprave na snevanje filma o Gorici, Trstu in Krasu), športne in rekreativne dejavnosti, izleti in ekskurzije, ples in glasba, kopanje v Sesljanu in novogoriškem bazenu. Urnik: od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

SPDG prireja v nedeljo, 25. maja, 3. koleksarski izlet MTB sezona 2014. Predstavitev izleta bo v četrtek, 22. maja, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Rosini. Kolesarili bodo po slovenskem Krasu v okolici Avberja in Stjaka. Tura je zahodna (55 km, 1100 m višinskih). Zbirališče na parkirišču Rdeče hiše v Gorici ob 8.30 v nedeljo, 25. maja; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), obvezna člada, zaželjena je prijava udeležencev.

SPDG prireja v nedeljo, 25. maja, 3. koleksarski izlet MTB sezona 2014. Predstavitev izleta bo v četrtek, 22. maja, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Rosini. Kolesarili bodo po slovenskem Krasu v okolici Avberja in Stjaka. Tura je zahodna (55 km, 1100 m višinskih). Zbirališče na parkirišču Rdeče hiše v Gorici ob 8.30 v nedeljo, 25. maja; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), obvezna člada, zaželjena je prijava udeležencev.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane na 13. redni triletni občni zbor, ki bo v malo dvorani Kulturnega doma v Gorici v Ul. I. Brass 20 v četrtek, 29. maja 2014, ob 12. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu.

BELGIJSKI OVČAR: tri črne samčke, cepljene, razglislene oddajamo po ugodni ceni; tel. 340-2857674.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 25. maja, v sodelovanju s sekcijo CAI iz Gorice izlet na Monte Bottai (1526 m, Karnijske Prelalpe). Predvidene so tri ure in pol vzpona in dve ure in pol sestopa. Zbirališče ob 6.45 na parkirišču v Ul. Puccini (slovenski šolski center) v Gorici. Odhod ob 7. uri. Možnost prevoza s kombijem. Predstavitev izleta bo v četrtek, 22. maja, ob 21. uri na sedežu CAI; informacije po tel. 338-3550948 (Mitja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja 27. in 28. junija dvodnevni avtobusni izlet, namenjen ogledu pomembnega mesta Parme in zelo zanimivih gradov v okolici. Vpisovanje

za otroke od 4. do 6. leta bo potekalo od 30. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 5. septembra. Program: angleške igralne

urice, ekskurzije in izleti, ustvarjalne dejavnosti, pravljicne urice, družabne igre in zabava, priprava na vstop v šolo. Urnik: od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

SPDG prireja v nedeljo, 25. maja, 3. koleksarski izlet MTB sezona 2014. Predstavitev izleta bo v četrtek, 22. maja, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Ros

SENKO PLIČANIČ EU je koristna za Slovenijo

Senko Pličanič

LJUBLJANA - Na EU se prej pogosto gleda kot včasih na prestolnico nekdanje skupne države, od katere nimamo nič, je za STA dejal nosilec liste DL za evropske volitve Senko Pličanič. EU je po njegovem koristna za Slovenijo, a tega ljudje ne vidijo. Kako bo dogajanje doma vplivalo na te volitve, si ne zna predstavljati, meni pa, da bodo ljudje le še bolj zmedeni. Pličanič je v pogovoru za STA poudaril, da na prvem mestu vidi interes Slovenije. Če jih želimo uveljaviti v EU, pa je po njegovem mnenju treba EU razvijati v smeri večje politične enotnosti ter v smislu utrjevanja povezave na različnih področjih, z večjimi pooblaščili Evropske komisije in Evropskega parlamenta ter ostalih organov EU.

V prvi vrsti pa bi, pravi, morali v Sloveniji oblikovati strategijo in vizijo države ter nato v tej luči peljati politiko EU. »Ko so šli naši ljudje v organe EU, se zdi, da so pozabili, da prihajajo iz Slovenije.

Delovali so daleč od svoje države, ljudje v Sloveniji pa so skladno s tem oblikovali percepcijo pomembnosti EU za Slovenijo - ta pa je nizka. Smo v EU, od tega pa nič nismo,« je pojasnil Pličanič.

Po njegovih besedah gre za bistveno več kot le evropska sredstva. Večina slovenskega prava je namreč evropsko pravo in čeprav smo majhni, to ne pomeni, da ne bi mogli imeti večjega vpliva na oblikovanje evropskega prava, meni.

MILAN ZVER Unija kot mednarodni dejavnik

Milan Zver

LJUBLJANA - Evropska unija mora v naslednjih petih letih vzpostaviti temelje za uvedbo lastnih finančnih virov in nadaljevati prizadevanja za odpravo demokratičnega primanjkljaja, je v pogovoru za STA menil nosilec liste SDS na evropskih volitvah Milan Zver. Večjega uspeha skrajno levih in desnih strank ne pričakuje, ni pa naklonjen niti preveč integrirani EU. Kot glavni izzik EU v naslednjem mandatu Zver vidi dokončno oblikovanje bančne unije ter vzpostavitev temelja za uvedbo lastnih virov. Ko unija ne bo več odvisna od donacij v proračun s strani članic, se bodo po njegovem prepričanju spremeniti tudi razmerja med ključnimi evropskimi inštitucijami.

Klub temu, da Evropski parlament trenutno s Svetom soodloča o proračunu, je namreč slednji po besedah Zverja še vedno premočan. »Dovolj je en veto države članice in vodo pade več tednov, mesecev usklajevanja med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo,« je dejal.

Poleg tega bo ključno, da se unija uveljavi kot mednarodni dejavnik, tudi na področju varnostne politike bo morala narediti več. Za Slovenijo bo medtem po njegovem prepričanju ključni izzik izhod iz krize. V ta okvir spada konsolidacija javnih financ. Nujne so nekatere reforme, med drugim na trgu dela, gospodarstva, pravosodja in utrditev elementov pravne države.

DARJA RADIĆ Več neposredne demokracije v EU

Darja Radić

LJUBLJANA - Nosilka liste Zares Darja Radić si bo, če bo izvoljena za evropsko poslanko, prizadevala za več neposredne demokracije v EU. Meni namreč, da imajo volivci premalo vpliva na odločanje v evropskih institucijah. Radićeva, nekoč tudi gospodarska ministrica, je za STA tudi ocenila, da bo morala EU popraviti svojo politiko reševanja krize. Radićeva kot glavni izzik EU v prihodnjih petih letih vidi vprašanje, kako popraviti politiko reševanja krize EU, saj se je dosedanja »izkazala za popolnoma neuspešno«. »Tako je treba najprej stabilizirati gospodarstvo EU, politiko pa preurediti tako, da bo prinašala koristi za vse, ne samo za nekatere,« pravi.

Izzivi po besedah Radićeve čakajo tudi Slovenijo. »Postati bo moral bolj aktivna članica. V zadnjih letih, ko kot podjetnica delam v tujini, od tega pogosto tudi v Bruslju, opazam, da je Slovenija v pomembnih bruseljskih institucijah neopazna,« pravi. Dodaja, da bo Slovenija za svojo večjo prisotnost morala poskrbeti predvsem sama.

Med načini, kako bi lahko Slovenija postala bolj prepoznavna znotraj EU, kandidatka Zaresa za evropske volitve izpostavlja predvsem aktivnejšo vlogo vlade pri zastopanju slovenskih stališč v institucijah EU, večjo aktivnost slovenskih evropskih poslancev ter večje vključevanje Slovenije v različne razvojne konzorcije, ki se oblikujejo v EU.

JELKO KACIN Glasovi levice preveč razpršeni

Jelko Kacin

LJUBLJANA - Nosilec liste Kacin - Konkretno Jelko Kacin je v pogovoru za STA izrazil razočaranje, ker poskus oblikovanja liberalne liste za evropske volitve v Sloveniji ni uspel. Skrbi ga, ker se bodo glasovi levice preveč razpršili, od česar bo imela koristi desnica. Preprčan je še, da bi moral Slovenija spremeniti odnos do EU. Kacin je že dvakrat prisel v Evropski parlament kot kandidat LDS, tokrat pa na volitvah nastopa s svojo listo Kacin - Konkretno. Kot je pojasnil, je že v začetku marca zbral dovolj podpisov za vložitev liste skupaj z LDS, a je bil naposled prisiljen vložiti svojo kandidaturo, ker je ves april porabil za morebitno oblikovanje skupne liberalne liste z LDS, Zaresom, Državljansko listo in Pozitivno Slovenijo.

Ker poskus oblikovanja skupne liste ni bil uspešen, med drugim tudi zato, ker so se po Kacinovih besedah tega vsi lotili »s figo v žepu«, se je odločil za samostojno kandidaturo. Sklicali so svet LDS, a ni bilo potrebnega kvoruma za odločanje o tem vprašanju. Pojasnil je, da je še vedno član LDS, LDS ga tudi podpira.

Neuspešen poskus oblikovanja liberalne liste Kacina »skrbi tudi bolik«, »Gre za drobljenje na levi sredini. Veliko lažje je skupaj zbrati 14 odstotkov za dva kot devet odstotkov za prvega,« je menil.

Levica je na tokratnih evropskih volitvah zastopana na številnih listah. Kacina skrbi dejstvo, da se bodo glasovi levice preveč razpršili.

Ustanovni kongres stranke Alenke Bratušek

LJUBLJANA - Ustanovni kongres stranke Alenke Bratušek bo 31. maja v Ljubljani, je Bratuškova včeraj napovedala v pogovoru z državljanom na svojem Facebook profilu. Premierka, ki opravlja tekoče posle, sicer še vedno zbira tudi podpise za ustanovitev nove stranke, ki naj bi se zavzemala za socialno-liberalno Slovenijo. Za ustanovitev stranke je potrebnih 200 podpisov, do zdaj so jih zbrali 187, je Bratuškova pojasnila v pogovoru na Facebook profilu. Na vprašanje, kako se bo stranka imenovala, pa je odgovorila: »Zavezništvo Alenke Bratušek združevalo vse, ki verjamejo, da je Slovenija lahko gospodarsko uspešna in še vedno socialna država.«

Poudarila je tudi, da je nakljenojena povezovanju in zaveznosti strank ter skupnem nastopanju na volitvah. Preprčana je, da je sodelovanje v povezovanju pot do uspeha. Bratuškova se namreč namerava s stranko pomeriti na predčasnih volitvah, ki utegnejo biti že julija. Poleg njene pa je na levem političnem polu do volitev pričakovati vsaj še dve novi stranki, in sicer Igorja Soltesa ter Mira Cerarja. Ustanovni kongres ene in druge je pričakovati po evropskih volitvah.

Zaradi sicerjenje razdrobljenosti na levem političnem polu lahko pride tudi do predvolilnega povezovanja omenjenih strank. Nekdanja vodja PS Bratuškova se je za ustanovitev stranke odločila potem, ko jo je Zoran Janković pred slabim mesecem na kongresu premagal in prevzel vodenje stranke. PS se je zatem razkrila na pol, prav tako poslanska skupina. Padla je vlada, ki sedaj opravlja le še tekoče posle.

Vilfan ni bil pijan

LJUBLJANA - Analiza krv, ki so jo opravili na inštitutu za sodno medicino, je pokazala, da Peter Vilfan 10. maja, ko je v Šiški na prehodu zbil pešca, ni vozil pijan, poroča spletni Dnevnik. Jože Balažic z omenjenega inštituta pa opozarja, da gre za rezultat ob odvzemu vzorca, ki mu je treba prišesti še izločeni alkohol v času od nesreče do odvzema krv. Nekdanji poslanec PS Vilfan je sicer za časnik potrdil, da je preiskava pokazala, da je bila stopnja alkoholizirnosti pod zakonsko določeno mejo.

Pojasnil je, da je bil v ponedeljek na uradnem pogovoru na policiji, kjer so ga seznanili z rezultatom krvne preiskave, ki jo je opravil inštitut za sodno medicino. Ker je bila stopnja pod zakonsko določeno mejo, se postopek ne vodi več kot nesreča, ki je nastala zaradi vožnje pod vplivom alkohola, je dejal.

Z rezultati je Vilfan zadovoljen, saj meni, da v vozilo ni sedel v stanju, v katerem ga ne bi bil sposoben upravljati. Odstopa z mesta poslanca, s katerim se je DZ seznanil minulo sredo, pa Vilfan po poročanju časnika ne obžaluje.

Vilfan je v kratkem nagovoru na seji DZ poudaril, da je takoj po prometni nesreči vedel, kaj mora storiti, saj je kot poslanec vselej sprejemal odgovornost in tudi njene posledice. Ob tem se je še enkrat opravil poškodovancu v nesreči, poslanskim kolegom pa se je zahvalil za korektno sodelovanje. V poslanskih klopeh pa je Vilfana nadomestila poslanka Alenka Lampe.

Po mnenju predstojnika inštituta za sodno medicino Balažica pa podatek, da nekdanji poslanec ni bil pijan, ni popolnoma resničen. Kot je pojasnil za medije, je bila najnižja vrednost štirih opravljenih meritev 0,49 grama alkohola v kilogramu krvi.

HRPELJE - V krajevnem kulturnem domu

Šestnajst kraško brkinskih likovnikov se predstavlja na izvirni in raznoliki razstavi

HRPELJE - V kulturnem domu v Hrpeljah so (19.5.) odprli likovno razstavo, na kateri se predstavlja 16 ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev kraško-brkinskega prostora.

V Hrpeljah tako razstavlja 15 slikarjev in en kipar, oblikovalec keramike, kamna in stekla. Ob Radovanom Gregorčiču iz Sežane si je mogoče ogledati še likovna dela Dajane Čok, Ane Hanzel, Marice Frančekin, Marije Maraž, Sonje Peroci, Stanislave Vodopivec, Slavka Guština, Almire Benassi, Ivice Žerjal, Božice Mihalič, Vesna Jogan, Sonje Trampuž, Danice Stupar, Cvetke Šemrov in Erne Kopše.

»Gre za razstavo, ki je prepoznavna po svoji raznolikosti tako glede motivov, barv, tehnik in sporocila. Prav zaradi te raznolikosti je moč občutiti energijo, ki jo dajo samo skupinske razstave in so prav zaradi te svoje živosti zanimive in privlačne. Dela so nastala na likovnih delavnicah, ki so potekale januarja v Senožečah pod

mentorstvom prizanega slikarja Jožeta Kotarja iz Novega mesta, ki je prejel številne nagrade doma in v tujini,« je med drugim dejala vodja sežanske izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti Vladislava Novotnik.

Odprtja so se udeležili številni ljubitelji likovne umetnosti domačega kraja kot tudi iz sosednjih prijateljskih likovnih društv iz Izole, Postojne in Logatca. Za glasbeni utrip so v kulturnem programu poskrbeli pevci Kraške klape iz Sežane, ki delujejo še leto dni in bodo s svojim nastopom popestrili tudi 10. jubilejno prireditve V osrčju dežele terana, ki se bo odvijala v vseh krajevne skupnosti Tomaj v soboto, 31. maja.

Razstava, ki se je iz sežanskega Kosovelovega doma preselila v Hrpelje, bo v Hrpeljah na ogled do 19. junija, nakar se bo preselila v Divačo. Odprli jo bodo 20. junija.

Olga Knez

Guidolin za Udinese v drugačni vlogi

VIDEM - Francesco Guidolin (59 let) je pri Udinešu sprejel novo zadolžitev. Dosedanji trener bo odsej tehnični supervisor vseh treh klubov videmskega nogometnega koncerta: Udineša, angleškega Watforda in španske Granade. »Skelnil sem, da je čas, da trenersko mesto prepustim drugim. To je zame nov iziv, hrkati pa se mi je uresničila želja, da ostanem član Udineševega družine in tega ozemlja, ki ga imam za svojega,« je povedal Guidolin. Kdo bo novi trener Udineša še ni znano.

Dragić o SP šele v ponedeljek

LJUBLJANA - Ali bo Goran Dragić branil barve Slovenije na letošnjem svetovnem košarkarskem prvenstvu v Španiji, bo znano šele v ponedeljek. Najboljši slovenski košarkar, sicer član NBA moštva iz Phoenixa, se je včeraj sestal z vodstvom Košarkarske zveze Slovenije in selektorjem reprezentance Juretom Zdovcem, vendar so se dogovorili da do omenjenega datuma ne bodo dajali izjav. Dragić je v preteklih tednih omenjal možnost, da na SP ne bi nastopil.

ODBOJKA - Začenja se svetovna liga, v Trstu bo 30. maja tekma med Italijo in Iranom

Azijci niso pepelka

GIRO 2014 Bouhanni tretjič zmagal v sprintu

SALOMAGGIORE - Fransez Nacer Bouhanni si je na 10. etapi letosnjega kolesarske pentje po Italiji privozil že tretjo zmago. Po 173 kilometrih dirke s starom v Modenji in ciljem v Salomaggioreju je Italijan v boju za zmago ugnal Italijana Giacoma Nizzola. Rožnato majico vodilnega v skupnem seštevku 97-Gira d'Italia je obdržal Avstralec Cadel Evans. Na dirki je nekaj 100 metrov pred ciljem spet prišlo do množičnega padca, kateremu pa se je Evans spremeno izognil. To velja tudi za Kolumbijca Rigoberta Urana, ki v skupnem seštevku za Evansom zaostaja za 57 sekund.

Sicer pa sta etapo zaznamovala Italijana Marco Bandiera in Andrea Fedi, ki jima je uspel pobeg, glavnina pa ju je devet kilometrov pred ciljem ujela.

Luka Mezgec v zaključnem sprintu ni prišel do izraza in etapo končal na 15. mestu. Danes čaka kolesarje novih 249 kilometrov od Collechia do Savone in dva vzpona vzpona druge kategorije.

HOKEJ - V četrtnfinalu SP elitne skupine v Belorusiji se je uvrstila tudi reprezentanca Finske, Rusija pa s 100-odstotnim izkupičkom zmag. Italija in Kazahstan sta že izpadla. Prihodnje leto ju bosta v najvišji skupini zamenjali Avstrija in Slovenija.

ODŠEL - Italijan Claudio Ranieri in francoski nogometni prvoligaš Monaco sta se uradno razšla. Ranieri je bil v Monaku od leta 2012.

OSTAJA - Antonio Conte bo pri Juventusu vsaj še do konca prihodnje sezone, ko mu tudi poteče pogodba. To pomeni, da bo uprava najbrž ugodila trenerjevi zahtevi po okrepitev moštva. Morda bo odšel Vidal, zadržali naj bi Pogba, morda od Barcelona najeli napadalca Sancheza.

KOŠARKA - Četrtnfinal končnice A1-lige, 1. tekma, sinoči: Cantù - Roma 71:75, Siena - Reggio Emilia 82:85, v ponedeljek Milano - Pistoia 73:59, Sassari - Brindisi 75:73.

NBA - Košarkarji San Antonia so v prvi tekmi finala zahodne konference lige NBA premagali Oklahomo s 122:105.

KOPER - Koprsko Bonifika bo danes ob 20.30 prizorišče finala nogometnega pokala Slovenije. Pomerila se bosta branilec naslova in vnovič državni prvak Maribor ter italijansko obarvana Gorica. Mariborčani so pokal osvojili osemkrat, Novogorčani pa dvakrat.

Ob objavi novice, da bo Italija na tekmah svetovne odbojkarske lige v petek 30. maja v Trstu igrala proti reprezentanci Irana, je marsikdo zviral nos, češ da je mesto ob zalivu dobilo v doto drugorazredno srečanje. Poznavalci odbojke vedno povedati, da ni tako. Že leta 2010 se je morala Italija na tekmi svetovnega prvenstva v Milatu pošteno potruditi, da je strla odpor Azijev. Tedaj je njen takratni selektor Andrea Anastasi pred tekmo zmanj svaril pred nasprotnikom, ki so ga nepoznavalci imeli za šibkega. Odtlej se je Iran le še izboljšal in zaseda zdaj na svetovni jakostni lestvici 12. mesto. Za vzpon ima najbrž največ zaslug legendarni trener Julio Velasco, ki je prispeval k tehnični in organizacijski rasti iranske odbojke, fizično in agonistično so bili tako in tako dobrí že prej. Uspeli nastopi na svetovnem pokalu na Japonskem, premoč na azijskih turnirjih, in lanske prestižne zmage v prvem nastopu te države v svetovni ligi so Iran učvrstili v svetovnem vrhu. Na tem tekmovanju, ki velja kot ekskluzivni klub najboljših (na njegova vrata je doslej zmanj trkala tudi Slovenija), so Iranci pod vodstvom argentinskega strokovnjaka 28. junija lani premagali tudi Italijo, prej in potem pa Srbijo in Nemčijo.

Iran je Italijo lani že premagal na tekmi svetovne lige

FEDERVOLLEY

V Trstu se bo Iran predstavil z novim trenerjem, to je Srb Slobodan Kovač, ki je tudi trener Perugie, finalista italijanske lige. Velasco je Iran zapustil le zato, ker je prevzel krmilo Argentine.

Italija, ki bo svojo pot v letošnji svetovni ligi začela konec tedna v Braziliju z dve ma tekmmama proti tamkajšnjim reprezentanci, je letos organizator zaključnega »final six«, zato bo na njem nastopila ne glede na izide kvalifikacij. V Braziliju so s trenerjem Berrutom odpotivali podajalci Baranowicz in Travica, napadalcji Kovar, Parodi, Randazzo, Sabbi, Vettori in Zajčev, blokerji Birarelli, Buti in Piano ter libero Rossini. Prava novost je tolkač Luigi Randazzo, najmlajši med »azzurri«. V Berrutovem seznam za svetovno ligo je sicer 22 igralcev, tako da postava za tekmo prihodnjega tedna v Trstu še ni znana. Vstopnice v predprodaji veljajo od 5 do 22 evrov. Tekma bo ob 20.30.

Začela se je končnica italijanske A lige, takoj po finalnem dvoboju Evrolige v Milanu, kjer je, kot znano, slavil ameriško obarvani tel Avivski Maccabi (globalizacija v košarki: evropsko prvenstvo zmaga azijska ekipa, ki jo sestavlja pretežno Američani). Med finalisti italijanskega prvenstva je tudi Siena, ki je naslednje leto ne bo več, letos pa (niti ne tako) teorčno lahko osvoji osmih zaporednih naslov. Ko bi se kaj takega zgodilo, a tudi ko bi toskanska ekipa prišla v finale, bi prav gotovo ne bila dobra reklama za italijansko košarko, ki sedaj išče Minuccijevega naslednika, potem ko je slednji po nedavnih aferah odstopil, preden bi ga Zvezda društv odslovila. Še toliko bolj, ker nekateri sedaj zahtevajo, da se Sieni odvzamejo državni naslovi, ki jih je pridobil z utajevanjem davkov Da bi povzeli vidljivost (nekaj?) drugega športa v Italiji, imajo zdaj možje košarkarske zveze FIP nameniti po sledovih tenušev, ki so si ustvarili lastni TV kanal, ki je v nekaj letih znatno povečal število gledalcev. Monotematski košarkarski kanal naj bi startal že jeseni. Bo imel isti uspeh kot Supertennis? Lepa novica pa prihaja iz nižje lige, kjer je Davide Pascolo iz Fagagne, ki je svojo košarkarsko pot začel v domači vasi v C2 ligi, nato prestopil k Snaideru in po njegovem propadu k Trentu, bil proglašen za najboljšega igralca lige Adecco Gold. 24 - letni Pascolo je odigral odlično sezono in imel od vseh najboljši učinek. Na tej posebni lestvici je prehitel četverico Američanov (Caina, Weawerja, Giddensa in Archieja), kar po eni strani potrjuje, da je eden izmed tistih igralcev, na katere bo lahko selektor Pianigiani računal v naslednjih letih, po drugi pa, da je drugoligaško prvenstvo mogoč bolj zanimivo kot prvoligaško. Žal pa je Pascolu spodeljelo (1:9 iz igre) v prvi tekmi polfinala, ki jo je Trento izgubil doma proti Turinu kar s 42:60. Lahko pa se oddolži v naslednjih tekmajah.

Žensko SP v Trstu: šesta ekipa bo najbrž Kanada

Reprezentanca Kanade bo najbrž šesti član uvodne tržaške faze svetovnega ženskega prvenstva, ki bo od 23. septembra do 12. oktobra v Italiji. Kanada si je nastop na SP zagotovila po zmagi s 3:0 proti Mehiki. Na ameriških kvalifikacijih so si vozovnico za SP že zagotovile tudi reprezentance Kube, ZDA (igrala bo v Veroni) in Dominikanske republike (v Rimu z Italijo), druge udeleženke bodo znane 9. junija, ko bodo tudi dokončno sestavili skupine prve faze. Že je znano, da bodo v Trstu igrale olimpijski prvaki Brazilija, Srbija, Bolgarija, Turčija in Kamerun.

JADRANJE Volcano race, že 29. zmaga Esimita Europa 2

CAPRI - Po enem dnevu, trenurah in 16 minutah jadranja na regati Volcano race na odprttem morju v okviru jadralnega tedna Rolex Capri Sailing Week se je jadrnica Esimit Europa 2 vrnila z vulkanskega Eolskega otočja v Mariano Grande na Capriju in na svoji prvi letosnjki regati osvojila 29. zaporedno zmago. Na drugem in tretjem mestu sta ciljno črto prečkali mini maksiji jadrnici Robertisima in Jethou.

Zaradi šibkega vetra, tudi letos so regato skrajšali na 230 navtičnih milij, zmaga Esimita ni bila lahka. »Vse do Strombolija smo imeli ugoden veter in dobro taktiko, tako da lahko rečem, da smo Stromboli dosegli v najkrajšem možnem času. Nato smo padli v eno brezvetroje za drugim in se borili za vsak vozol hitrosti. Moram reči, da je jadrnica z novim jamborom v odličnem stanju in pripravljena na sezono,« je povedal Igor Simčič, pobudnik projekta Esimit Europa.

ŠOLSKI ŠPORT Zavod Stefan zmagal med jadralci v deželi in nogometari v Trstu

Tržaški strokovni zavod Jožef Stefan je na šolskih tekmovanjih dosegel v dveh dneh dve lepi ekipni zmagi. Najprej so se izkazali jadralci v tekmi deželnega finala na štirisedmih jadrnicah razreda 555. V konkurenči šestih posadk, ki so pred Miljami opravile šest regat, so aktivni in nekaj aktivni jadralci Mirko Juretič, Chantal Zeriali, Martin Milič in Sebastian Cettul dosegli prepričljivo končno 1. mesto. Še ni znano, ali bodo nastopili tudi na državnem finalu.

Včeraj dopoldan pa je naš zavod osvojil naslov pokrajinskega šolskega prvaka tudi v nogometu, kar je za naš šolski šport prava redkost in rezultat, ki ga lahko uvrstimo med prestižne. Tekmovanja se je udeležilo devet šolskih ekip, ki so jih razdelili v tri skupine s po tremi ekipami. Zavod Stefan je zmagal v svoji kvalifikacijski skupini, v finalnem troboju v športni palači na Črnboli pa je s 6:2 premagal šolo Fabiani, s 3:2 pa še šolo Volta. Zmagovito ekipo so sestavljali Matija Arduini, Albert Kerpan, Stefano Simeoni, Federico Ban, Martin Ridolfi (košarkar Jadrana med nogometari ni razočaran), Thomas Renar, Patrik Racman in Jurij Purič, v prvi fazu pa sta igrala tudi Erik Rebula in Igor Carli.

Ekipa (tudi sicer jadralno) je večše vodila prof. Silva Meulia, tudi sama nekdaj kakovostna nogometnašica.

Rokometari »Kosovel« pred Dolino

V športni palači na Črnboli so se v troboju rokometne šolskega prvenstva pomerile NSŠ Dolina, šola Bergamas in NSŠ Kosovel. Zmagali so dijaki italijanske šole, ki so ime-

li v ekipi kar štiri rokometarje, pokrajinski podprvaki so postali učenci NSŠ Kosovel. Naši šoli so predstavljali v glavnem košarkarji in nogometari, kar se je tudi poznalo, posebno zaradi različnega načina vodenja žoge. Vsekakor so se vsi igralci potrudili, pokazali tudi dopadljive akcije.

NSŠ Kosovel: Carli, Emili (1), Perčič, Calzi (4), Blasina, F. Malalan, M. Malalan, Matteo, Pečar (3), Antler (1), Švab (5), Vecchiet (7), Smotlak, Čuk (vratar). Vodila prof. Erika Škerl.

NSŠ Dolina: Sinusil, Hervat, Macor, Vegovetti, Ota, Pre-garc, Zeriul M.(3), A. Zeriul, Cavarra, Harej(1), Kosmač, Tul, Maver. Vodila prof. Andreina Menegatti

Na sliki: jadralci Mirko Juretič, Chantal Zeriali in Sebastina Cettul s prof. Meulio

ODOBJKA - V soboto, 31. maja v Sovodnjah

Prvi green volley turnir So&So za štiričanske ekipe

Sportno društvo Sovodnje in Sportno združenje Soča prirejata prvi green volley turnir So&So pod pokroviteljstvom ZSŠDI. Sportno tekmovanje za mlade od 14. leta dalje bo steklo na nogometnem igrišču v Sovodnjah 31. maja v sklopu občinskega praznika Sovodenj ob Soči. Na dvanajsturnem turnirju – od 9. do 21. ure – bodo med sabo merile moči štiričanske mešane ekipe. Ekipa lahko sestavlja največ šest igralcev, na igrišču pa morajo biti najmanj dve igralki. Polfinalna srečanja in finale bo-

do sodili uradni sodniki zveze Fipav.

Organizatorji zbirajo prijave do nedelje, 25. maja do 20. ure. Vpise zbirajo po elektronski pošti greenvolleysoando@gmail.com ali po telefonu 329-7411459 ali 320-0825885 v večernih urah. Mlađeletni morajo izpolniti tudi izjavo o avtorizaciji s podpisom enega od staršev. Vpisnina znaša 10 evrov, vključen je bon za pijačo in pašto ob uri končila. Med turnirjem bo deloval dobro obložen kiosk, nagrajevanju bo sledila družabnost z DJ-jem.

ODOBJKA - Združena ekipa Olympie osvojila deželni naslov med petnajstletniki

Najboljši v deželi FJK

Z včerajšnjo zmago v zadnjem krogu proti Cervignanu so mladi odbojkari združene ekipe Olympia končali deželno prvenstvo med petnajstletniki na prvem mestu in tako osvojili nasov deželnih prvakov, zdaj pa jih čaka lepo doživetje: nastop na državnem finalu, ki bo od 4. do 8. junija v Montecchiju.

Zadnja tekma v Červinjanu je bila za naše odbojkarje gola formalnost. Končni izid 3:0 (25:14, 25:11, 25:6) pove vse o njihovi premoći.

Ekipa under 15, kot smo že zapisali, je pravi izraz združevanja, saj v njej že od lani igrajo tudi odbojkarji Soče, letos pa so jim pridružili tudi nekateri mladi odbojkarji OK Val. Poleg njih je v ekipi tudi izposojeni odbojkarji društva Volley ball Gemonia Tomas Rossi, ki v svojem matičnem klubu ne bi mogel igrati v svoji starostni kategoriji. Za Gemono pa igra letos v kategoriji under 14, prav tako na posodo, igralec Olympie Mitja Pahor, sicer tudi član zmagovalne ekipe under 15. Le štirje igralci te ekipe pripadajo mejnemu letniku 1999, vsi drugi so mlajši in bodo v tej kategoriji tekmovali tudi v prihodnji sezoni, nekateri izmed njih uspešno nastopajo tudi v ekipi under 13.

V prvenstvu z desetimi ekipami, kolikor jih premore deželna moška odbojka v tej kategoriji, je Olympija doživelala le dva poraza, enkrat proti Prati, enkrat pa proti Cordenonu. Odločilna za osvojitev naslova je bila zmaga prejšnjega tedna proti Prati. Olympia je v prvenstvu pokazala tehnično in fizično premoč, vendar je v tej kategoriji tudi naletela na precejšen odpor nasprotnikov, zato je bil končni uspeh še toliko slajši.

V prvenstvu je nastopila tudi Slovenska, ki bo ne glede na izid zadnje nedeljske tekme, pristala na končnem 8. mestu.

Olympia, ki jo trenira Federico Ferrazzo iz Gradeža (bil je tudi deželni selektor), pomagajo pa mu Andrej Vogrč, Walter Princi in odbornik Franko Pahor, trenira trikrat na teden.

Olympia je letos že osvojila naslov deželnega prvaka med mladincami, v nedeljo pa bi lahko dvema naslovoma dosegla še tretjega. Na neutralnem igrišču v kraju San Giovanni al Natisone jo namreč, s pričetkom ob 18. uri, čaka finalni dvoboj prvenstva under 17 proti ekipi Aurora Rojalese.

Postava Olympie under 15 (od leve stoje): Andrej Vogrč, Aleksander Ferletič, Nikolaj Hlede, Luca Pellis, Mitja Pahor, Simon Cotič, trener Federico Ferrazzo, spremjevalec Franco Pahor; kleče Peter Persoglia, Gregor Devetak, Jurij Lavrenčič, Bernard Terpin, Tomaž Cotič, Jan Bensa, Ismael Princi. V ekipi so še Ivan Antoniutti, Lorenzo Marussi in Tomas Rossi.

Arhivska postava under 15 Olympie

TENIS Gaja začela z zmagama

V soboto so začeli svoja ekipa teniška prvenstva tudi mladinci. Gajevci so z dvema zmagama začeli sezono na najboljši način. Deklice under 12 so igrale v Ribškem naselju proti tamkajšnji ekipi Polisportive S. Marco. Kapetan Matej Cigui je imel na razpolago vse štiri igralke: Eleonora Surez in Francesca Bloomfield sta zmagali v singlilih, medtem ko je nekaj negotovosti v igri dvojic Petri Kalc in Anni Camillo preprečilo, da bi s še eno zmago zaokrožili rezultat. Gotovo pa se bosta oddolžili ob naslednjih priložnosti.

Pol. S.Marco - AŠZ Gaja 1:2

Fonda - Surez 1:6, 1:6; Cogolo - Bloomfield 1:6, 2:6; Fonda/Cogolo - Kalc/Camillo 6:2, 6:3

Dekleta do 16. leta so odigrale v Krožku škedenjske železarne in so brez izgubljene seta slavile s 3:0 proti postavi, ki je v svojih vrstah imela same začetnice, ki niso nikdar resno ogrozile gajevk. Pod vodstvom kapetana Paola Suriana so odigrale Martina Bellettini, Sara Parpinel in Veronica Macaua. Prosta je bila tokrat Lara Betocchi, saj je s tem dala priložnost ostalim za nastop.

Obvestila

SK DEVIN prireja kolesarski sejem od 23. do 25. maja v prostorih trgovine GRANDUINO v Devinu s sledenim urnikom: petek od 15. do 19.30 zbiranje opreme, sobota od 10. do 19.30 zbiranje in prodaja, nedelja od 10. do 18. prodaja od 16. do 18. prevzem opreme.

SD ZARJA in VAŠKE ORGANIZACIJE iz Bazovice vabijo na nogometno tekmo Gurnce - Dulnce, ki bo v športnem centru Zarje v Bazovici v soboto, 31. maja, ob 18.00. Nastopila bo tudi plesno-najavaška skupina Cheerdance Millenium, tekmo pa bo komentiral Omar Marucelli. Po tekmi bo družabnost in žurka.

SD BREG bo v soboto, 31. maja, v športnem centru Silvana Klabiana v Dolini organiziral srečanje nogometne skupine Revival. Zbor bo ob 15.00. Tekme se bodo začele ob 16.00. Sledila bo družabnost. Informacije: 3488833730 ali 3291258112.

SPDT organizira od 23. do 28. junija, planinski šolo na Planini pri jezeru, ki je namenjena dijakom osnovnih in nižjih srednjih šol. Vpisovanje na e-pošto: mladinski@spdt.org. Za informacije: 338-4913458 (Franc).

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo 31. maja od 14.00 do 18.00 v sesljanskem zalivu, na sedežu društva. Obiskovalcem bomo predstavili jedrnice razreda Optimist in se obenem spustili v morje z večjo jedrnicijo FIV555. Ne pozabite na kopake, brisačo, primerno obutev in seveda dobro voljo! Toplo Vabljeni!

JK ČUPA IN ZSŠDI organizirata tedenske jadralne tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati. Spored tečajev: od 16. do 20. junija, od 23. do 27. junija, od 30. junija do 4. julija, od 7. do 11. julija, od 14. do 18. julija, od 21. do 25. julija, od 28. julija do 1. avgusta, od 4. do 8. avgusta. Info v vpis ob pondeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00, ob sobotah od 16.00 do 18.00 na sedežu v sesljanskem zalivu, oz. na tel./fax 040-299858, info@yccupa.org in na www.yccupa.org

NK KRAS REPEN v sodelovanju z ZSŠDI organizira športni poletni kamp za dečke in deklice letnikov 2001-2008 od 16. junija 2014 do 21. junija 2014 na športnem igrišču v Repnu. Poskrbljeno bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosoilo. Umrk: 8.15-17.00. Vpis najkasneje do petka 6. 6. 2014. Za prijave in informacije: tajništvo 0402171044, Roberta 3332939977.

AŠD SOVODNJE IN ZSŠDI vabita na mladinski nogometni kamp Sovodnje 2014, ki bo na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 16. junija do 20. junija od 8.30 do 12.30. Prijavijo se lahko dečki in deklice letnikov od 2000 do 2009. Informacije po e-pošti: asdsovodnje@libero.it ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-3297411459 (Ljubica Butković), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3346691042 (Edi Pavletič), 0039-3897977416 (Luka Cijan), 00386-40607320 (Rok Černe).

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat: vadba v mesecu maju bo brezplačna za vse, ki bodo že zeli poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Micro-minibasket (letniki 2004 in mlajši): torek in sreda od 16.30 do 17.30 in petek od 16.00 do 17.00; Under 12 (letniki 2002-03): torek in sreda od 17.30 do 19.00 in petek od 17.00 do 18.00; cheerleading (vadba je namenjena dekletom osnovne šole): ponedeljek od 16.00 do 17.30 in četrtek od 16.30 do 18.00; informacije pri AŠZ Dom, tel. 0481-33288, domgorica@gmail.com in Andrej Vremec, tel. 338-588958, marinandrej@alice.it.

Jadranovca na univerzitetnem državnem finalu

Jadranovca Borut Ban in Carlo De Petris se te dni mudita na univerzitetnem državnem prvenstvu v Milanu s košarkarsko ekipo Univerze. V prvi tekmi proti CUS Bolonja je tržaška ekipa izgubila 101:73. Danes bodo merili moči z videmsko univerzo. V državnem finale se je uvrstilo osem ekip.

Pozzecco še pridobil točke za DP

Daniel Pozzecco, kolesar repenskega društva Flamme Rouge, se je v soboto udeležil tekme v olimpijskem krosu CXO mtb v Chies d'Alpago (BL) v sklopu dirk Internazionali d'Italia. V zanimivi in borbeni tekmi amaterjev je osvojil 10. mesto. Tudi tokrat je vknjižil nekaj točk Top Class, kar mu bo seveda prineslo prav za državno prvenstvo.

AVTOMOBILIZEM V Avstriji »agresivni« Andro Pertot

V pričakovanju julijskega nastopa v prvenstvu Clio Eurocup na nemškem Nürburgringu, je Andro Pertot prejšnji vikend nastopal na prvi dirki slovenskega prvenstva KHD v razredu Grande Punto na prenovljenem Red bull ringu v Avstriji. Svetovivančan se je na sedež Fiatovega dirkalnika vrnil le za trening, saj ta čas zaradi številnih dirk in okvar ni bilo na razpolago drugih Lemovih dirkalnih avtomobilov.

Pred drugim sezonskim nastopom v Clovem Eurocupu bo po vsej verjetnosti opravil še druge podobne treninge. Nedeljska vožnja na čisto novem dirkalnišču v Zeltwegu, ki bo junija gostil Formulo 1, ga je nagradila s pozitivnimi občutki in motivacijo za uspešno nadaljevanje dirkalne sezone. Pertot je opravil le nedeljsko dirko in zasedel solidno 3. mesto, saj je na startu zaradi okvarje začel iz zadnjega mesta. Po uspešnih prvih krogih mu je uspel preboj med vodilne. Agresivna vožnja in preriwanje z ostalimi piloti pa mu je stalo marsikater prasko na karoseriji, kmalu pa bi med dirko po hujšem dotiku izgubil tudi sprednji odobjač. K sreči je Pertot priznal skoti ciljno črto brez drugih okvar. (mar)

ŠOLSKI ŠPORT - Športni dan v Gorici v organizaciji ŠD Sovodnje

Inovativno in dinamično: tudi fair-play in »joker«

Tristo deset učencev od 1. do 5. razreda Večstopenjske šole Gorica – Župančič Gorica, Gradnik Števerjan, Abram Pevma, Erjavec Štandrež in Zorlut Bračan – je v ponedeljek sodelovalo na Osnovnošolskem športnem tekmovanju, ki je letos prvič steklo v novi preobleki. Režijo je prevzel ŠD Sovodnje, ki je učence tudi gostilo na nogometnem igrišču, hkrati pa ponudilo inovativne in pester program. Uvod v tekmovanja je bil mimohod šol in priznanje fair-playa, ki jo je prebrala učenka šole Abram Zala Slosperger. Največja spremembra je bila v tem, da so letos prvič med sabo tekmovale šole, ne pa posamezniki. Vsak razred in posameznik je torek zbirjal točke za svojo šolo, s čimer so organizatorji dosegli predvsem poudarek na socializacijskem momentu: ker so čisto vsi prispevali k uspehu šole, je spodbujanje med učenci pridobilo na pomenu. Zanimivost je predstavljala tudi joker: vsaka šola si je lahko podvajila pridobljene točke s taktično potezo igranja »jokerja« pred začetkom vsake posamezne igre.

Vse vsebine, v katerih so se preizkusili učenci (ločeno po razredih), so bile povzetek in nadgradnja programa, ki ga ŠD Sovodnje ponuja šolam v sklopu programa gibalnega opismenjevanja med šolskim letom. Program tekmovanje je bil tridezen: v prvem delu so se učenci 1. in 2. razreda pomerili v poligonu z žogo in brez

nje, učenci 3. razreda v boomerang štafeti, učenci 4. in 5. razreda pa v sprintih in štafetnih tekih, v drugem delu so se vsi razredi pomerili v teku čez drn in strn (kros), pred zaključkom pa so se učenci 3., 4. in 5. razreda pomerili v elementarnih igrah z žogo (dekleta v med dvema ognjem, fantje v nogomet), najmlajši pa so v štafetnih igrah z žogo in drugimi atipičnimi didaktičnimi pripomočki. Vsak učenec je prejel na koncu kolajno, šole pa pokale.

K uspehu prireditve so pripomogli tudi vsi učitelji, ki so sodelovali kot sodniki, glavno organizacijo pa sta prevzela za ŠD Sovodnje Luka Cijan ter učitelj Tomaž Devetak. ŠD Sovodnje sodeluje z večstopenjsko šolo Gorica že tretje leto, prvič pa je priredilo športni dan.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperaturi zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 20.36
Dolzina dneva 15.09

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 1.23 in zatone ob 12.35

NA DANŠNJI DAN 1938 - V zahodni in severni Sloveniji so zjutraj izmerili veliko, nekod celo rekordno dnevno višino padavin v maju. V Mojstrani je padlo 132 mm, v Revenovšah nad Idrijo 119 mm, v Lučah 115 mm, ter na Planini pod Golico 112 mm.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.24 najvišje 8 cm, ob 8.18 najvišje -33 cm, ob 16.26 najvišje 34 cm, ob 23.20 najnižje -11 cm.
Jutri: ob 3.53 najvišje 1 cm, ob 9.41 najnižje -27 cm, ob 17.18 najvišje 40 cm.

MORJE

Morje je skoraj mirno, temperatura morja 17,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 22 2000 m 9
1000 m 16 2500 m 5
1500 m 10 2864 m 3
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne 7, v gorah 8.

DANES**JUTRI****Novi varnostni ukrepi za hrvaškega premiera**

ZAGREB - V uradu hrvaškega premiera Zorana Milanovića v Banskih dvorih so nedavno namestili okna z elektronsko zaščito proti prisluškovанию. Zamenjava navadnih oken s posebnimi ni bila posledica morebitnega prisluškovanja, temveč so se odločili preventivno okrepiti zaščito premiera. Hrvaška varnostno-obveščevalna služba (Soa) je ocenila, da je kabinet premiera zelo izpostavljen možnosti prisluškovanja od zunaj. V uradu premiera so zato postavili protiprisluškovalna okna, kakršna so tudi na poslopju Soe v Zagrebu. Tovrstna okna onemogočajo prisluškovanje s pomočjo laserskih prisluškovalnih naprav. Elektronsko zaščiteno steklo preprečuje glasovne vibracije stekla in onemogoča delovanje laserskih žarkov, ki beležijo zvoke. (STA)

Na dražbi v New Yorku za novca iztržili več kot 2,8 milijona dolarjev

NEW YORK - Na dražbi v New Yorku so za stara novca za dolar in za cent skupaj iztržili več kot 2,8 milijona dolarjev (približno dva milijona evrov). Srebrna novca sta stara več kot 200 let, za vsakega pa je novi lastnik odštel po 1,4 milijona dolarjev. Dolarski novci izvira iz leta deklaracije o neodvisnosti in je eden redkih še ohranjenih dolarskih novcev iz tistega časa. Deklaracija o neodvisnosti je bila sprejeta leta 1776. Novca sta bila pred prodajo na dražbi v lasti 102 leti starega ameriškega zbiratelja Erica Newmana. Kdo je njun novi lastnik, v avkciji hiši niso razkrili. (STA)

CANNES - Številni ugledni gostje na znamenitem filmskem festivalu, ki se postopoma vije h koncu

Raj za ljubitelje sedme umetnosti

Igralka Marion Cotillard med bratoma Jean-Pierreom in Lucom Dardenneom ANSA

Režiser Tony Gatlif in igralka Celine Sallette ANSA

Režiser Wim Wenders z ženo Donato ANSA

CANNES - Sofia Loren, Wim Wenders s fotografom Sebastiaom Salgadom, brata Dardenne, pa tudi starosta kitajskega filma, Zhang Yimou in Antony Gatlif, ki je večji del svojega življenja posvetil filmskemu in glasbenemu pripovedovanju tradicije in življenja ciganov. Za navdušence sedme umetnosti so dnevi canneškega festivala, ki se že počasi vije h koncu, prava poslastica.

Klub iluzornemu svetu glibljivih sličic, pa sta za film, ki je tudi ogledalo časa, v katerem živimo, poskrbel brata Jean-Pierre in Luc Dardenne, ki sta v novo socialno zgodbo Deux jours, une nuit (Dva dneva, ena noč), ujela ekonomsko krizo, predvsem pa pereč problem dela in brezposelnosti.

V manjšem belgijskem mestecu živi Sandra, mati dveh otrok, poročena z ljubečim Manujem, uslužbenka tovarne, ki izdeluje sončne paneje. Upad proizvodnje prepriča njene delodajalce, da odslovijo enega od sedemnajstih uslužbencov. Ker je Sandra pred mesecibolehalazadepre-

sijo, se v tovarni odločijo, da bodo odslovali prav njo. O izbiri pa se morajo izreči tudi Sandrini kolegi, saj je njihovo mnenje odločilno in v ponedeljek zjutraj je napovedano glasovanje. Sandra ima še soboto in nedeljo, da prepriča sodelavce, naj glasujejo proti njeni odslovitvi. Njena misija pa je težavna. Delodajalci so namreč obljudili ostalim zaposlenim, da bodo v slučaju Sandrine odslovitve prejeli letni bon v višini tisočih evrov. Sandra se tako loti boja proti času in do zadnjega skuša prepričati vse, da ne izgubi delovnega mesta. Cena za vse to pa se je bi naposled zdjele prevsoka.

Brata Dardenne, ki tudi tokrat s kamerou intenzivno sledita Sandrinemu trudu, sta iz Cannes odnesla že dve zlati palmi. Protagonista dela, Marion Cotillard, pa je za nastop v filmu Edith Piaf, prejela oskarja. Ker pravijo, da gre v življenju v tretje rado, bi se lahko zgodilo, da bo tudi zirja, ki ji predseduje Jane Campion spet podelila katerega od priznanj belgijskima bratom.

Ob belgijski provinci pa so na platnu canneskega festivala zaživelataudi protislovja etnično mešanih mest francoskega juga in tako težko dosegljivega sožitja med različnimi etnijami. Za narodnostno zelo barvano zgodbo je še enkrat poskrbel vizionarni Tony Gatlif, po očetu Alžirec, po mami pa Rom, ki film za filmom pripoveduje o neskončnem romanu apolidnega romskega naroda.

Ciganski muzikal, sodobno verzijo West Side Story, je Gatlif postavil v banlieu Marseja, filmu pa dal naslov Geronimo. Geronimo je v resnicu ime tridesetletne izredne socialne delavke, ki se pod vročim soncem razbeljenega sredoziemskega leta posveča mladini zapostavljenega in narodnostno mešanega predmestja. Situacija se zakomplicira, ko Nil Terzi, šestnajstlene dekle turškega rodu, zbeži z Luckyjem Molino, čudovitim španskim Romom. Nolina družina jo je že obljudila drugemu moškemu in njen beg privede do krvavega obračunavanja, ki ga hoče Geronimo na vsak način preprečiti.

Včerajšnji festivalski dan pa je bil tudi dan prihoda canneskega starega in zvezstega prijatelja, Wima Wendersa. Na Croisette je berlinski režiser prišel s Sebastiaom Salgadom, se pravi dokumentarcem, ki pripoveduje prav o življenju in delu brazilskega fotografa. V izboru Un certain regard je zaživilo delo The salt of the earth (Sol zemlje), ki ga je Wenders podpisal z Salgadovim sinom Julianom in na filmsko platno uvel izreden Salgadov film (nekaterje fotografije so bile letos razstavljene na beneškem otoku Giudecca), naravnih čudovitosti sveta.

Po Nicole Kidman in Monici Bellucci je včeraj v Cannes prišla še ena filmska ikona, Sofia Loren. Francoski festival posveča letos posebno pozornost italijanskemu filmu in ob ogromnem Mastriannihevem portretu, ki na pročelju Palaisa opazuje vse, kar se dan za dnem dogaja na rdeči preprogi, bo danes zaživel tudi poklon Sofiji Loren. Neapeljska igralka bo namreč poskrbela za masterclass, se pravi posebno predavanje, za

katerega Cannes vsako leto povabi enega od protagonistov svetovne filmske scene. Poseten večer v znamenju igralke, ki bo 20. septembra praznovala osemeset rojstni dan, pa je v resnicu zaživel že včeraj. V festivalski dvorani so ob restavrirani kopiji De Sicovega Matrimonio all'italiana predvajali tudi film La voce umana (Človeški glas). To je kratkometražni film, ki ga je Sofijin sin Edoardo Ponti povzel po delu Jeanja Coecteaja in je hrkati za sedaj tudi zadnje delo, ki ga je odigrala Lorenova.

Na canneskem platnu pa je včeraj zavila tudi izredna poezija enega najznamenitejših predstavnikov kitajskega filma, Zhang Yimouna, ki se je v Francijo vrnil z delom Coming home (Prihod domov). V filmu, ki označuje tudi ponovno režiserje snodenje z najbolj karizmatično od njegovih igralk Gong Li, Zhang Yimou pripoveduje o političnem jetniku in njegovi kasnejši vrtnitvi domov. Žena ga neutrudljivo čaka celih deset let, ko pa se Lu Yanhi končno vrne, ona izgubi spomin in ga ne prepozna. (Iga)